Palatul de gheata

Tarjei Vesaas

TARJEI VESAAS
Palatul de gheaţă

Traducere de CARMEN LANGSETH

PARTEA I

SISS ŞI UNN

1. Siss

O frunte albă, mică, despicând întunericul. O fată de unsprezece ani. Siss.

Nu era prea târziu, doar după-amiază, dar se făcuse deja întuneric. Un ger straşnic în toamna târzie. Stele pe cer, dar nu şi luna, şi niciun pic de zăpadă ca să dea un licăr de lumină – aşa că întunericul era dens, în ciuda stelelor. Pe fiecare parte a drumului era pădurea, nemişcată ca moartea, cu tot ce ar fi putut fi viu şi tremurător în ea în acel moment.

Siss se gândea la multe lucruri în timp ce mergea, înfofolită în haine groase ca să nu-i fie frig. Se ducea pentru prima dată acasă la Unn, o fată pe care de-abia dacă o ştia; era în drum spre ceva necunoscut, şi de aceea era tulburată.

A tresărit. Un zgomot puternic îi întrerupsese gândurile şi aşteptarea: un zgomot care semăna cu un pârâit venind din depărtare şi îndepărtându-se tot mai mult, până când a dispărut. Zgomotul fusese făcut de gheaţa care acoperea marele lac. Şi nu era nimic primejdios, de fapt era un semn bun: zgomotul însemna că gheaţa se întărise şi mai mult. Răsunase tunător, ca un foc de armă, făcând să apară crăpături lungi, subţiri ca o lamă de cuţit, de la suprafaţă înspre adâncuri – cu toate astea, în fiecare dimineaţă gheaţa era tot mai tare şi mai puţin primejdioasă. În toamna aceea, fusese o perioadă de ger puternic neobişnuit de lungă.

Frigul era muşcător. Dar Siss nu de *frig* se temea. Nu de *asta.* O făcuse să tresară zgomotul venind din întuneric, dar mai apoi şi-a văzut de drum cu un mers sigur.

Calea până acasă la Unn nu era lungă. Siss ştia drumul, era aproape acelaşi pe care mergea la şcoală, doar că mai era de mers încă puţin pe o potecă laterală. Acesta era motivul pentru care i se dăduse voie să meargă singură, cu toate că nu mai era lumină afară. Tatăl şi mama ei nu-şi făceau griji pentru asemenea lucruri. E drumul principal, spuseseră ei când fata plecase de acasă în seara aceea. Ea nu i-a contrazis. Dar se temea de întuneric.

Drumul principal. Cu toate astea, nu era deloc amuzant să meargă pe el, singură, la lăsarea serii. Din pricina asta, îşi ţinea capul sus, cu o îndrăzneală ostentativă. Bătăile inimii ei răsunau înăbuşite de căptuşeala groasă a hainei de iarnă. Stătea cu auzul la pândă – pentru că era prea multă linişte pe marginea drumului şi pentru că ştia că nişte urechi cu auzul şi mai fin erau acolo, ascultând-o.

De aceea trebuia să-şi continue drumul cu un mers sigur şi apăsat pe drumul tare ca piatra: zgomotul paşilor ei trebuia să fie auzit. Dacă ar fi cedat ispitei de a merge în vârful picioarelor, ar fi fost o greşeală fatală, fără să mai vorbim de ce-ar fi fost dacă ar fi luat-o la fugă, prosteşte. Atunci ar fi alergat copleşită de panică.

Siss trebuia s-o vadă pe Unn în seara aceea. Şi avea destul timp, dat fiind cât de lungi erau serile. Întunericul se lăsa atât de devreme, încât Siss ar fi putut să stea cu Unn o bună bucată de vreme şi tot ar fi ajuns acasă până să se facă ora de culcare.

„Mă întreb ce o să descopăr acasă la Unn. Sunt convinsă că o să găsesc ceva. Am aşteptat asta toată toamna, încă din prima zi în care Unn a venit la şcoala noastră. Habar n-am de ce.”

Ideea de a se întâlni era atât de neobişnuită pentru ele, încât nu le trecuse prin minte până în ziua aceea. După o aşteptare atât de lungă, se aruncaseră cu capul înainte.

Mergând spre casa lui Unn, Siss tremura de nerăbdare. Fruntea ei netedă îşi croia drum prin aerul rece ca gheaţa.

2. Unn

În drum spre întâlnirea aceea tulburătoare, în timp ce păşea dreaptă, cu mersul ei sfidător, încercând să-şi alunge teama de întuneric, Siss se gândea la ceea ce ştia despre Unn.

Nu ştia prea mult. Şi n-ar fi fost de niciun folos să-i întrebe pe oamenii din partea locului; nici ei n-aveau cum să-i spună mai multe despre Unn.

Unn era atât de nouă acolo. Venise în districtul lor în primăvara trecută dintr-un district foarte îndepărtat, iar între cele două nu exista niciun mijloc de comunicaţie. Venise

primăvara trecută după ce rămăsese orfană, aşa se spunea. Mama ei se îmbolnăvise şi murise acolo, în districtul în care era casa lor. Mama ei era nemăritată şi nu avea niciun fel de rude apropiate acolo, dar în districtul lor avea o soră mai mare, aşa că Unn venise să locuiască împreună cu mătuşa ei. Mătuşa ei stătea acolo de mult timp. Siss nu o cunoştea prea bine, cu toate că locuia destul de aproape. Trăia singură într-o casă micuţă, descurcându-se cum putea. Era foarte rar văzută, doar în drumurile la magazin. Siss auzise că Unn fusese binevenită în casa mătuşii ei. Siss se dusese acolo odată, cu mama ei, care avea ceva de cusut. Asta se întâmplase cu mai mulţi ani în urmă, înainte să ştie de existenţa lui Unn. Siss şi-o amintea pe mătuşă ca o fiinţă singuratică, plină de bunătate. Nimeni n-o vorbise vreodată de rău.

Când venise Unn, şi ea se purtase la fel de rezervat; nu se alăturase imediat grupului de fete, aşa cum se aşteptau şi cum sperau ele. O vedeau pe drum şi în alte locuri în care nu avea cum să nu se întâlnească cu alţi oameni. Se priveau ca nişte străine. Nu era nimic de făcut în privinţa asta. Fata nu avea părinţi, iar asta o punea într-o lumină diferită, crea în jurul ei o inexplicabilă aureolă. Ştiau că situaţia aceea neobişnuită avea să înceteze în curând: în toamnă or să se întâlnească la şcoală şi o să se termine cu asta.

Nici Siss n-a făcut nicio încercare să se apropie de Unn în timpul verii. O văzuse pe Unn din când în când, împreună cu bătrâna ei mătuşă, cea atât de blândă; o văzuse şi observase că ea şi Unn aveau aceeaşi înălţime. Se priveau mirate şi treceau mai departe. Nu ştiau de ce erau uimite, dar pentru un motiv sau altul...

Unn era timidă, se spunea. Părea interesant. Toate fetele aşteptau s-o cunoască pe Unn cea timidă la şcoală.

Siss aştepta asta cu nerăbdare pentru un motiv special; ea era mereu în fruntea fetelor în recreaţiile lor zgomotoase. Era obişnuită să fie ea cea care lua iniţiativa; nu se gândise niciodată la asta, era de la sine înţeles, iar ei nu-i displăcea deloc. Aştepta cu nerăbdare să fie iarăşi conducătoarea grupului de fete când Unn avea să li se alăture.

Când a început şcoala, copiii din clasă – şi fetele şi băieţii – s-au strâns ca de obicei în jurul lui Siss. Ştia că şi în acest an

avea să se bucure de aceeaşi poziţie privilegiată şi făcea totul ca să şi-o păstreze.

Unn stătea sfioasă la o oarecare distanţă. S-au uitat la ea cercetător şi au acceptat-o pe loc. Nu părea să fie nimic în neregulă cu ea. Era o fetiţă drăguţă. Cu o înfăţişare plăcută.

Dar ea a rămas pe locul ei. Copiii au făcut încercări s-o atragă în cercul lor, dar a fost zadarnic. Siss stătea în mijlocul grupului aşteptând-o pe Unn, dar prima zi a trecut fără ca asta să se întâmple.

Au trecut mai multe zile. Unn nu dădea niciun semn de apropiere. Până la urmă Siss s-a dus la ea şi a întrebat-o:

— Nu vrei să vii cu noi?

Unn a scuturat din cap în semn că nu.

Dar şi-au dat seama repede că se plăceau una pe alta. Au schimbat fulgerător priviri curioase. „Trebuie s-o cunosc pe fata asta!” Un gând derutant, dar lipsit de îndoială.

Siss a repetat, uimită:

— Nu vrei să vii cu noi?

Unn a zâmbit, stânjenită.

— Nu.

— Dar de ce?

Unn a zâmbit cu acelaşi aer stingherit:

— Nu pot.

În acelaşi timp, lui Siss i s-a părut că jucau amândouă un joc al ademenirii.

— Care-i problema cu tine? a întrebat-o pe Unn prosteşte şi fără ocolişuri, regretând apoi imediat. Unn nu părea că ar fi avut vreo problemă. Dimpotrivă.

Unn s-a îmbujorat

— Nu, nu din cauza asta, ci...

— Nici eu n-am vrut să spun asta. Dar ne-am distra bine dacă ai veni printre noi.

— Să nu mă mai întrebi aşa ceva, a spus Unn.

Siss s-a simţit lăsată fără replică, de parcă i s-ar fi aruncat o găleată de apă rece în cap. Jignită, s-a întors la tovarăşii ei şi le-a povestit.

Aşa că n-au mai chemat-o pe Unn. A fost lăsată în pace să stea singură, fără să se joace cu ceilalţi. Unii au zis că e o îngâmfată, dar din cine ştie ce motiv vorba nu s-a prins de ea, şi nimeni n-a mai sâcâit-o – fata avea în ea ceva care descuraja

orice asemenea încercare.

La lecţii s-a dovedit imediat că Unn era printre cele mai bune eleve. Însă nu-şi dădea aere cu asta, iar copiii au căpătat faţă de ea un respect nu lipsit de invidie.

Siss observa toate astea. Îşi dădea seama că Unn era puternică în poziţia ei singuratică în curtea şcolii, în niciun caz părăsită şi demnă de milă. Siss îşi folosise puterea ca să câştige grupul de partea ei şi reuşise; cu toate astea, avea sentimentul că Unn cea izolată era cea puternică, deşi nu făcea nimic şi nu era sprijinită de nimeni. Pierdea în faţa lui Unn, şi poate că şi grupul ei vedea lucrurile în acelaşi fel? Dar copiii nu îndrăzneau să treacă de partea cealaltă. Unn şi Siss erau ca două rivale, dar era o luptă pe tăcute, ceva care trebuia reglat între ea şi nou-venită. Nimeni nu făcea nici măcar o aluzie la asta.

După o vreme Siss a început să simtă privirea lui Unn aţintită asupra ei, în timpul lecţiilor. Unn stătea într-o bancă aflată în spatele ei, câteva bănci mai departe, aşa că putea s-o privească.

Siss avea o senzaţie ciudată. Îi plăcea atât de mult, încât abia dacă încerca să ascundă asta. Se prefăcea că nu observa, dar se simţea prinsă în ceva bizar şi plăcut. Ochii lui Unn nu erau nici cercetători, nici plini de invidie; vedea în ei dorinţă când se întorcea destul de repede să-i surprindă privirea. Vedea în ei aşteptare. Unn se prefăcea indiferentă îndată ce ieşeau pe uşile şcolii şi nu făcea nicio încercare de apropiere. Dar din când în când Siss observa senzaţia aceea plăcută în trupul ei: Unn se uită la mine.

Făcea în aşa fel încât să nu-i întâlnească aproape niciodată privirea. Nu îndrăznea s-o facă – doar nişte ocheade fugare, atunci când uita.

Dar ce vrea Unn?

Într-o zi, o să-mi spună.

Când erau în curtea şcolii, Unn stătea rezemată de zid, fără să participe la niciunul dintre jocurile lor. Stătea acolo liniştită, urmărindu-i din priviri.

Aşteaptă. E mai bine să aştepţi, şi într-o bună zi o să se întâmple, în mod sigur. Pentru moment trebuia să se mulţumească cu situaţia aceea, care era oricum destul de neobişnuită.

Nu trebuia să-i lase pe ceilalţi copii să observe ceva. Şi

credea că reuşise asta. Dar una dintre prietenele ei i-a spus, cu o urmă de invidie:

— Dar chiar te interesează Unn, trebuie să spun asta.

— Ba nu mă interesează.

— Nu? Atunci de ce te uiţi la ea tot timpul? Crezi că noi nu observăm?

Mă uit la ea? s-a gândit Siss, uimită.

Prietena ei a râs cu amărăciune.

— Toţi am băgat de seamă de mult, Siss.

— Foarte bine, atunci mă uit la ea şi o să mă uit cât am chef!

— Bine.

Siss se gândise la asta necontenit. Şi în cele din urmă prilejul venise. Chiar în ziua aceea. Era motivul pentru care mergea pe acest drum.

În dimineaţa aceea găsise primul bilet pe banca ei: „Trebuie să ne întâlnim, Siss". Semnat: „Unn".

O rază de lumină venită din senin.

S-a întors şi i-a întâlnit ochii. Erau pe aceeaşi lungime de undă. Nemaipomenit. Ştia doar atât; nu se putea gândi decât la asta.

Au schimbat mai multe bileţele în ziua aceea minunat! Mâini binevoitoare le-au ajutat să treacă de pe o bancă pe alta. „Şi eu aş vrea să ne vedem." Semnat: „Siss".

„Când ne putem întâlni?"

„Când vrei, Unn. Ne putem întâlni azi."

„Aş vrea să ne întâlnim azi, atunci."

„Mergem împreună acasă la mine, azi, Unn?"

„Nu. Trebuie să vii tu acasă la mine, altfel nu ne întâlnim."

Siss s-a întors cu o mişcare bruscă în bancă. Ce însemna asta? I-a întâlnit privirea, a văzut cum Unn dădea din cap, confirmându-i ce scria în bilet. Siss n-a şovăit nici măcar o secundă, ci i-a scris răspunsul: „O să vin cu tine".

Şi bileţelele au încetat. N-au mai vorbit până când s-au terminat orele de şcoală. Apoi au început să-şi vorbească repede, sfioase. Siss a întrebat-o pe Unn de ce nu venea cu ea acasă, la urma urmei.

— Nu, de ce să vin? a întrebat-o Unn.

Siss a ezitat. Voia să vină Unn la ea fiindcă îşi închipuia că

ea avea ceva ce mătuşa lui Unn nu avea – şi, în afară de asta, era obişnuită ca prietenii ei să vină la ea. Îi era ruşine şi nu putea să-i spună asta lui Unn.

— Nu-i niciun motiv special, a zis ea.

— Ai spus că o să vii tu cu mine.

— Da, dar nu pot să vin chiar acum. Trebuie să mă duc acasă mai întâi, ca să le spun părinţilor mei că vin la tine.

— Da, cred că aşa trebuie.

— Atunci o să vin în seara asta, a spus Siss, fascinată.

Era fascinată de mistificarea, de aureola de care i se părea că Unn era înconjurată.

Doar atât ştia Siss despre Unn – iar acum se afla în drum spre ea, după ce trecuse pe acasă ca să le spună părinţilor ei.

Gerul era muşcător. Sub picioarele ei drumul scârţâia, iar gheaţa scotea zgomote ca de tunet undeva, dedesubt. Apoi a zărit căsuţa în care locuiau Unn şi mătuşa ei. Lumina care se revărsa pe ferestre strălucea în mestecenii îngheţaţi. Inima lui Siss bătea tare de bucurie şi de nerăbdare.

3. O singură seară

Probabil că Unn aşteptase la fereastră s-o vadă pe Siss venind, pentru că a întâmpinat-o chiar mai înainte ca ea să ajungă în pragul casei. Era încă îmbrăcată în pantalonii cu care fusese la şcoală.

— Ai făcut drumul pe întuneric, nu? a întrebat ea.

— Pe întuneric? Da, dar nu contează, a răspuns Siss, cu toate că fusese destul de speriată de întuneric şi de scurtătura prin pădure.

— Trebuie să fi fost şi frig? E îngrozitor de frig în seara asta.

— Nici asta nu contează, a spus Siss.

Unn a spus:

— E grozav că ai fost de acord să vii. Mătuşa spune că ai mai fost o dată aici, când erai micuţă.

— Da, îmi amintesc când am fost. Nu ştiam de tine pe atunci.

Căpătau încredere una în alta în timp ce vorbeau. Mătuşa a venit şi ea, zâmbind mulţumită.

— Ea e mătuşa mea, a spus Unn.

— Bună seara, Siss. Intră repede în casă. E prea frig ca să staţi afară. Intră la căldură şi scoate-ţi haina.

Mătuşa lui Unn era prietenoasă şi liniştită. Au intrat în camera de zi, care era mică şi bine încălzită. Siss şi-a scos cizmele îngheţate.

— Îţi mai aminteşti cum arăta încăperea când ai fost aici? a întrebat mătuşa.

— Nu.

— Nu s-a schimbat nimic. E exact la fel cum era atunci. Ai fost cu mama ta. Îmi amintesc foarte bine.

Mătuşa părea să fie vorbăreaţă; probabil că nu avea prea des prilejul să vorbească. Unn stătea în picioare, aşteptând să rămână între patru ochi cu musafira ei. Dar mătuşa încă nu terminase de vorbit.

— De atunci te-am mai văzut pe afară, dar n-ai mai venit pe la mine, Siss. Desigur, n-aveai niciun motiv să vii – până când Unn a venit să stea cu mine. E cu totul altfel acum. Sunt foarte norocoasă că Unn e aici, ştii.

Unn stătea ca pe ace.

Mătuşa a zis:

— Ştiu, Unn. Dar nu te grăbi aşa. Acum Siss ar trebui să bea ceva cald.

— Nu mi-e frig.

— E totul gata pe plită, a spus mătuşa. Cred că e prea frig şi prea târziu pentru umblat pe afară la ora asta şi pe o asemenea vreme. Ar fi trebuit să vii într-o duminică.

Siss s-a uitat la Unn şi i-a răspuns:

— Nu puteam, din moment ce a fost stabilit pentru azi.

Mătuşa a râs, veselă.

— Nu, în cazul ăsta...

— Şi am să ajung acasă înainte ca mama şi tata să se ducă la culcare.

— Da. Vino aici şi bea asta.

Au băut băutura pe care le-o pregătise mătuşa. Era bună şi le-a încălzit. Siss a fost învăluită de o emoţie subtilă şi ademenitoare. În curând aveau să fie singure.

Unn a spus:

— Am o cameră doar a mea. O să mergem acolo.

Încordarea lui Siss a încetat brusc. Acum avea să înceapă.

— Ai şi tu o cameră a ta, nu-i aşa, Siss?

Siss a dat din cap.

— Atunci să mergem.

Mătuşa, atât de prietenoasă şi vorbăreaţă, părea să vrea şi ea să le însoţească în camera lui Unn. Dar nu-i era îngăduit să facă asta. Unn le-a întrerupt atât de hotărâtă, încât mătuşa a rămas acolo, pe scaunul ei.

Camera lui Unn era îngrijită şi lui Siss i s-a părut imediat că era ceva neobişnuit acolo. Era iluminată de două veioze mici. Pe pereţi atârnau tot felul de tăieturi din ziare şi fotografia unei femei care semăna atât de mult cu Unn, încât nu mai era nevoie să întrebe cine era. După un timp, Siss şi-a dat seama că acea încăpere nu era deloc neobişnuită; dimpotrivă, arăta destul de asemănătoare cu propria-i cameră.

Unn se uita la ea cu o privire cercetătoare. Siss a spus:

— E drăguţă camera ta.

— A ta cum e? E mai mare?

— Nu, cam tot aşa.

— Nici nu-i nevoie de o cameră mai mare.

— Nu, nu e.

Trebuie să vorbească puţin despre una şi alta, lucruri mărunte, înainte să-şi dea drumul. Siss s-a aşezat pe singurul scaun din încăpere, cu picioarele întinse în faţă. Unn stătea pe marginea patului, legănându-şi picioarele.

Şi-au adunat curajul şi s-au privit cercetător, încercând să capete încredere una în alta. Nu era atât de simplu – dintr-un motiv necunoscut. Erau stânjenite şi pentru că voiau să fie împreună. Ochii li s-au întâlnit plini de înţelegere, cu un fel de tânjire, cu toate că simţeau în acelaşi timp o profundă stinghereală.

Unn a sărit jos pe podea şi a tras de clanţa uşii. Pe urmă a răsucit cheia în broască.

Siss a tresărit când a auzit sunetul şi a întrebat repede:

— De ce-ai făcut asta?

— Oh, fiindcă ar putea să intre.

— Ţi-e teamă de asta?

— Teamă? Fireşte că nu. Nu-i din cauza asta. Dar vreau să fim singure. Nu trebuie să vină nimeni!

— Nu, nu trebuie să vină nimeni acum, a repetat Siss, simţind cum o cuprindea fericirea.

I se părea că legătura dintre ea şi Unn începea să se întărească. S-au aşezat la locurile lor şi s-a lăsat din nou tăcere. Apoi Unn a întrebat:

— Câţi ani ai tu, Siss?

— Unsprezece şi un pic.

— Şi eu tot unsprezece am, a spus Unn.

— Suntem aproape de aceeaşi înălţime.

— Da, aproape la fel, a răspuns Unn.

Deşi se simţeau atrase una spre alta, li se părea greu să continue conversaţia. Stăteau frământând în mâini micile obiecte din apropierea lor şi uitându-se în jur. În cameră era cald şi bine. Asta se datora focului care duduia în sobă, desigur, dar nu era doar atât. Un foc zdravăn în sobă n-ar fi fost de niciun folos dacă ele n-ar fi fost pe aceeaşi lungime de undă.

În mijlocul acestei călduri, Siss a întrebat-o:

— Îţi place aici, cu noi?

— Da, îmi place să locuiesc cu mătuşa.

— Da, sigur că da, dar nu despre asta te întrebam. Voiam să spun, la şcoală şi... tu de ce niciodată nu...?

— Uite, ţi-am spus să nu mă mai întrebi despre asta, a zis Unn scurt, iar Siss a regretat imediat că o întrebase.

— Şi o să rămâi definitiv aici? a întrebat asta.

În mod sigur, *asta* nu putea fi o întrebare primejdioasă. Era vreun pericol aici? Nu, n-avea cum, dar nici nu putea să se bazeze întru totul pe ce credea; în mod evident, era uşor să meargă prea departe.

— Da, o să rămân aici, a răspuns Unn. Acum n-am niciun loc în care să stau în afară de casa mătuşii.

Au tăcut iarăşi. Pe urmă Unn a spus, cu o privire atentă:

— De ce nu mă întrebi despre mama?

— Poftim? a întrebat Siss, uitându-se spre perete, ca şi cum ar fi fost prinsă pe picior greşit. Nu ştiu, a spus.

I-a întâlnit din nou privirea lui Unn. Nu avea cum s-o ocolească. Şi nici întrebarea. Trebuia să o pună şi să primească răspunsul la ea, pentru că era vorba de ceva important. S-a bâlbâit:

— Pentru că a murit primăvara trecută, presupun. Aşa am auzit.

Unn a rostit tare şi limpede:

— Mama nu era măritată. De asta nu există niciun...

S-a oprit.

Siss a încuviinţat din cap.

Unn a continuat:

— Primăvara trecută s-a îmbolnăvit şi a murit. N-a zăcut decât o săptămână. Apoi a murit.

— Da.

Cele două fete s-au simţit uşurate după ce au fost spuse aceste lucruri; parcă se mai destinsese atmosfera. Tot districtul ştia ceea ce îi spusese Unn. Mătuşa ei spusese toate astea, şi chiar mai mult, când Unn sosise, în primăvară. Nu ştia asta Unn? Totuşi, era ceva despre care trebuiau să vorbească acum, la începutul prieteniei care urma să se formeze între ele. Şi mai era ceva. Unn a spus:

— Ştii ceva despre tatăl meu?

— Nu!

— Nici eu nu ştiu decât câteva lucruri pe care mi le-a spus mama. Nu l-am văzut niciodată. Avea o maşină.

— Da, cred că avea.

— De ce ar fi avut?

— Oh, nu ştiu – oamenii adesea au maşini, nu-i aşa?

— Da, cred că da. Nu l-am văzut niciodată. Acum nu mai am pe nimeni în afară de mătuşa. O să stau cu mătuşa de-acum înainte.

Da! se gândea Siss, Unn avea să rămână acolo pentru totdeauna. Unn avea ochii limpezi şi Siss se simţea fascinată de ei, aşa cum se întâmplase şi prima dată când o văzuse. N-au mai vorbit despre părinţi. Despre tatăl şi mama lui Siss nu s-a pomenit nimic. Siss era sigură că Unn ştia totul despre ei; existau, pur şi simplu, trăiau într-o casă respectabilă, tatăl lui Siss avea o slujbă respectabilă, aveau tot ce le trebuia şi nu era nimic de povestit. Nici Unn n-a întrebat-o despre ei. Era ca şi cum Siss ar fi fost şi mai lipsită de părinţi decât era Unn.

Dar şi-a amintit s-o întrebe dacă avea fraţi.

— Ai fraţi şi surori, nu-i aşa, Siss?

— Nu, sunt singură la părinţi.

— E foarte bine aşa, a spus Unn.

Lui Siss i s-a părut că ceea ce spusese Unn însemna că ea o să rămână acolo pentru totdeauna. Prietenia lor era deschisă înaintea lor ca o cărare netedă. Se întâmplase ceva important.

— Sigur că e foarte bine. Înseamnă că ne putem întâlni mai

des.

— Ne întâlnim oricum la şcoală în fiecare zi.

— Aşa e.

Şi au râs scurt una spre alta. Era uşor. Era exact cum ar fi trebuit să fie. Unn a dat jos o oglindă care stătea agăţată pe peretele de lângă pat şi s-a aşezat la loc, cu oglinda în poală.

— Vino încoace.

Siss nu ştia ce să creadă, dar s-a aşezat lângă Unn pe marginea patului. A apucat fiecare de câte un colţ al oglinzii, au ridicat-o în faţa lor şi au stat acolo nemişcate, una lângă alta, cu feţele aproape atingându-li-se.

Ce au văzut?

Înainte măcar să-şi fi dat seama de ce se întâmpla, ceea ce vedeau în oglindă le-a absorbit cu totul.

Patru ochi plini de scântei şi strălucire între gene, umplând oglinda. Întrebări ţâşnind şi ascunzându-se din nou. Nu ştiu: fulgerări şi strălucire, fulgerări de la tine către mine, de la mine către tine, şi de la mine doar spre tine – în oglindă şi din oglindă, şi niciun răspuns despre ceea ce poate fi, nicio explicaţie. Buzele astea pline ale tale, nu, sunt ale mele, ce mult seamănă! Părul pieptănat la fel, şi fulgerări şi strălucire. Suntem noi înşine! Nu putem face nimic în privinţa asta, e ca şi cum ar veni din altă lume. Imaginea începe să unduiască, alunecă spre margini, se adună, nu, nu face asta. E o gură care zâmbeşte. O gură ca din altă lume. Nu, nu e o gură, nu e un zâmbet, nimeni nu ştie ce e – doar genele larg deschise deasupra fulgerărilor şi a strălucirii.

Au lăsat oglinda din mâini, s-au uitat una la alta cu feţele îmbujorate, înmărmurite. Străluceau una spre alta, erau una şi aceeaşi fiinţă; era un moment incredibil.

Siss a întrebat:

— Unn, tu ştiai despre asta?

Unn a răspuns:

— Ai văzut şi tu, nu-i aşa?

Brusc au simţit stânjeneală. Unn s-a scuturat. Fetele au trebuit să stea puţin şi să-şi vină în fire după întâmplarea aceea stranie.

După puţin timp, una dintre ele a zis:

— Nu cred că a fost ceva cu adevărat.

— Nu, nici eu nu cred.

— Dar a fost ciudat.

Sigur că fusese ceva care nu dispăruse, doar că ele încercau să-l îndepărteze. Unn a pus la loc oglinda şi s-a aşezat din nou, aparent liniştită. Amândouă au rămas în tăcere, aşteptând. Nimeni n-a încercat clanţa uşii. Mătuşa le lăsa în pace.

Aparent liniştită. Siss se uita la Unn şi vedea că Unn se stăpâneşte. I-a tresărit inima când Unn a zis pe neaşteptate, cu o voce ademenitoare:

— Siss, hai să ne dezbrăcăm.

Siss s-a uitat lung la ea.

— Să ne dezbrăcăm?

Unn părea să strălucească.

— Da. Doar atât, să ne dezbrăcăm. Ar fi amuzant, nu-i aşa?

A început pe loc să-şi scoată hainele.

Desigur! Dintr-odată şi lui Siss i s-a părut a fi ceva amuzant şi a început să se dezbrace grăbită, întrecându-se cu Unn, vrând să termine înaintea lui Unn.

Dar Unn începuse prima şi a terminat prima. Stătea acolo, strălucind, pe podea.

Imediat după aceea era şi Siss în picioare pe podea, strălucind. S-au privit una pe alta. A fost cel mai scurt dintre momentele bizare.

Siss era pe cale de a face gălăgia care probabil că era aşteptată din partea ei şi s-a uitat împrejur să vadă ceva care i-ar fi servit drept pretext. Dar n-a mers mai departe. A observat privirile repezite ale lui Unn, o încordare pe faţa ei. Unn stătea fără să facă nicio mişcare. Doar un moment i-a observat încordarea, apoi a dispărut. Chipul lui Unn era mai destins, mai vesel şi plăcut privirii.

Imediat a spus, ca şi cum ar fi fost fericită într-un mod confuz:

— Hmm, nu, Siss, de fapt e frig. Cred că ar fi mai bine dacă ne-am îmbrăca imediat.

Şi-a luat hainele de pe jos.

Siss a rămas acolo unde era.

— Şi n-o să facem deloc gălăgie?

Era gata să ţopăie în pat şi să facă tot felul de năzbâtii.

— Nu, e prea frig. Când e atât de ger afară, nu se poate încălzi destul înăuntru. Cel puţin nu în casa asta.

— Dar e cald aici, aşa mi se pare.

— Nu, e curent. Nu-l simţi şi tu? Dacă stai să te gândeşti?

— Poate.

Siss s-a gândit. Era adevărat. Îi era puţin frig. Fereastra era plină de promoroacă. Afară frigul domnise o veşnicie. Siss şi-a înhăţat şi ea hainele.

— Putem face o mulţime de lucruri chiar dacă nu umblăm pe-aici dezbrăcate, a spus Unn.

— Sigur că putem.

Siss ar fi vrut s-o întrebe pe Unn de ce făcuse asta, dar nu ştia cum să înceapă. A lăsat-o baltă. S-au îmbrăcat la loc, fără grabă. Ca să fie sinceră, Siss se simţea oarecum păcălită. Asta era tot?

S-au aşezat pe aceleaşi locuri ca mai înainte, singurele locuri pe care puteau să stea în micul dormitor. Unn stătea şi se uita la Siss, iar Siss şi-a dat seama că, la urma urmei, ceva rămăsese neterminat. Poate că ar fi devenit interesant. Unn nu părea nici ea mai mulţumită. Ceea ce tocmai se întâmplase fusese doar ca o clipire de pleoape.

Siss a devenit neliniştită.

— O să găsim ceva de făcut? a întrebat ea, când a văzut că Unn nu-i propunea nimic.

— Ce-ar trebui să facem? a spus Unn, părând distratră.

— Dacă nu-i nimic de făcut, ar trebui să plec acasă.

Suna ca o ameninţare. Unn a spus repede:

— Nu trebuie să te duci acasă, mai e timp!

Nu, nici Siss nu voia să plece. De fapt, tremura de dorinţa de a rămâne.

— Ai nişte fotografii din casa în care ai stat mai înainte? Ai un album?

Punct ochit, punct lovit. Unn s-a dus repede la un raft şi a scos două albume.

— Acesta are numai poze cu mine. Toate numai cu mine. Pe care vrei să-l vezi?

— Pe amândouă.

Au întors împreună paginile. Pozele erau făcute undeva foarte departe, iar Siss nu recunoştea pe nimeni, cu excepţia lui Unn. Ea era în aproape toate fotografiile. Unn făcea scurte comentarii. Era un album ca toate albumele. O femeie tânără, radioasă le privea de pe o pagină. Unn a spus cu mândrie:

— Aici e mama.

S-au uitat la fotografie mult timp.

— Şi ăsta-i tata, a spus Unn ceva mai târziu. Un tânăr cu o înfăţişare oarecare, stând în picioare lângă o maşină. Semăna puţin cu Unn.

— Asta-i maşina lui, a spus Unn.

Siss a întrebat, oarecum temătoare:

— Unde-i el acum?

Unn a răspuns pe un ton descurajator:

— Nu ştiu. Nu contează.

— Nu.

— Ţi-am mai spus, nu l-am văzut niciodată. Doar în poză.

Siss a dat din cap.

— Dacă ar fi putut să-l găsească pe tata, nu cred că aş fi venit la mătuşa, a adăugat Unn.

— Nu, sigur că nu.

Încă o dată s-au mai uitat la albumul care conţinea doar poze cu Unn. Întotdeauna a fost o fetiţă splendidă, se gândea Siss. Apoi au terminat şi albumul acesta.

Ce mai urma?

Amândouă aşteptau ceva. Puteau să-şi dea seama după tăcerea lui Unn. Siss aşteptase tot timpul cu atâta încordare, încât a tresărit de două ori mai puternic atunci când Unn a început să vorbească. Cuvintele ieşeau năvalnic, ca şi cum s-ar fi rostogolit afară dintr-un sac.

După o lungă tăcere, Unn a spus:

— Siss.

Doamne, cum a mai tresărit Siss!

— Da?

— E ceva ce vreau să... a spus Unn, înroşindu-se.

Siss era foarte stânjenită.

— Oh?

— Ai observat ceva la mine acum? a întrebat Unn repede, dar privind-o pe Siss drept în ochi.

Siss a devenit şi mai stânjenită.

— Nu!

— E ceva ce vreau să-ţi spun, a început Unn din nou, cu o voce de nerecunoscut.

Siss şi-a ţinut răsuflarea.

Unn a făcut o pauză. Dar după aceea a spus:

— N-am mai vorbit despre asta *niciodată* cu nimeni.

Siss s-a bâlbâit:

— I-ai fi spus mamei tale?

— Nu!

Tăcere.

Siss a văzut că ochii lui Unn erau plini de neliniște. Oare n-o să-i spună?

Siss a întrebat-o, aproape în șoaptă:

— Acum o să-mi spui?

Unn s-a adunat.

— Nu.

— Bine.

Din nou tăcere. Au început să-și dorească să vină mătușa și să încerce să intre.

Siss a început să spună:

— Dar dacă...

— Nu pot! Asta e.

Siss s-a retras. Tot felul de idei i se învălmășeau în minte și ea le respingea pe toate. A spus neajutorată:

— Asta voiai?

Unn a dat din cap aprobator.

— Da, asta era tot.

Unn a dat din cap ca și cum ar fi fost ușurată, ca și cum ar fi încheiat socotelile cu ceva, o dată pentru totdeauna. Nu mai urma nimic. Dintr-odată, Siss s-a simțit și ea ușurată.

Ușurată, dar și păcălită, parcă, pentru a doua oară în seara aceea. Dintr-odată i se părea mai bine decât să audă ceva ce ar fi putut s-o înspăimânte.

Au stat acolo un timp, ca și cum s-ar fi odihnit.

Siss s-a gândit: Aș vrea să plec acum.

Unn a spus:

— Nu pleca, Siss.

Din nou tăcere.

Dar în tăcere nu putea să aibă încredere, așa cum nici până atunci nu fusese posibil. Vântul se auzea din nou în rafale capricioase, gata să-și schimbe direcția. Se potolise o vreme, dar începuse din nou, făcând-o să tresară.

— Siss.

— Da?

— Nu sunt sigură că am să ajung în rai.

Unn s-a uitat la perete în timp ce spunea asta; era imposibil să privească în altă parte.

Lui Siss i s-a făcut cald, apoi frig.

— Ce-ai spus?

Nu trebuia să rămână. Unn s-ar fi putut hotărî să spună mai mult.

Unn a întrebat:

— Ai auzit ce am spus?

— Da! a răspuns Siss şi a adăugat repede: Trebuie să ajung acasă înainte să se culce mama şi tata.

— N-or să se culce atât de devreme.

— Trebuie să plec acasă şi gata. S-a grăbit să adauge: în scurt timp o să se facă atât de frig încât o să-mi degere nasul şi o să-mi cadă pe jos.

Era atât de uluită, încât se simţea parcă obligată să spună prostii. Trebuia să iasă cumva din situaţia asta. Pur şi simplu trebuia să fugă.

Unn a râs, aşa cum era firesc, de gluma pe care o făcuse Siss, plusând:

— Nu trebuie să faci asta, a spus, să nu-ţi laşi nasul să cadă.

Era bucuroasă că Siss schimbase vorba. Din nou simţeau că evitaseră să vorbească despre lucruri prea dificile.

Unn a răsucit cheia în broască, descuind.

— Stai acolo. Mă duc să-ţi aduc haina şi cizmele, a spus ea, poruncitor.

Siss stătea ca pe ace. Nu se mai simţea în largul ei aici. Oare ce îi ascundea Unn? Dar să fii cu Unn! Pentru totdeauna. Avea să-i spună la despărţire: Poţi să-mi spui mai mult data viitoare. Oricând vrei, altă dată. Nu puteam merge mai departe în seara asta. Şi aşa a fost prea mult. Dacă ar fi mers mai departe, situaţia ar fi devenit imposibilă. Acasă, cât mai repede.

Dacă nu, ar fi putut să se implice în ceva care ar fi distrus totul pentru ele. În loc de asta, străluciseră una în ochii celeilalte.

Unn a venit cu haina şi cizmele ei şi le-a pus lângă soba în care ardea focul.

— Să se încălzească puţin.

— Nu, trebuie să plec, a zis Siss, începând să se încalţe.

Unn a stat acolo în tăcere în timp ce Siss se înfofolea ca să

se apere de ger. Nu avea niciun rost să mai spună prostii despre nasul ei care avea să degere. Erau din nou încordate. Nu spuneau lucrurile pe care le spun de obicei două persoane când se despart: Când mai vii? De ce nu vii tu pe la mine data viitoare? Nu le trecea prin minte aşa ceva. Totul li se părea stânjenitor şi greu. Nu era nimic ireparabil, dar era prea greu acum, faţă în faţă.

Siss era gata.

— De ce pleci?

— Ţi-am spus, trebuie să mă întorc acasă.

— Da, dar...

— Când am spus că trebuie...

— Siss...

— Lasă-mă să plec.

Uşa era descuiată acum, dar Unn stătea în prag. Până la urmă au intrat împreună în camera de zi a mătuşii.

Mătuşa stătea pe scaunul ei cu o cusătură în poală. S-a ridicat, la fel de prietenoasă cum fusese mai înainte în seara aceea.

— Ei, Siss, gata, pleci?

— Da, cred că ar trebui să mă duc acasă.

— N-a mai rămas niciun secret? a întrebat mătuşa, tachinându-le.

— În seara asta nu.

— Te-am auzit încuind uşa, Unn.

— Da, am încuiat-o.

— Ei bine, niciodată nu poţi să fii destul de grijuliu, a spus mătuşa. S-a întâmplat ceva? a întrebat pe un ton diferit.

— Nu s-a întâmplat nimic!

— Păreţi supărate, parcă?

— Nu suntem deloc supărate!

— Bine, n-are nicio importanţă. Probabil că îmbătrânesc şi mă lasă auzul.

— Mulţumesc pentru primire, a spus Siss, încercând să scape de mătuşa care le tachina, făcându-le să pară stupide, deşi nu ştia absolut nimic.

— Stai puţin, a spus mătuşa. Trebuie să bei ceva cald înainte să ieşi afară în ger.

— Nu, mulţumesc, nu acum.

— Dar chiar *eşti* grăbită!

— Trebuie să se ducă acasă, a spus Unn.

— Foarte bine, atunci.

Siss s-a adunat.

— La revedere, şi mulţumesc pentru primire.

— Mulţumesc că ai venit, Siss. Acum trebuie să alergi ca să te încălzeşti. Văd că se face tot mai frig. Şi e întuneric beznă.

— De ce stai acolo, Unn? a insistat mătuşa. O să vă vedeţi mâine dimineaţă.

— Da, aşa e! a spus Siss. Noapte bună.

Unn a stat în prag până când mătuşa ei a intrat în casă. A rămas acolo, pur şi simplu. Ce se întâmplase cu ele? Părea că le e imposibil să se despartă. Se petrecuse ceva ciudat.

— Unn.

— Da.

Siss a ţâşnit în frigul de afară. Ar fi putut, fără îndoială, să mai stea. Mai avea destul timp, dar era primejdios. Nu trebuia să se întâmple nimic mai mult.

Unn a rămas în pragul uşii deschise, acolo unde se întâlneau căldura şi frigul. Frigul trecea de ea şi intra în camera de zi. Unn părea să nu observe.

Siss s-a uitat în urmă înainte să o ia la fugă. Unn încă stătea în pragul iluminat, frumoasă şi ciudată şi sfioasă.

4. Marginea drumului

Siss a alergat tot drumul spre casă. Dintr-odată s-a trezit luptându-se din răsputeri cu teama ei de întuneric.

Întunericul îi spunea: Eu sunt de o parte şi de alta a drumului.

Nu, nu! se gândea ea, la întâmplare.

Vin, se auzea de pe marginile drumului.

Alerga, ştiind că era ceva pe urmele ei, chiar în spate.

Cine e?

De la Unn se trezise drept în asta. Oare nu ştiuse că drumul spre casă avea să fie aşa?

Ştiuse, dar simţise că trebuia să meargă la Unn.

Un zgomot undeva sub gheaţă. Alergase pe toată întinderea

netedă şi părea a fi dispărut într-o gaură. Gheaţa care se întărea se juca făcând fisuri lungi de o milă. Siss a tresărit auzind zgomotul. Nu mai avusese niciun gând liniştitor cu care să pornească la drumul spre casă prin întuneric, nu mai plecase cu mersul sigur şi apăsat cu care venise spre casa lui Unn. Fără să se gândească, o luase la fugă, iar răul fusese făcut. Dintr-odată fusese abandonată necunoscutului, care se furişează pe urmele oamenilor în astfel de seri.

Numai necunoscut în jur, peste tot.

Faptul că fusese cu Unn o tulburase peste măsură – şi chiar mai mult după ce-şi luase la revedere şi plecase. Îi fusese teamă când făcuse primii paşi, aproape alergând, iar frica ei crescuse ca o avalanşă. Era în mâinile creaturii de la marginea drumului, orice ar fi fost.

Întunericul de la marginea dramului. Nu are formă, nici nume, dar oricine trece pe drum ştie când apare şi îl urmăreşte şi îl face să simtă fiori pe şira spinării, încreţindu-se ca nişte valuri.

Siss era în mijlocul întunericului, neînţelegând nimic, pur şi simplu înspăimântată de el.

Am să fiu acasă în curând!

Nu, n-o să fii.

Nici măcar nu observa gerul care-i tăia răsuflarea.

A încercat să se agaţe de imaginea camerei de zi de acasă, în lumina lămpii. Caldă şi luminoasă. Mama şi tatăl ei în fotolii. Apoi singurul lor copil avea să vină acasă, singurul lor copil care, îşi spun ei, nu trebuie să fie răsfăţat, pe care se obişnuiseră să nu-l răsfeţe – nu, era zadarnic, ea nu se afla *acolo*, ci printre lucrurile din întunericul de la marginea drumului.

Dar Unn?

S-a gândit la Unn: splendida, frumoasa, singuratica Unn.

Care-i problema cu Unn?

S-a oprit brusc în mijlocul unui pas.

Care-i problema cu Unn?

A tresărit din nou. Ceva a avertizat-o din spate.

Suntem la marginea drumului.

Fugi!

Siss a luat-o la fugă. Undeva în gheaţa de pe lac s-a auzit un zgomot tunător, profund, iar cizmele ei tropăiau pe drumul îngheţat. Era ceva liniştitor în asta; dacă nu mai auzi nici sunetul

paşilor tăi, poţi să înnebuneşti. Nu mai avea putere să alerge prea repede, dar şi-a continuat drumul în fugă, cu toate astea.

În sfârşit, a văzut luminile casei ei.

În sfârşit.

Să ajungă în lumina proiectată de becul de afară!

Lucrurile de la marginea drumului au rămas în urmă, transformându-se într-un murmur pe marginea cercului de lumină, lăsând-o pe Siss să intre în casă, la mama şi la tatăl ei. Tatăl avea biroul chiar în acest district şi acum stătea confortabil pe scaunul lui, simţindu-se acasă. Mama ei citea, aşa cum făcea de obicei când avea puţin timp liber. Încă nu se făcuse ora de culcare.

N-au sărit în sus, neliniştiţi, când au văzut-o pe Siss intrând, cu răsuflarea tăiată şi plină de promoroacă. Au rămas pe scaunele lor şi au întrebat-o calm:

— Ce e, Siss?

Ea s-a uitat lung la ei. Nu le era teamă? Nu, deloc. Nu, desigur că nu – doar ei îi era teamă, ei, care venise de afară. Ce e, Siss? au întrebat ei liniştiţi. Ştiau că nu i se putea întâmpla nimic rău. Dar nici nu puteau spune mai puţin de atât, Ce e, Siss?, din moment ce ea venise acasă gâfâind, epuizată, cu răsuflarea îngheţată în ţurţuri în jurul gulerului ridicat al hainei.

— S-a întâmplat ceva, Siss?

Ea a scuturat din cap.

— Nu, doar am alergat.

— Ţi-a fost frică de întuneric? au întrebat ei, amuzându-se un pic, cum fac oamenii faţă de cei care se tem de astfel de lucruri.

Siss a zis:

— Ei, cum să-mi fie frică!

— Hmm, nu sunt prea sigur, a spus tatăl ei. Dar, în orice caz, eşti prea mare pentru astfel de lucruri.

— Da, arăţi ca şi cum ai fi alergat ca de frica morţii tot drumul, a zis mama lui Siss.

— Trebuia să ajung acasă înainte să vă culcaţi. La urma urmei, voi aţi spus că...

— Ştiai că mai e până să ne ducem la culcare, aşa că nu era nevoie...

Siss se chinuia să-şi scoată cizmele îngheţate. Le-a lăsat să cadă cu zgomot pe podea.

— Ce mă pisălogiţi în seara asta!

— Cum te pisălogim? Părinţii lui Siss s-au uitat cu uimire la ea. Ţi-am zis noi ceva?

Siss n-a răspuns, ci şi-a făcut de lucru mai departe cu cizmele şi cu ciorapii.

Mama ei s-a ridicat de pe scaun.

— Parcă nu eşti... a început să spună, dar s-a oprit. Ceva din atitudinea lui Siss o făcuse să se întrerupă. Du-te şi fă o baie înainte de culcare, Siss. O să te simţi mai bine pe urmă.

— Da, mamă.

Într-adevăr, baia i-a făcut bine lui Siss. A stat mult în apă. Ştia că nu putea evita să i se pună întrebări. A venit din nou în camera de zi şi s-a aşezat pe un scaun, neîndrăznind să se ducă să se închidă în dormitor. Aveau s-o iscodească. Aşa că mai bine era să termine cu asta acum.

Mama ei a spus;

— Acum e mult mai bine.

Siss a aşteptat

Mama ei a întrebat-o:

— Cum a fost acasă la Unn, Siss? Te-ai distrat bine?

— A fost bine! a zis Siss scurt.

— Nu s-ar zice, a spus taică-său, zâmbindu-i.

Mama ei a ridicat şi ea privirea:

— Ce s-a întâmplat în seara asta?

Siss s-a uitat la ei. Erau la fel de buni cu ea ca de obicei, dar...

— Nimic, a spus. Dar îmi puneţi atât de multe întrebări. M-aţi luat la întrebări despre toate.

— Ei, haide, Siss.

— Du-te şi mănâncă. Farfuria ta e pe masa din bucătărie.

— Am mâncat ceva.

Nu mâncase, dar voia să le-o plătească într-un fel.

— Foarte bine, atunci du-te la culcare. Pari obosită. Mâine de dimineaţă mă aştept să fie totul în regulă. Noapte bună, Siss.

— Noapte bună.

A plecat imediat. Ei nu înţelegeau nimic. Când a ajuns în pat şi-a dat seama cât de obosită era. Avea tot felul de lucruri ciudate, tulburătoare la care să se gândească, dar, după frigul de afară, căldura a copleşit-o şi nu i-a mai lăsat timp de gândire.

5. Palatul de gheaţă

— Trezeşte-te, Unn!

Obişnuitul îndemn al mătuşii, în ziua aceea, ca în fiecare zi de şcoală.

Dar pentru Unn nu era o zi obişnuită. Era dimineaţa de după ziua în care se întâlnise cu Siss.

— Trezeşte-te, Unn! deşi nu era în întârziere să plece la şcoală. Dar aşa era mătuşa. Niciodată nu te lăsa să aştepţi până în ultima clipă.

Unn a auzit zgomotul ca de tunet al gheţii tari ca oţelul, departe în întuneric, când şi-a ridicat capul de pe pernă. Era ca un semnal că începuse o nouă zi. Dar în camera ei, în timpul nopţii, mai auzise un zgomot înfundat care-i spusese, chiar înainte să adoarmă, că era miezul nopţii. Îi luase mult timp să adoarmă după seara petrecută cu Siss, gândindu-se la toate lucrurile care i s-ar fi putut *întâmpla* împreună cu ea.

Afară era mai frig ca oricând, a spus mătuşa care aducea micul dejun. Unn a privit stelele aspre, strălucind deasupra casei. Abia dacă se vedea cerul luminându-se puţin la est: răsăritul aspru de iarnă din perioada de dinaintea Crăciunului. Pe măsură ce întunericul se subţia, apăreau copacii albi de promoroacă. Unn s-a uitat la ei în timp ce se pregătea pentru şcoală.

Pentru şcoală şi pentru Siss.

Şi n-avea să se mai gândească astăzi la *cealaltă.*

Dintr-odată, avu revelaţia faptului că îi era imposibil să o întâlnească din nou pe Siss doar la câteva ore după ce se despărţiseră într-un fel atât de stânjenitor. O speriase pe Siss, iar Siss alergase acasă. Nu trebuia s-o revadă atât de curând! N-avea rost să se ducă la şcoală în ziua aceea.

S-a uitat afară la pădurea cu copacii albi de promoroacă în zorii tot mai plini de lumină. Trebuia să se ascundă undeva, să plece, ca să n-o întâlnească pe Siss.

A doua zi avea să fie altceva, dar nu *acum.* Nu putea să se uite în ochii lui Siss chiar în ziua aceea. Nu putea să se gândească mai departe de-atât; ideea a pus stăpânire pe ea cu o forţă imperioasă.

Siss, pe care tânjea atât de tare să o revadă, şi totuşi...

În orice caz, trebuia să plece de acasă, aşa cum făcea în fiecare zi. Nu avea rost să se aşeze pe scaun şi să spună că nu voia să meargă la şcoală. Mătuşa ei n-avea să accepte niciodată asta. Era prea târziu şi să pretindă că era bolnavă – şi, în afară de asta, nu avea obiceiul să-şi inventeze scuze. S-a privit repede în oglindă. Nu părea câtuşi de puţin bolnavă; n-avea niciun sens să mintă. Avea să plece la şcoală ca de obicei şi pe urmă avea s-o şteargă înainte de a se întâlni cu cineva. S-o şteargă şi să se ascundă până la sfârşitul orelor.

Cu toate că mătuşa ei o strigase să se trezească atât de devreme, i-a spus, când a văzut-o pe Unn cu ghiozdanul, gata de plecare:

— Pleci aşa de devreme?

— E mai devreme decât de obicei?

— Aşa cred.

— Vreau să mă întâlnesc cu Siss.

A simţit un fel de împunsătură când a spus asta.

— Ah, desigur. Te grăbeşti atât de tare?

— Mda.

— Atunci n-are rost să mai zic ceva, văd prea bine. Du-te atunci. Bine că ai haina asta atât de groasă. E groaznic de frig. Ia-ţi şi o pereche de mănuşi.

Cuvintele ei păreau ca un gard care se ridica de-a lungul drumului spre şcoală; era greu să sari gardul, iar drumul ducea drept spre şcoală. Dar nu astăzi! Nu după ce Siss trebuise să fugă de ea cu o seară înainte.

— Ce. e, Unn?

Unn a tresărit.

— Nu-mi găsesc mănuşile.

— Uite-le. Sunt chiar acolo, sub nasul tău.

A ieşit din casă în întunericul care se risipea. Trebuia să se gândească unde să se ducă imediat ce dispărea din raza vizuală a mătuşii ei.

Nu, azi avea un singur gând: Siss.

Acesta e drumul spre ea. E drumul spre Siss.

Nu pot să o întâlnesc, doar să mă gândesc la ea.

Nu trebuie să mă gândesc la cealaltă acum, doar la Siss, cea pe care am descoperit-o.

Siss şi cu mine în oglindă.
Fulgerări şi strălucire.
Să mă gândesc doar la Siss.

Cu fiecare pas.

Acum se afla lângă primul copac plin de promoroacă, care avea s-o ascundă. Acolo a ieşit de pe drumul principal. Trebuia să stea ascunsă până când putea să vină din nou acasă la ora obişnuită, fără să i se pună întrebări.

Dar ce putea să facă singură? O zi întreagă, lungă, de şcoală. Şi pe un asemenea frig. Aerul pe care-l trăgea în piept parcă o împiedica să respire, parcă o sufoca. Gerul îi pişcă obrajii. Dar haina-i călduroasă şi faptul că era obişnuită cu frigul neobişnuit al acelei toamne au împiedicat-o să se simtă cu adevărat îngheţată.

Bum! s-a auzit zgomotul ca de tunet în suprafaţa neagră, strălucitoare ca oţelul, a lacului îngheţat.

Asta era! Asta era soluţia. Dintr-odată i-a venit în minte ce avea să facă. Avea să se ducă să vadă gheaţa.

Singură-singurică.

Pe urmă avea destule de făcut în restul zilei, putea să se încălzească şi aşa mai departe.

Se discutase la şcoală în ultimele zile despre o excursie în care aveau să vadă gheaţa. Unn nu luase parte la discuţii, dar auzise destul cât să-şi dea seama despre ce era vorba şi să înţeleagă că aveau să meargă foarte curând, pentru că putea începe să ningă de la o zi la alta.

Ceva mai departe era o cascadă unde se clădise un extraordinar munte de gheaţă în perioada lungă de ger straşnic din ultima vreme. Se spunea că arăta ca un palat şi nimeni nu-şi amintea ca mai înainte să fi îngheţat vreodată căderea aceea de apă. Palatul era ţinta excursiei. Urmau s-o ia pe lac până la vărsare, şi apoi pe mal, în josul râului, până la cascadă. O zi scurtă de iarnă, cum era aceasta, era tocmai bună pentru un astfel de drum.

Minunat, avea să aibă o zi plină.

Dar voiam s-o văd împreună cu Siss!

Şi-a înlocuit acest gând cu unul mai afectuos şi mai fericit: Am s-o văd *a doua oară* împreună cu Siss. O să fie şi mai bine.

Gheaţa care acoperea lacul strălucea atât de tare încât parcă nici nu era gheaţă. Gheaţă de oţel. Nici măcar un fulg de zăpadă nu căzuse în apă atunci când îngheţase, şi niciun fulg de zăpadă nu căzuse de atunci.

Acum gheaţa era groasă şi se putea merge pe ea în deplină siguranţă. Scotea zgomote ca de tunet şi se fisura şi se întărea tot mai mult. Unn alerga spre gheaţă. Părea firesc să alerge, ca să se încălzească. În afară de asta, alerga pentru a se îndepărta cât mai repede de locul în care se putea întâlni cu cineva – din moment ce avea de gând să se ascundă toată ziua.

Reuşise. Vocea blândă a mătuşii, chemând-o insistent – Unn, vino-ncoace! – nu se făcuse auzită. Mătuşa ei credea că era la şcoală acum.

Dar ce-or să creadă cei de la şcoală? La asta nu se gândise.

Or să-şi închipuie că nu se simţea bine, de data asta. Desigur. O să creadă şi Siss la fel? Poate că Siss avea să înţeleagă.

Unn alerga pe pământul îngheţat, tare ca piatra, care-i făcea paşii să sune cu ecou. Între copacii plini de promoroacă se deschideau din loc în loc luminişuri. Alerga în zig-zag printre copaci ca şi cum ar fi vrut să se ascundă de nişte priviri care ar fi urmărit-o. În sfârşit, acum avea să poată să păşească pe gheaţă şi să meargă de-a lungul marginii lacului.

Se gândea la Siss. La întâlnirea lor de a doua zi – când totul avea să se mai echilibreze puţin şi n-avea să-i mai fie la fel de imposibil ca acum. Dintr-odată, nu mai era singură. Găsise pe cineva căreia avea să-i poată povesti totul, în curând.

Alerga spre gheaţă, bucuroasă, pe pământul îngheţat, printre rămurelele de mesteceni pline de promoroacă. Străluceau ca argintul. Acum era aproape ziuă afară. Tulpini palide de plante ieşeau din pământ, îndoite şi îngheţate, cu frunze decolorate şi late. Unn le călca în picioare în timp ce alerga, iar promoroacă argintie se scutura, uscată ca nisipul, pe cizmele ei.

Se gândea bucuroasă la gheaţa din ce în ce mai groasă; aşa trebuia să fie gheaţa.

Bubuise ca un tunet în timpul nopţii. Dacă mai erai treaz şi auzeai zgomotul, te gândeai: Gheaţa se îngroaşă.

Trosneau şi pereţii din lemn ai bătrânei case, pe un

asemenea ger. Lemnul se strânge, spunea mătuşa. Dacă auzeai asta noaptea nu mai spuneai că gheaţa se îngroaşă, ci te gândeai: E îngrozitor de frig, trosneşte şi casa.

Acum era la marginea lacului şi nu părea s-o fi văzut nimeni, aşa că nimeni n-avea cum să spună altora despre ea. Întinderea de gheaţă era pustie, aşa cum ştiuse că o să fie la ora aceea a dimineţii. Ceva mai târziu aveau să vină acolo copiii mai mici; li se dădea voie să se joace şi să facă tumbe pe acolo cât pofteau, pentru că gheaţa era tare ca piatra, fără crăpături primejdioase sau ascunse. Lacul era foarte mare; era o întindere uriaşă de gheaţă.

Era amuzant să privească prin stratul de gheaţă întunecat, strălucitor de la mal. Unn era destul de copilăroasă ca să facă asta, stând întinsă pe burtă, cu palmele umbrindu-i faţa de o parte şi de alta, ca să vadă mai bine. Era ca şi cum s-ar fi uitat printr-un geam.

Chiar atunci s-a ridicat soarele, rece şi pieziş, şi a străpuns gheaţa până la fundul maroniu al lacului, cu noroiul şi pietrele şi vegetaţia de acolo.

Ceva mai departe de mal apa îngheţase într-un bloc solid. Chiar şi fundul apei era alb şi avea pe deasupra un strat gros de gheaţă tare ca oţelul. Se vedeau îngheţate în acest bloc frunze late, ascuţite ca săbiile, paie subţiri, seminţe şi resturi din pădure, o furnică brună, cu picioarele răsfirate în toate părţile – toate astea amestecate cu bulele care se formaseră şi se vedeau limpede ca nişte mărgele când erau atinse de razele soarelui. Pietrele de apă dulce, netede şi negre, de la marginea lacului rămăseseră şi ele prinse în gheaţă împreună cu beţişoare de pe care se desprindea coaja. Ferigi înalte se vedeau în gheaţă ca nişte desene delicate. Unele erau înrădăcinate pe fundul lacului, altele fuseseră surprinse de îngheţ plutind la suprafaţa apei. Pe urmă pojghiţa se întărise şi continuase să se îngroaşe.

Unn stătea întinsă pe jos şi privea, fascinată, înăuntrul gheţii; era mai ciudat decât orice poveste.

Trebuie să văd mai mult...

Stătea întinsă pe gheaţă şi totuşi nu-i era frig. Trupul ei subţire era o umbră cu formă umană deformată pe fundul lacului.

Apoi şi-a schimbat poziţia pe oglinda strălucitoare a gheţii.

Ferigile delicate au rămas nemişcate în blocul de gheaţă, sub lumină.

Atunci s-a petrecut o cădere înfricoşătoare.

Acolo unde fundul era mai adânc şi totul era maroniu. Printre cele câteva buruieni, o moluscă neagră, mică, zăcea în noroi, mişcându-şi un picior. Fără niciun rezultat; n-a reuşit să iasă din nămol, nici să-şi schimbe poziţia. Dar, chiar lângă ea, zidul de noroi s-a prăbuşit aproape perpendicular, într-o prăpastie neagră.

Căderea aceea înfricoşătoare.

Unn s-a mişcat şi umbra aceea alunecătoare a urmat-o, a căzut drept în prăpastie şi a dispărut ca şi cum ar fi fost sorbită de ea, atât de repede încât Unn a tresărit. Atunci a înţeles.

Trupul i-a fost străbătut de un tremur în timp ce stătea întinsă acolo; parcă ar fi stat într-o apă limpede. Unn a simţit o ameţeală trecătoare şi pe urmă şi-a dat seama din nou că stătea în siguranţă pe un strat gros de gheaţă, tare ca oţelul.

Fusese neliniştitor să privească năruirea verticală de dedesubt, totuşi. Însemna moarte sigură pentru orice fiinţă care nu putea să înoate. Unn ştia să înoate acum, dar fusese o vreme în care încă nu învăţase, şi într-o zi ajunsese chiar deasupra unui astfel de hău. Călca prin apă – când dintr-odată nu mai simţise nimic sub picioare. A rămas înţepenită, ştiind că era pe cale să... dar chiar atunci o mână aspră o apucase şi o adusese repede înapoi pe mal, lângă tovarăşii ei zgomotoşi.

Unn nu şi-a terminat gândurile despre teribila surpare, fiindcă o rază de lumină a ţâşnit din întuneric spre ea: un peşte mişcându-se rapid ca o săgeată, parcă direct spre ochii ei. S-a dat înapoi, uitând că era despărţită de vieţuitoarea aceea de un strat de gheaţă. A văzut o fâşie verde-cenuşie, pe urmă o zvâcnitură pe o parte şi o ocheadă a unui ochi sticlos, curios să afle ce era ea.

Asta a fost tot, şi a dispărut din nou în adânc.

Iar ea ştia foarte bine ce voise peştişorul. Acum era pe fundul apei, povestindu-le celorlalţi, aşa îşi închipuia. Într-un fel, îi plăcea asta.

Dar peştişorul curios retezase legătura care o ţintuise de locul acela. Pe deasupra, i se făcuse frig. S-a ridicat şi a pornit să alerge încet, alunecând pe gheaţa netedă. Uneori ajungea pe

mal din nou, alergând repede pe limbile de pământ care înaintau în lac, pe urmă din nou pe gheaţă. Alergarea o încălzea şi o amuza.

A alergat mult timp; era o distanţă destul de mare până la vărsare. Dar în cele din urmă a ajuns acolo.

N-a văzut şi nici n-a auzit cascada. Era mai jos. Acolo era doar un murmur al apei care călătorea la vale, iar sus la vărsare era destul de multă încremenire şi linişte.

Aceasta era vărsarea marelui lac: o alunecare liniştită de apă de sub marginea gheţii, atât de lentă încât aproape că nu se vedea. Dar un văl de aburi se ridica de acolo în aerul îngheţat. Nu-şi dădea seama că stătea şi se uita la asta. Era ca şi cum s-ar fi aflat într-un vis frumos. Dintr-un lucru atât de simplu putea să se ţeasă un asemenea vis. Nu avea mustrări de conştiinţă pentru că plecase în excursia aceea fără să ceară voie nimănui şi poate că i-ar fi fost greu să găsească scuze pentru asta. Apa domoală care curgea de sub gheaţă o umplea de o bucurie liniştită.

Probabil că avea să-şi piardă echilibrul şi să cadă din nou în gol, acolo unde erau umbrele, dar era un moment bun şi clipele de spaimă pe care le trăise au fost alungate de priveliştea care izvora spre ea: marele râu ieşind fără zgomot şi limpede de sub gheaţă, curgând prin ea şi ridicând-o şi spunându-i ceva, tocmai lucrul pe care avea nevoie să-l audă.

Erau atât de liniştite ea şi apa, încât acum i se părea că auzea cascada, vuietul îndepărtat din locul în care apa aceea lunecătoare se arunca în prăpastie. De aici nu avea cum să audă zgomotul cascadei. Ştia asta de la şcoală. Dar acum tocmai îl auzea.

Acolo avea să se ducă. Şi *nu* avea să se gândească la cealaltă. Astăzi avea să fie liberă!

Vor veni acolo toţi copiii, într-o excursie organizată de şcoală. Vuietul cascadei venea ca un ecou slab prin aerul îngheţat; n-ar fi trebuit să-l audă din acel loc.

Suplă şi neagră şi fără zgomot, apa lacului aluneca sub suprafaţa şlefuită a gheţii, nouă şi curată tot timpul, la fel de liniştită ca o alunecare în vis.

Zgomotul îndepărtat al cascadei i-a amintit încotro se ducea. Asta a făcut-o să se trezească. I-ar fi plăcut să-i spună

cuiva ce simţea acum – dar n-ar fi reuşit niciodată, ştia asta.

Şi-a dat seama cât de frig îi era de când rămăsese nemişcată. Frigul îi pătrundea prin haine. A început să alerge ca să se încălzească.

Chiar sub gura de vărsare, solul începea să se încline într-o pantă uşoară. Apa tăcută începea să şoptească. Malurile înclinate ale râului deveniseră o dantelărie de forme ciudate de gheaţă, formată în urma perioadei lungi de îngheţ şi a picăturilor de apă mai caldă pulverizate în cădere. Râul se strecura printre ele şi şlefuia ţurţurii.

Solul era acoperit cu iarbă-neagră şi tufe de buruieni care străluceau de promoroacă în razele piezişe ale soarelui, ca tot ce era în jur. Unn sărea din tufă în tufă în peisajul acesta de poveste. În ghiozdanul ei cărţile şi cutia cu sandvişuri pentru prânz se plimbau de colo-colo.

Panta a devenit mai abruptă. Dintr-odată, şuvoiul de apă a devenit mai zgomotos, curgând printre pietre de râu negre ce purtau coroane strălucitoare de gheaţă. Unn alerga prin locurile acestea fără să i se fi permis. Se gândea: Nici eu n-am vrut cu adevărat. Dar adevărul era că voia din ce în ce mai mult.

Acum auzea distinct vuietul ademenitor de sub ea. Apa curgea necontenit – şi cu cât mai ispititor răsuna, cu atât fetei i se părea că nu era nimic în neregulă cu prezenţa ei acolo.

Se încălzise tare de atâta alergat. Răsuflarea ei plutea în norişori în jur, ori de câte ori se oprea. Paltonul gros, din stofă rigidă, o stânjenea în alergare. Unn îşi simţea trupul fierbinte şi ochii îi străluceau. Din când în când se oprea pe tufe şi făcea norişori cu răsuflarea ei caldă şi sănătoasă.

Terenul era tot mai înclinat, râul curgea cu o viteză şi mai mare, dar vuietul cascadei se auzea în continuare pe fundal, ca un murmur ameninţător şi ademenitor. I-a trecut prin minte ca un fel de sfidare: N-am vrut să fac asta!

Dar voise. Avea legătură cu Siss.

Era singurul lucru pe care trebuia să-l facă, chiar dacă era greşit şi era o dovadă de nesupunere. Nu putea acum să dea înapoi. Avea legătură cu Siss şi cu toate lucrurile bune pe care putea să le întrevadă în viitor. Dacă s-ar fi întors, dacă s-ar fi retras din faţa vuietului care venea de jos şi s-ar fi înapoiat acasă cu mâinile goale, ar fi simţit o lipsă nemărginită, o tânjire după ceva ce n-avea să mai găsească niciodată.

Dintr-odată, vuietul a devenit mai puternic. Râul curgea şi mai repede, revărsându-se în canale galbene. Unn alerga pe malul în pantă, peste întinderea amestecată, argintie, de iarbă-neagră şi tufe de buruieni, pe care creştea din loc în loc şi câte-un copac. Vuietul a crescut, vârtejuri dense de picături împroşcate i-au apărut dintr-odată înainte – ajunsese deasupra cascadei.

S-a oprit dintr-odată ca şi cum ar fi fost cât pe ce să cadă peste margine, atât de brusc îi apăruse în faţă. Au trecut-o fiorii de două ori: prima dată, un frig paralizant, căreia i-a urmat un val de căldură, aşa cum se întâmplă în situaţii neobişnuite.

Unn se afla acolo pentru prima dată. Niciunul dintre copii nu-i propusese să meargă împreună la cascadă în timpul verii. Mătuşa vorbise despre cascadă o dată, în treacăt. Nici la şcoală nu se discutase nimic despre asta până târziu în toamna aceea, când se formase palatul de gheaţă, care merita să fie văzut.

Şi asta ce era?

Trebuie să fi fost palatul de gheaţă.

Soarele dispăruse deodată. Era o râpă cu margini abrupte. Poate că mai târziu ar fi ajuns acolo razele soarelui, dar acum era într-o umbră rece ca gheaţa. Unn a privit în jos la lumea fermecată cu turnuleţe, frontoane, domuri îngheţate, curbe domoale şi dantelării confuze. Toate erau din gheaţă, iar printre ele ţâşnea apa, care le clădea fără încetare. Ramuri ale cascadei fuseseră abătute din drumul lor şi îndreptate spre noi canale, creând forme noi. Totul strălucea. Soarele încă nu ajunsese aici, dar formele de gheaţă aveau propria lor strălucire albăstruie şi verde, de o răceală mortală. Cascada se prăbuşea în mijlocul construcţiei de gheaţă, ca şi cum ar fi plonjat într-o pivniţă întunecată. Sus, pe marginea stâncii, apa se răspândea în fâşii în culori schimbătoare, din negru în verde, din verde în galben şi alb, pe măsură ce căderea îşi mărea viteza. Din cavitatea ca o pivniţă în care apa se năpustea într-o spumă albă în stâncile de pe fundul râpei răsuna un bubuit năprasnic. Valuri uriaşe de picături pulverizate se ridicau în aer.

Unn a început să strige de bucurie. Strigătele ei s-au pierdut în vacarmul căderii de apă, iar norişorii calzi ai răsuflării ei au fost înghiţiţi de ceaţa rece.

Spuma şi ceaţa de picături nu se opreau nicio clipă, ci construiau cu minuţiozitate, într-un ritm sigur, deşi frenetic. Apa

era deviată din curgerea ei pentru a construi cu ajutorul gerului alei şi coridoare şi nişe tot mai mari şi mai înalte, şi deasupra lor domuri de gheaţă; erau splendide, mult mai complicate decât văzuse vreodată Unn.

Se uita drept în jos la ele. Trebuia să le vadă şi de dedesubt, aşa că a început să coboare panta abruptă şi îngheţată de pe marginea cascadei. Era complet absorbită de palatul de gheaţă, atât de fascinant i se păruse.

Doar când a ajuns la poalele pantei l-a văzut aşa cum îl putea vedea o fetiţă aflată pe fundul prăpastiei, şi atunci i-a dispărut din minte orice strop de remuşcare. Nu se putea opri să creadă că venirea ei aici fusese cel mai potrivit lucru. Uriaşul palat de gheaţă se dovedise a fi de şapte ori mai mare şi mai extraordinar, văzut din acest unghi.

De aici, pereţii de gheaţă păreau să atingă cerul: creşteau, parcă, în timp ce se gândea la ei. Se simţea ameţită de bucurie. Locul era plin de aripi şi turele, imposibil de numărat. Apa îl construise în toate direcţiile, iar cursul principal al cascadei plonja drept în mijlocul lui, păstrându-şi un spaţiu propriu.

Erau locuri pe care apa le abandonase, astfel încât acum erau clădite definitiv, strălucitoare şi uscate. Altele erau acoperite de spumă şi picături de apă şi burniţă prelinsă care într-o clipă se transforma în gheaţă albastră-verzuie.

Era un palat fermecat. Trebuia să încerce să găsească o intrare! Probabil că era plin de coridoare şi uşi ciudate – iar ea trebuia să le găsească. Părea ceva atât de extraordinar încât Unn a uitat de toate în timp ce stătea în faţa palatului. Nu mai avea în minte altceva decât dorinţa de a intra.

Dar nu era atât de simplu să găsească o cale. Numeroase locuri care păreau a fi nişte deschizături s-au dovedit înşelătoare, însă Unn n-a renunţat şi în cele din urmă a găsit o fisură prin care şiroia apă, destul de largă încât să se poată strecura înăuntru.

Inima lui Unn bătea cu putere în timp ce a intrat în prima încăpere de gheaţă. Verde, cu fascicule de lumină vagă răzbătând înăuntru din loc în loc; nu era nimic înăuntru, doar frigul muşcător. Locul avea ceva sinistru.

Fără să se gândească, a strigat „Hei!”, ca o chemare. Acesta e efectul unui spaţiu gol, îţi trezeşte impulsul de a striga înăuntru. Nu ştia de ce. Ştia că nu era nimeni acolo.

Răspunsul a sosit imediat. „Hei!”, a răspuns încăperea, cu un ecou slab.

Cum a mai tresărit!

Părea că încăperea ar fi trebuit să fie tăcută ca un mormânt, dar era plină de un vuiet egal. Zgomotul cascadei pătrundea prin masa de gheaţă. Jocul dezlănţuit al apei de afară, spumegând în căderea ei pe pietrele de pe fund, ajungea acolo ca un zbucium slab şi primejdios.

Unn a stat puţin în loc, ca să-i dispară teama din suflet. Nu ştia cui îi adresase chemarea şi nici care era lucrul care îi răspunsese. Nu putea fi un ecou obişnuit.

Poate că încăperea nu era, de fapt, atât de mare? Părea mare. N-a încercat să vadă dacă putea obţine mai multe răspunsuri; în loc de asta, a început să caute o ieşire din încăpere, o trecere în altă parte a palatului. Nicio clipă nu i-a trecut prin minte să iasă afară, la lumina zilei.

Şi a găsit imediat o cale: o crăpătură largă între nişte coloane lustruite de gheaţă.

A ajuns într-o încăpere care semăna mai mult cu un coridor, dar era, totuşi, o încăpere. A testat-o cu un „Hei!” pe jumătate şoptit şi i s-a răspuns cu un „Hei!” pe jumătate înspăimântat. Ştia că locul unor asemenea încăperi era în palate – era vrăjită şi captivată, lăsase totul în urmă. În acel moment se putea gândi doar la palate.

N-a strigat „Siss!” în coridorul întunecat, a strigat „Hei!”. Nu se gândea la Siss în starea aceea de neaşteptată încântare; se gândea la nenumăratele încăperi, una după alta, ale unui palat de gheaţă verde, şi în toate trebuia să intre.

Frigul era pătrunzător şi a încercat să vadă dacă răsuflarea i se transforma în nori de abur, dar era prea puţină lumină înăuntru. Aici zgomotul cascadei venea de dedesubt – dar cum putea fi aşa? Nimic nu era cum ar fi fost firesc într-un asemenea palat, dar trebuia luat ca atare.

Trebuia să recunoască faptul că îi era puţin frig şi tremura, în ciuda paltonului călduros pe care i-l dăruise mătuşa ei când începuse vremea friguroasă în toamna aceea. Dar avea să uite de frig în entuziasmul următoarei încăperi descoperite, ceea ce avea să se întâmple în curând, lucru la fel de sigur cum era că pe ea o chema Unn.

Aşa cum era de aşteptat într-un spaţiu îngust, era o ieşire la

capătul celălalt: gheaţă verde, uscată, o crăpătură pe care apa o lăsase în urmă.

Când a ajuns în următoarea încăpere, şi-a ţinut respiraţia în faţa priveliştii: era în mijlocul unei păduri pietrificate. O pădure de gheaţă.

Apa, care ţâşnise şi aici pentru o vreme, formase tulpini şi ramuri de gheaţă şi copăcei înfipţi pe fund, printre alţii mai mari. Mai erau acolo nişte lucruri care nu puteau fi descrise ca fiind una sau alta – dar aparţineau acestui loc şi trebuiau acceptate ca atare. Unn privea cu ochii mari într-o lume bizară, de poveste. Cascada vuia departe.

Încăperea era luminoasă. Nu era vorba de lumina soarelui – care probabil încă mai era în spatele dealului ci de lumina oblică a zilei care se strecura înăuntru, strălucind ciudat prin pereţii de gheaţă. Era teribil de frig.

Dar frigul nu avea nicio importanţă atâta vreme cât era aici: aşa se cuvenea să fie, acolo era lăcaşul frigului. Unn a privit cu ochii măriţi de uimire pădurea şi a strigat şi aici o chemare ezitantă, cu voce mică: „Hei!”.

N-a auzit niciun răspuns.

Fata a tresărit. Niciun răspuns!

Tot ce era în jur era gheaţă tare ca piatra. Totul era neobişnuit. Dar nu răspunsese, şi asta nu era în regulă. S-a înfiorat şi a simţit că era în primejdie.

Pădurea era ostilă. Încăperea era minunată dincolo de orice închipuire, dar era ostilă şi o înspăimânta. S-a uitat după o deschizătură prin care să iasă de acolo cât mai repede, până nu se întâmpla ceva. Înainte sau înapoi nu mai însemna nimic pentru ea; îşi pierduse orice simţ al direcţiilor.

Şi a găsit din nou o crăpătură prin care să se strecoare. Părea să se deschidă pentru ea oriunde se ducea. După ce a trecut prin ea, a fost întâmpinată de o lumină nouă, pe care a recunoscut-o din viaţa ei de mai înainte; era o lumină de zi, obişnuită.

S-a uitat în jur repede, puţin dezamăgită; deasupra ei era cerul de zi cu zi! Nu un tavan de gheaţă, ci un cer albastru de iarnă, liniştitor de înalt. Se afla într-o încăpere rotundă, cu pereţi netezi de gheaţă. Apa fusese aici, dar fusese dirijată mai apoi în altă parte.

Unn n-a îndrăznit să strige „Hei!” acolo. Pădurea de gheaţă

îi tăiase orice chef să facă asta, dar a rămas o vreme acolo, vrând să vadă cum arătau norişorii de abur ai respiraţiei ei în lumina aceea obişnuită. Simţea că îi era din ce în ce mai frig atunci când îşi amintea să se gândească la asta. Căldura pe care mersul i-o stârnise în corp fusese consumată demult; acum puţina căldură care-i mai rămăsese ieşea din ea sub forma micilor nori ai răsuflării. Le dădea drumul să se ridice în aer, unul după altul, repede.

Era cât pe ce să pornească, dar s-a oprit brusc. Cineva strigase „Hei!”. Din direcţia *aceea.* S-a răsucit şi nu a văzut pe nimeni. Dar strigătul nu fusese doar în închipuirea ei.

A presupus că, dacă nu strigase vreun vizitator, însăşi încăperea strigase. Nu era sigură că-i plăcea ideea, dar a răspuns cu un „Hei!” şovăitor, aproape în şoaptă.

Dar asta a făcut-o să se simtă mai bine. I se părea că făcuse ce trebuia, aşa că s-a încurajat singură şi s-a uitat în jur după o crăpătură prin care să iasă cât mai repede. Vuietul cascadei era puternic şi profund, auzit din acel loc; se afla aproape de ea, dar n-o vedea. Trebuia să meargă mai departe!

Unn tremura de frig acum, dar nu-şi dădea seama de asta, în entuziasmul ei. Iată deschizătura! Imediat cum avea nevoie de o ieşire, îi şi apărea în faţă.

Repede, prin ea.

Dar şi de data asta a fost luată prin surprindere: ajunsese în ceea ce părea o cameră a lacrimilor.

Cum a intrat acolo, a simţit o picătură care-i şiroia pe ceafă. Deschizătura prin care intrase era atât de joasă încât fusese nevoită să se aplece.

Era o cameră a lacrimilor. Lumina care intra prin pereţii ca de sticlă era foarte slabă şi întreaga încăpere părea să şiroiască şi să plângă cu picăturile din penumbră. Nimic nu fusese încă clădit acolo, picăturile cădeau din tavan cu un sunet moale, în mici băltoace de lacrimi. Totul era foarte trist.

Cădeau pe paltonul ei şi pe căciuliţa de lână. Asta nu avea nicio importanţă, dar fata îşi simţea inima grea ca plumbul. Camera plângea. De ce plângea?

Trebuia să înceteze!

N-a încetat. Dimpotrivă, plânsul parcă se înteţea. Apa venea în acea direcţie în cantităţi şi mai mari, şiroia şi mai repede, lacrimile se prelingeau şi mai abundent.

Au început să şiroiască pe pereţi. I se părea că o să i se rupă inima de părere de rău.

Unn ştia foarte bine că era doar apă, şi totuşi era o cameră a lacrimilor. O întrista tot mai tare; nu avea niciun rost să cheme pe cineva sau să fie strigată într-o astfel de cameră. Nici măcar nu mai auzea vuietul cascadei.

Picăturile s-au transformat în gheaţă pe paltonul ei. Disperată, a încercat să plece. A bâjbâit de-a lungul pereţilor şi imediat a găsit ieşirea – sau calea spre altă încăpere, din câte ştia.

O ieşire mai îngustă decât toate celelalte prin care se strecurase, dar care părea să ducă într-o sală foarte luminoasă. Unn abia o întrezărise şi murea de dorinţa de a intra în ea; părea să fie o chestiune de viaţă şi de moarte.

Prea îngustă. Nu putea să treacă prin deschizătură. Dar trebuia să-şi facă loc. E din cauza paltonului, s-a gândit ea, şi şi-a dat jos paltonul şi ghiozdanul, lăsându-le acolo până când avea să se întoarcă. Nu s-a gândit prea mult la asta, oricum, o preocupa doar gândul să intre.

Subţire şi suplă cum era, a reuşit să se strecoare, după ce s-a împins înainte cât de tare a putut.

Noua încăpere era o minune, aşa i s-a părut. Lumina strălucea puternică şi verde prin ziduri şi plafon, ridicându-i moralul după ce camera în lacrimi o întristase atât de tare.

Desigur! Brusc a înţeles, acum îşi dădea seama de asta atât de bine: ea fusese cea care plânsese atât de tare înăuntru. Nu ştia de ce, dar ea însăşi fusese cufundată în propriile-i lacrimi.

N-avea de ce să-şi facă griji. Se oprise puţin în prag înainte să păşească în camera aceea curată şi strălucitoare, plină de lumină verde. Pe tavan nu era nici măcar o picătură de apă, iar vuietul cascadei ajungea înăbuşit. Camera aceea părea a fi făcută ca să strigi în ea, dacă aveai ceva care trebuia spus în gura mare, un strigăt sălbatic despre prietenie şi alinare.

Strigătul „Siss!” a ţâşnit din gâtlejul ei, parcă fără veste.

A tresărit auzindu-se. „Siss!”, a venit răspunsul, din cel puţin trei direcţii.

A stat acolo până când strigătul s-a amestecat cu vuietul. Pe urmă a traversat încăperea. În timp ce făcea asta, se gândea la mama ei şi la Siss şi la cealaltă – a reuşit să facă asta doar

pentru scurt timp. Strigătul deschisese ceva; acum se închisese brusc la loc.

De ce sunt aici? i-a trecut prin minte, în timp ce se plimba de colo-colo. Nu făcea prea mulţi paşi; mersul îi era din ce în ce mai rigid, de nerecunoscut. De ce sunt aici? s-a gândit, încercând să găsească răspunsul la această enigmă. Între timp se plimba, ciudat de exaltată, pe jumătate inconştientă.

Acum era aproape de limită: gheaţa pusese mâna pe ea.

Simţea frigul paralizant. Paltonul ei rămăsese în altă parte. Asta era cauza. Acum frigul putea să-i intre în corp fără nicio oprelişte. Era înfricoşată şi a ţâşnit spre perete ca să iasă afară din încăpere, să-şi găsească paltonul. Dar pe unde intrase?

Peretele era un munte de gheaţă compact şi neted. A ţâşnit spre un alt perete. Câţi erau? Oriunde se întorcea, dădea de o suprafaţă compactă şi netedă. A început să strige copilăreşte: „Vreau afară!” Imediat, a găsit deschizătura.

Dar palatul era ciudat. N-a ajuns în locul în care-şi lăsase paltonul. A ieşit într-un spaţiu care nu i-a plăcut.

Încă o încăpere. Era foarte mică şi plină de ţurţuri din care picura apă, atârnând din tavanul jos, plină de ţurţuri care creşteau din podea, cu pereţi neregulaţi cu nenumărate colţuri, atât de groşi încât lumina verde se estompa trecând prin ei. Dar vuietul cascadei nu era înăbuşit; aici se auzea brusc foarte aproape, sub picioarele ei sau venind din toate părţile – era ca şi cum s-ar fi aflat chiar *înăuntrul* cascadei.

Apa şiroia pe pereţii acestei încăperi, amintindu-i de cea în care plânsese. De data asta nu plângea. O împiedica frigul, care înceţoşa totul. Îi treceau multe lucruri prin minte, dar neclar, ca printr-o ceaţă: dacă încerca să reţină un gând, imediat un altul îi lua locul. Probabil s-a gândit că în mod sigur era o situaţie primejdioasă, aşa că trebuia să strige tare şi sfidător strigătul care făcea parte din palatul de gheaţă: „Hei! Hei!”.

Dar abia dacă putea să fie numit strigăt sunetul care-i ieşise din gură. Un alt gând îi venise în minte în timp ce strigase şi aproape că nu-şi auzise propria voce. Chemarea n-a ajuns deloc departe; singurul răspuns a fost vuietul sălbatic. Vuietul înăbuşea orice alt zgomot. Dar n-avea importanţă. Un alt gând şi un alt fior rece tocmai luaseră locul ideii de mai înainte.

Solul era ud de picături. În unele locuri suprafaţa apei prinsese o pojghiţă. *Acesta* nu era un loc în care să stai – s-a

gândit Unn şi a verificat din nou pereţii complicaţi, căutând o ieşire.

Aceasta era ultima încăpere; n-avea unde să meargă mai departe.

S-a gândit doar vag la acest lucru. Oricum, nu era nicio ieşire. De data aceasta n-avea niciun rost, orice ar fi făcut. Erau multe crăpături, dar nu duceau nicăieri, doar ceva mai departe în gheaţă, spre ciudate străfulgerări de lumină.

Dar ea fusese cea care intrase, la urma urmei, nu?

N-avea niciun rost să gândească aşa. Acum nu mai era vorba să intre, ci să iasă – şi asta era altă poveste, s-a gândit ea cu mintea plină de confuzie. Crăpătura prin care intrase nu mai avea cum s-o găsească acum, când voia să iasă.

N-avea niciun rost să strige. Vuietul ar fi înecat strigătele. O prăpastie de lacrimi o aştepta, pregătită în faţa ei. Ar fi putut să se scufunde în ea, dar nu putea să se târască atât de departe. Terminase cu asta altundeva.

Oare bătea cineva în perete?

Nu, nimeni nu bătea aici în perete! Oamenii nu bat în pereţi de gheaţă. Ceea ce căuta ea era un petic uscat pe sol, unde să poată să se aşeze.

În cele din urmă a găsit un colţ în care nu era umezeală, doar gheaţă uscată. S-a aşezat în acel loc, strângându-şi sub ea picioarele pe care nici nu şi le mai simţea de frig.

Acum frigul începea să-i înţepenească tot trupul şi nici nu-l mai simţea atât de pătrunzător. Era obosită şi trebuia să stea acolo pentru o vreme înainte să înceapă să-şi caute în mod serios calea afară, scăparea – departe de aici –, până la locul în care-şi lăsase paltonul şi mai departe la mătuşa şi la Siss.

Gândurile îi deveneau din ce în ce mai confuze şi mai vagi. Într-un timp a văzut-o pe mama ei, dar şi ea a alunecat departe. Şi tot restul era o ceaţă întrepătrunsă de fulgerări, dar care nu-i puteau reţine atenţia. Avea să aibă destul timp să se gândească mai târziu.

Totul se petrecuse atât de demult, se îndepărta. Era obosită de cât alergase prin palatul acela, prin toată acea lume bizară, aşa că se simţea bine stând acolo pentru un timp, acum când frigul nu o mai supăra atât de tare. Stătea acolo, cu mâinile încleştate. Uitase de ce. La urma urmei, purta două perechi de mănuşi.

Picăturile au început să cânte pentru ea. La început nu auzise nimic în afară de vuietul teribil, dar acum distingea clipocitul stropilor care cădeau. Şiroiau din tavanul jos, cădeau peste ţurţuri şi în băltoace – şi se auzea o melodie în căderea asta continuă şi monotonă: pic, poc! Pic, poc!

Dar *asta* ce era?

S-a îndreptat de spate. Deasupra ei plutea ceva ce nu mai simţise niciodată, iar ea a început să strige – acum avea la îndemână o fântână adâncă, întunecată, plină de strigăte, dacă avea nevoie –, dar n-a scos decât un strigăt.

Era ceva în gheaţă! La început nu avea nicio formă, dar în momentul în care ea a strigat, a prins contur şi a strălucit ca un ochi de gheaţă acolo, înfruntând-o, oprindu-i în loc gândurile.

Era, în mod clar, un ochi, un ochi enorm.

Creştea tot mai mare în timp ce ea se uita la el, chiar în mijlocul gheţii, plin de lumină. De aceea n-a strigat decât o dată. Şi totuşi, când s-a uitat din nou la el, ochiul nu era înfricoşător.

Acum gândurile îi erau simple. Frigul le paralizase încetul cu încetul. Ochiul de gheaţă era mare şi se uita la ea fără să clipească, dar nu trebuia să se teamă, şi tot ce putea concepe mintea ei era: Ce cauţi? Aici sunt. Într-un fel şi mai confuz, i-a venit un gând familiar în asemenea situaţii: N-am făcut nimic rău.

N-am de ce să mă tem.

S-a aşezat din nou ca mai înainte, cu picioarele sub ea, şi s-a uitat în jur, pentru că ochiul adusese mai multă lumină şi se vedea mai bine în încăpere.

E doar un ochi mare.

Sunt nişte ochi mari aici.

Dar îl simţea privind-o de acolo de sus, şi a fost silită să ridice capul şi să întâlnească privirea ochiului nemişcat.

Iată-mă. Aici am fost tot timpul. N-am făcut nimic rău.

Treptat, camera s-a umplut de melodia picăturilor de apă. Fiecare picătură era ca o frântură de cântec. În fundal se auzea vuietul continuu, aspru, şi apoi venea clipocitul, ca o muzică mai plăcută în mijlocul vuietului. Îi amintea de ceva ce uitase demult, şi din pricina asta era ceva familiar şi liniştitor.

Lumina a devenit mai strălucitoare.

Ochiul o înfrunta, strălucind şi mai tare. Dar Unn s-a uitat la

el cu îndrăzneală, lăsându-l să se mărească oricât de tare voia, lăsându-l să o cerceteze oricât de scrutător; nu se temea de el.

Şi nu-i mai era nici frig. Nu se simţea bine, era ciudat de amorţită, dar nu simţea frigul. Ca prin ceaţă, îşi amintea de momentul în care îi fusese îngrozitor de frig în palat, dar nu acum. Avea trupul greu şi copleşit de slăbiciune. Ar fi dat orice ca să poată dormi puţin, dar ochiul o ţinea trează.

Acum nu se mai mişca, ci stătea rezemată de perete, cu capul ridicat, ca să poată privi drept la lumina din gheaţă. Lumina a devenit tot mai strălucitoare şi a început să se transforme în flăcări. Între ea şi ochi erau licăririle rapide ale picăturilor care cădeau, cântându-şi muzica monotonă.

Ochiul cel aprig fusese doar un avertisment, pentru că brusc camera a fost cuprinsă de flăcări. Soarele de iarnă ajunsese, în sfârşit, destul de sus pe cer pentru a pătrunde în palatul de gheaţă.

Soarele rece, târziu îşi păstrase surprinzător de multă putere. Razele lui pătrundeau prin pereţii groşi de gheaţă şi prin colţuri şi crăpături şi descompuneau lumina în motive şi culori minunate, făcând să danseze încăperea cea tristă. Ţurţurii care atârnau din tavan şi cei care creşteau din podea şi picăturile de apă dansau împreună în potopul de lumină care năvălea înăuntru. Iar picăturile străluceau şi se întăreau şi străluceau şi se întăreau, dispărând una câte una în mica încăpere. În curând avea să se umple.

Un potop orbitor de lumină. Unn pierduse legăturile cu orice, mai puţin cu lumina. Ochiul nemişcat arsese; totul era lumină. I-a trecut prin minte gândul nedesluşit că acum era prea multă lumină.

Era gata să adoarmă; şi chiar se încălzise. Nu era frig în încăpere, în niciun caz. Desenele din peretele de gheaţă dansau prin încăpere, lumina strălucea şi mai puternic. Tot ce ar fi trebuit să fie în picioare era răsturnat – totul strălucea de o lumină pătrunzătoare.

Nici măcar o dată nu i s-a părut ciudat; era aşa cum trebuia să fie. Voia să doarmă; era moleşită şi slăbită şi se simţea pregătită pentru somn.

PARTEA A DOUA

PODURI ACOPERITE DE ZĂPADĂ

1. Unn a dispărut

Oare a fost doar un vis ciudat? *Am fost* împreună, Unn şi cu mine, seara trecută? Da!

Când incertitudinea i s-a risipit, a înţeles cu claritate adevărul: da, aşa se întâmplase. Cu uluire şi bucurie.

În ziua aceea, simţea doar dorinţa de a o revedea pe Unn. Trebuia să se ducă direct la şcoală ca să se întâlnească cu ea. Putea să facă asta acum, lucrurile se schimbaseră.

Siss a simţit nevoia să mai stea o vreme culcată, gândindu-se la tot ceea ce avea să fie diferit de acum încolo. Se gândea cu solemnitate: Acum sunt prietena lui Unn pentru totdeauna. Era ceva care i se părea extraordinar de preţios.

Mama şi tatăl ei n-au întrebat-o nimic în ziua aceea. Nici măcar un cuvânt despre starea neobişnuită în care fusese cu o seară mai înainte, când ajunsese acasă. Probabil că aveau să aştepte o vreme. O zi sau două. Apoi aveau să-i pună întrebări, ca din întâmplare. Aşa reuşeau să scoată de la ea răspunsuri despre aproape orice voiau să afle.

Dar nu şi despre asta! Aici era limita. N-aveau să afle de la ea niciun cuvânt despre Unn. Ceea ce strălucea în ochii lui Unn era un subiect prea delicat pentru a fi discutat cu cineva.

Dimineaţa a fost la fel ca toate celelalte dimineţi. Siss s-a înfofolit ca să se apere de frig, şi-a luat ghiozdanul şi a plecat la şcoală.

Care dintre ele avea să ajungă acolo mai întâi? Cărarea pe care venea Unn nu se unea cu drumul pe care mergea ea până când ajungea aproape de şcoală. Nu se văzuseră niciodată în drum spre şcoală.

Oare Unn o să fie stânjenită azi? s-a gândit.

Gerul era mai muşcător ca oricând. Cerul, deasupra zorilor de mătase moale, strălucea albastru ca oţelul. Astăzi nu era nimic înfricoşător pe marginea drumului: întunericul de

dimineaţă era plăcut în timp ce se risipea treptat şi sigur. Ce ciudat era faptul că noaptea puteai intra în panică din cauza lui!

Care-o fi problema cu Unn?

Probabil că o să-mi spună cândva. N-am să mă mai gândesc la asta. Vreau doar să fiu cu ea. Nu trebuie să-mi spună. E ceva dureros; nu vreau să ştiu ce este.

Unn nu ajunsese atunci când Siss a intrat grăbită în clasa încălzită. Erau mai mulţi copii acolo. Unii dintre ei au salutat-o cum făceau de obicei: „Bună, Siss”.

Ea n-a suflat o vorbă despre întâlnirea din seara trecută. Copiii erau nerăbdători să le spună ceva, pentru că ştiau despre schimbul de bileţele, dar s-au abţinut s-o întrebe. Probabil că aşteptau să vadă ce-o să se întâmple când venea Unn. Siss se gândise la toate; de îndată ce Unn avea să apară în pragul uşii, avea să se ducă s-o întâmpine, astfel încât să vadă toţi cum stăteau lucrurile. Ideea asta o făcea atât de fericită, încât simţea furnicături în tot trupul.

Se schimbase Siss? O fată din vechiul ei grup a întrebat-o direct:

— Ce-i cu tine, Siss?

— Nimic.

Oare copiii îşi dădeau seama că avea să-i părăsească pentru Unn şi că aştepta asta cu mare bucurie? Aveau oare privirea *atât* de pătrunzătoare? Ei bine, n-avea nicio importanţă. Oricum, în curând nu va mai fi niciun secret pentru nimeni. Chiar dacă era o situaţie stânjenitoare, va trebui s-o facă: să o întâmpine pe Unn prietenoasă, radiind de bucurie.

Nu avea să apară ea curând după ivirea zorilor?

Nu se vedea nici urmă de Unn. În scurtă vreme, veniseră toţi, în afară de ea. A venit şi învăţătorul. Începeau orele.

Învăţătorul a spus bună dimineaţa.

Dar Unn nu venise?

Absenţa ei a fost imediat confirmată de la catedră:

— Unn lipseşte azi.

Au început lecţia.

Unn lipseşte azi. O constatare calmă a faptelor. Lui Siss, care era atentă, i s-a părut că detectase o uşoară surprindere în vocea învăţătorului. Probabil că alţii nu observaseră nimic. Uneori lipsea cineva dintre ei, alteori altcineva. Nu făcea nimeni

mare caz de asta. Învăţătorul a notat într-un registru gros că Unn lipsea azi de la şcoală. Asta era tot.

Siss s-a aşezat neliniştită în banca ei.

Observase că Unn nu chiulise niciodată de la lecţii, aşa că astăzi trebuie să fi fost un motiv special. Şi Siss a legat asta, fără nicio ezitare, de întâlnirea lor în camera ei, în seara trecută. Oare Unn pur şi simplu nu voia s-o întâlnească azi? Era *atât* de stânjenită?

În pauză, Siss a încercat să se poarte firesc. Nimeni n-a făcut vreun comentariu, ceea ce însemna că reuşise. Şi niciunul dintre copii n-a pomenit nimic despre Unn, care lipsea; la urma urmei, nu aparţinea grupului lor.

Orele treceau una după alta. Soarele târziu de iarnă s-a ridicat pe cer şi a strălucit cât a putut de tare prin ochiurile ferestrelor. Siss aştepta doar ca soarele să apună şi să se sfârşească ziua, ca să poată să plece şi să întrebe ce era cu Unn. I s-a părut o zi lungă.

La scurt timp după prânz, soarele a coborât pe cer. Înainte să-şi înceapă călătoria scurtă dincolo de orizont, s-a învăluit în ceaţă, o ceaţă care s-a transformat repede într-un nor dens, cenuşiu.

De la catedră, vocea a anunţat:

— Buletinul meteo spune că se schimbă vremea în după-amiaza asta. Se aşteaptă zăpadă.

Zăpadă.

Prima dată în acest an.

O propoziţie scurtă, dar plină de înţeles: Se aşteaptă zăpadă.

Avea un sens special. Toţi cei care se aflau în încăpere ştiau foarte bine ce însemna asta: o parte importantă a vieţii lor. Zăpada.

Vocea de la catedră continua:

— Aşa că probabil că de astăzi o să fie şi gerul mai puţin aspru.

Şi din nou:

— Zăpada o să acopere gheaţa.

Pentru un moment, toţi s-au gândit la ceva trist: o înmormântare sau ceva asemănător. Sunase într-un fel trist. Lacul era negru şi strălucitor ca oţelul pentru ultima oară. Fusese un lung sezon rece, dar minunat, pentru patinaj. Acum

se termina, astăzi avea să ningă.

Când au ieşit afară, după ora următoare, gheaţa începuse deja să se albească.

În curtea şcolii, pe pământ încă nu se aşternuse zăpadă, dar aerul era cenuşiu şi, dacă îşi ridicau feţele, simţeau căzând pe ele câţiva fulgi invizibili. Întinderea enormă a gheţii era deja albă. Suprafaţa ei netedă nu opunea nicio rezistenţă, adunând deasupra fulgii de zăpadă mai repede decât orice altceva.

Extraordinar cât de repede putea fi distrus ceva. Gheaţa era netedă şi albă şi moartă.

Până la urmă a fost pusă şi întrebarea, când a început următoarea oră:

— Ştie cineva de ce lipseşte Unn astăzi?

N-a văzut nimeni cum a tresărit Siss auzind întrebarea. Surpriza i-a trecut repede. Copiii s-au uitat unul la altul; nimeni n-a arătat că ar şti ceva.

— Nu, au răspuns ei în cele din urmă, cu toată sinceritatea.

— Am aşteptat-o să vină toată ziua, a zis învăţătorul. Unn nu lipseşte de la şcoală de obicei. Probabil că e bolnavă.

Şi-au dat seama că Unn era mai importantă decât recunoşteau în mod normal. Poate că ştiuseră întotdeauna. Probabil că aflaseră cât de inteligentă putea fi. Dar Unn stătuse totdeauna deoparte, fără să se amestece cu ei. În rarele ocazii în care li se alăturase pentru ceva, se despărţea de ei imediat după aceea şi din nou se ţinea departe de ei, cu aerul acela superior sau ce-o fi fost.

Copiii au privit neştiutori spre catedră. Îşi dădeau seama că Unn era preţuită. Învăţătorul s-a uitat peste rândurile de bănci:

— Nu e niciunul dintre voi prieten cu Unn, nu ştie cineva dacă ar putea fi bolnavă? Nu a lipsit nici măcar o singură zi în toată toamna asta.

Nimeni n-a răspuns. Siss stătea ca pe ace.

— E chiar *atât* de singură? a întrebat învăţătorul.

— Nu, nu e!

Toţi s-au întors spre Siss. Ea spusese, sau aproape că strigase, cuvintele astea. Stătea în banca ei, roşie ca focul.

— Tu ai vorbit, Siss?

— Da, eu.

— O cunoşti bine pe Unn?

— Da.

Copiii se uitau la ea cu neîncredere.

— Ei bine, ştii ce e cu ea astăzi?

— N-am văzut-o azi.

Siss se comporta atât de neobişnuit, încât învăţătorul a simţit că trebuia să afle mai mult decât intenţionase la început. A venit lângă ea.

— Ai spus că...

— Am spus că sunt prietenă cu Unn, a izbucnit Siss, înainte ca învăţătorul să aibă timp să termine ce avea de spus. Acum au aflat toţi, s-a gândit ea.

Una dintre fetele care stăteau în apropiere a privit-o ca şi cum ar fi vrut să întrebe: De când? Aşa că Siss a adăugat sfidătoare:

— Sunt prietenă cu ea de aseară. Acum ştiţi!

— Draga mea copilă! a spus învăţătorul. Şi ce-aţi făcut, Siss?

— Nimic.

— Deci Unn se simţea bine aseară?

— Da, era bine.

— Înţeleg. Ei bine, în cazul ăsta poţi să treci pe la ea când te duci acasă ca să afli ce s-a întâmplat. Ştiu că vine la şcoală prin altă parte, dar nu-i nimic dacă mergi o bucată de drum în plus, nu-i aşa?

— Nu, a spus Siss.

— Mulţumesc.

Ceilalţi se uitau la Siss uimiţi şi au întrebat-o în ultima pauză:

— Ce ştii despre Unn?

— Nu ştiu nimic.

— Nu credem. Ne dăm seama că ştii ceva. Şi învăţătorului i s-a părut la fel.

Erau destul de supăraţi. Nu puteau să treacă peste faptul că Siss era brusc de partea lui Unn. Înţelegeau că ea ştia ceva despre care nu voia să vorbească.

— Ne dăm seama că ştii, Siss.

Ea i-a privit neajutorată. Dintr-odată exista un lucru extraordinar care o privea pe Unn şi despre care ştia numai Siss.

Au plecat spre casele lor. Deasupra lor, cerul devenea din ce în ce mai dens. Până acum doar fulguise. Siss mergea în faţă, cu câţiva dintre copii. Îi vedea preocupaţi. Ce ştia ea despre

Unn? Au ajuns la locul în care Siss o lua pe cărarea ce ducea spre casa mătuşii. S-au oprit toţi, cu o mişcare neobişnuită. Se simţeau jigniţi. Siss era de vină.

— Ce e? a întrebat ea repezit.

Au lăsat-o să plece.

Ea s-a grăbit cât de tare a putut pe cărarea care ducea spre căsuţă. Şi atunci a început să ningă.

Se deschiseseră zăgazurile cerului. Aerul se încălzise acum, când se lăsa întunericul: avea să ningă mult, fără îndoială. Ninsoarea se revărsa peste peisajul îngheţat. Peste pământul întărit şi peste dealurile îngheţate. S-a întâmplat chiar înainte ca Siss să ajungă la casa mătuşii. Când a ajuns acolo, curtea era deja albă de ninsoare.

Nu se vedea niciun suflet prin preajmă.

Ce ştiu eu despre Unn?

Copiii cred că e ceva. Este ceva, dar *e pentru mine şi Unn.* Şi poate şi pentru Dumnezeu, a adăugat ea, pentru mai multă siguranţă, uitându-se lung la ninsoarea viscolită.

O mică pauză, importantă, în drumul ei.

Prin zăpada viscolită a văzut-o pe mătuşă ieşind din casă imediat ce ea intrase în curte. Ce însemna asta? Acum îşi dădea seama că se simţea dinainte stânjenită – şi că mătuşa ieşise ca şi cum ar fi stat la fereastră s-o aştepte. De ce să fi făcut asta?

Siss a făcut câteva salturi mari prin ninsoarea cernută – era prima persoană care călca prin stratul de zăpadă proaspătă. Mătuşa aştepta, mică şi singuratică, părând tristă sub fulgii de zăpadă zdrenţuiţi.

— I s-a întâmplat ceva lui Unn? aproape că a strigat, înainte ca Siss să ajungă în prag.

— Ce? a bâiguit Siss, uluită.

O mică răsturnare de situaţie care o zăpăcea.

Trebuia să înţeleagă totul diferit. Era invers de cum îşi închipuise.

— Am întrebat de ce ai venit tu, şi nu Unn?

Prin urmare, tot ce putea face era să dea drumul ororii.

— Dar Unn e acasă, nu-i aşa?

Dintr-odată, obloanele întunecate s-au deschis larg. Întrebări agitate de fiecare parte. Căutarea grăbită prin toată casa şi prin şopronul de lemne, fără niciun rezultat.

Alergau agitate. Casa mătuşii nu avea telefon, dar era unul la una dintre casele vecine, nu prea departe. Mătuşa a plecat să telefoneze.

— O să se întunece înainte să putem face ceva, a spus în timp ce pleca în goană.

Siss a alergat acasă, la mama şi la tatăl ei. Acum avea nevoie de ei, avea nevoie de orice îi puteau spune. Zăpada se cernea din cer şi întunericul se lăsa peste pământ.

Din nou, Siss a alergat pe tot drumul până acasă. Acum, cu zăpada proaspăt aşternută, totul părea uluitor de nou. N-a întâlnit nicio maşină, nici urme de paşi. Nu se mai gândea la marginea drumului, nu voia decât să ajungă mai repede acasă, să le spună părinţilor ei.

2. Veghea

A dispărut Unn.

Se întunecă.

Nu trebuie!

Dar lăsarea întunericului nu putea fi amânată de dorinţe întâmplătoare şi disperate; devenea tot mai dens şi cuprindea totul.

Oamenii din casele aflate pe o mare suprafaţă de jur-împrejur prinseseră de veste şi se strânseseră laolaltă pentru a pleca în căutarea fetiţei. Erau prea puţine lanterne, iar înserarea şi ninsoarea viscolită transformau căutarea într-o agitaţie plină de confuzie. Lumina lanternelor şi strigătele prelungi se înecau în zăpadă şi în întunericul care creştea. Oamenii mergeau în şiruri, iar zidul de întuneric li se opunea. Aveau de gând să sfarme zidul. Nu au renunţat nicio clipă, l-au spart cât au putut de bine.

Unn dispăruse.

Măcar dacă ninsoarea asta ar fi căzut de ieri, spuneau căutătorii, ar fi rămas urme. Ninsese prea târziu, înrăutăţind situaţia.

Siss era în mijlocul vacarmului. Nimeni n-a băgat-o în seamă, la început. Alerga simţind un nod în gâtlej. Mai înainte,

acasă la ea, se străduise din greu să-i convingă pe părinţii ei să-i dea voie.

— Merg şi eu, tată!

— Nu putem să lăsăm un copil afară pe întuneric şi pe furtuna asta, a zis tatăl ei, în timp ce se pregătea grăbit de plecare.

Ea a insistat în continuare.

Apoi a venit întrebarea firească:

— Ce s-a întâmplat când ai fost la Unn aseară? Ceva deosebit?

— Nu, a răspuns Siss scurt.

— Chiar, ce ţi-a spus? a întrebat mama ei, intrând în discuţie. Păreai puţin tulburată când ai venit acasă. Ce ţi-a spus?

— N-o să vă spun! a răspuns Siss şi imediat a regretat amarnic. Şi-a dat seama că deja spusese prea mult. Vorbele pur şi simplu ţâşniseră din gura ei.

— Doamne, Dumnezeule, a spus ceva din care să-ţi dai seama de ce s-a întâmplat asta?

— Nu, nu ştiu *nimic* despre asta, şi basta!

Era un noroc că îi puneau întrebări la care putea răspunde cu nu fără să aibă conştiinţa încărcată. Am fugit atunci când Unn a vrut să-mi spună, s-a gândit ea.

Mama ei i-a spus tatălui:

— Cred că mai bine ar fi să meargă cu tine. Nu ştim ce-o fi cu toate astea. Vezi şi tu cât e de agitată.

Aşa că Siss li s-a alăturat oamenilor. La început, câţiva dintre colegii ei de clasă s-au amestecat în mulţime, în confuzia de la început, dar au fost trimişi acasă. Siss mergea la marginea grupului, astfel încât nu era zărită decât din când în când.

După puţin timp s-a lăsat noaptea. Oamenii erau gata să caute toată noaptea dacă era nevoie. Unn nu trebuia să fie lăsată afară.

Unde trebuiau să caute? Peste tot. Nu exista niciun indiciu care să-i călăuzească. Casa mătuşii era punctul de plecare. Mătuşa era epuizată. Câţiva bărbaţi intraseră pentru a-i cere sfatul; toţi îşi dădeau cu părerea.

— Sus, pe lac, a spus cineva.

— Sus, pe lac? Doar la râu a mai rămas o porţiune de apă. N-avea cum să ajungă acolo, nu?

— Ce să facă acolo?

— Ce să facă oriunde?

— Nu pot să nu mă gândesc la şosea. În maşini sunt tot felul de oameni.

Vorbeau în şoaptă, stingheriţi, în mulţimea din care se desprindeau din când în când oameni dornici să ajute, plecând în întuneric şi întorcându-se fără să fi găsit nimic. Şoseaua. Mereu plin de primejdii, drumul întins. Preferau să nu se gândească la asta.

— Am telefonat de mult în toate părţile, a zis cineva în grabă, referindu-se la drum.

— Dar mai e ceva. Ce ziceţi de cascadă, de grămada de gheaţă care s-a format acolo? Se pare că la şcoală s-a vorbit ceva despre o excursie la cascadă. Oare ar fi putut Unn să se ducă de una singură acolo şi să se fi rătăcit?

Mătuşa a intervenit:

— Să chiulească Unn de la şcoală ca să facă asta? Nu-i stă în fire.

— Are prieteni?

— Nu, pe nimeni. Ea nu e aşa. Ieri una dintre fete a fost pe la ea pentru prima dată de când Unn a venit să locuiască la mine.

— Da? Ieri? Cine a fost?

— Fata de colo, Siss. Dar nu poate să ne spună nimic. Am întrebat-o. A fost ceva ce n-a vrut să spună. Un lucru despre care au vorbit ele două şi s-au amuzat, aşa cred. Am văzut asta când Siss a plecat de la noi ieri seară. Dar nu *asta* contează.

Mătuşa stătea epuizată în zăpada din curte, fără să le poată oferi niciun indiciu. Cu toate astea, oamenii o înconjurau cu atenţia lor.

— De ce a nins *după aceea*? a întrebat ea. Imediat după aceea.

— Mereu se întâmplă aşa, a răspuns cineva descurajat.

— Nu, a răspuns mătuşa.

În noaptea aceea luminile din toate casele au rămas aprinse. Zăpada proaspăt aşternută a fost călcată în picioare pe toate cărările şi printre ele. Lanternele clipeau, pe jumătate orbite de zăpada viscolită, în desişuri şi pe câmpie. Strigătele porneau, dar nu ajungeau prea departe, neputând să răzbată prin întunericul de nepătruns.

— Sunt mai multe şanse să găsim o urmă mâine dimineaţă,

când o să fie lumină, a sugerat cineva. Dar nu puteau să aştepte până atunci.

Siss se prăbuşise într-un pâlc de copaci. Nu se îndepărtase niciun moment atât de mult de grup încât să nu poată vedea luminile lanternelor şi să nu audă strigătele. Tatăl ei ţinuse legătura cu ea, deşi Siss rămăsese mereu la marginea grupului. Dintr-odată s-a prăbuşit printre copaci, în timp ce se gândea la Unn.

Unde e Unn?

— Hei, tu de colo! a strigat cineva din apropiere, dar ea nu i-a dat nicio atenţie. Erau atât de multe strigăte.

Se prăbuşise la pământ. Nu de oboseală, ci dintr-un fel de neajutorare.

Nu trebuie să i se întâmple nimic lui Unn!

A auzit paşi în urma ei. A întors capul şi a văzut un tânăr în lumina lanternei pe care acesta o ţinea în mână; i-a văzut chipul şi bucuria care strălucea spre ea, cu căldură.

— Hei, tu!

S-a ghemuit la auzul vocii lui. Dar tânărul ajunsese lângă ea.

— Nu! a zis el. Ştiu ce-ţi trece prin minte. Să nu cumva să fugi de mine!

O pereche de braţe puternice a cuprins-o şi a simţit cum o strângeau tare, cu o bucurie nestăpânită.

— Eram sigur că o să te găsesc – am simţit că aşa o să fie.

Atunci a înţeles.

— Dar nu sunt eu!

El a râs.

— N-ai decât să-ncerci să mă faci să te cred. Dar trebuie să-ţi spun că găsesc că ai mers prea departe.

— Îţi spun că nu sunt eu! Şi eu ajut la căutarea lui Unn.

— Nu eşti Unn? a întrebat străinul, cu o voce din care bucuria dispăruse.

Suna minunat, dar a trebuit să-i spună:

— Nu, sunt Siss.

Braţele puternice i-au dat drumul atât de brusc, încât a căzut peste un lemn şi s-a lovit. Tânărul a spus supărat:

— Ai face bine să nu mai umbli aşa pe aici. Toţi or să creadă că eşti Unn.

— *Trebuie* să merg cu voi, nu se poate altfel. Eu o ştiu. O

cunosc pe Unn.

— A, da? a zis tânărul, ceva mai blând.

Nici ea nu mai era supărată pe el.

— Te-ai lovit?

— Nu, deloc.

— N-am vrut să-ţi dau drumul aşa – dar am văzut că te-ai lovit.

O mică bucurie în toiul suferinţei.

— Dar nu trebuie să-i amăgeşti pe oameni aşa, când ştii că eşti o fetiţă care seamănă atât de bine cu cea pe care o căutăm. N-am venit aici să ne jucăm. Trebuie să te duci acasă imediat, i-a spus tânărul, redevenind aspru.

Siss era sfidătoare. Oamenii nu trebuiau să-i vorbească aşa, ca şi cum ar fi fost un copil nepoftit pe care nu-l mai voiau acolo ca să-i încurce. A spus, fără să se gândească:

— Sunt singura care o cunoaşte pe Unn. Am fost împreună aseară.

Oare tânărul fusese impresionat de asta? Nu. A întrebat-o direct, pe jumătate ezitând:

— Atunci ştii ceva?

L-a privit. Lanterna era între ei, aşa că fiecare vedea clar ochii celuilalt. Tânărul şi-a plecat ochii rotunzi şi s-a îndepărtat.

Siss avea să regrete cuvintele pe care le spusese fără să se gândească. Atmosfera era încordată. Într-o clipită, fusese prinsă în plasa pe care singură şi-o ţesuse. Iute ca fulgerul, s-a dus vorba că micuţa Siss ştia ceva.

Minutele erau preţioase. În scurt timp, o mână puternică o ţinea de braţ. Dar nu era tânărul ciudat cu ochii blânzi, rotunzi ca nişte bile de marmură, ci faţa împietrită a unui bărbat pe care-l ştia, o faţă care era împietrită şi înfricoşătoare în seara aceea, deşi de obicei nu era aşa.

— Tu eşti, Siss? Trebuie să vii cu mine.

Siss stătea încremenită.

— Ce vreţi?

— Trebuie să te duci acasă. N-ai voie să umbli aşa pe aici. Dar mai e ceva, a spus el, făcând-o să se înfioare.

Mâna lui era aspră. Era silită să meargă cu el.

— Tata mi-a dat voie să vin. Dumneavoastră nu ştiţi nimic despre asta, a zis sfidătoare. Şi *nu* sunt obosită.

— Ei, acum vino. Unii dintre noi vrem să vorbim puţin cu tine.

Nu! şi-a spus ea în gând.

Bărbatul i-a dat drumul când s-a întâlnit cu alţi doi dintre căutători – îi ştia şi pe aceştia. Veniseră din districtul vecin. Ştia ce însemna asta.

— Unde e tata? a întrebat ea, ca să-şi dea curaj.

— Oh, nu e prea departe, te asigur. Acum ascultă-mă, Siss. Ai spus că ştii ceva despre Unn. Ai fost cu ea aseară, aşa ai spus.

— Da, am fost. Am stat puţin la ea acasă.

— Despre ce a vorbit Unn?

— Oh...

— Ce ştii despre Unn?

Trei perechi de ochi o priveau cu asprime în lumina lanternei. De obicei oamenii aceştia erau prietenoşi; acum erau înspăimântaţi şi duri.

Ea n-a răspuns.

— Trebuie să ne spui. Asta i-ar putea salva viaţa lui Unn. Siss a tresărit:

— Nu!

— Ai spus că ştii ceva despre Unn, nu-i aşa?

— Dar ea n-a spus. N-a spus nimic despre asta.

— Ce vrei să spui, despre asta?

— N-a spus nimic că ar vrea să plece undeva.

— Unn poate să fi spus ceva care să ne ajute la căutare.

— Nu, n-are cum să ajute.

— Ce ţi-a spus Unn?

— Nimic.

— Tu înţelegi că asta e ceva serios? Nu te întrebăm ca să te sâcâim. Te întrebăm ca să o găsim pe Unn. Ai spus că...

— Doar am zis aşa!

— Nu cred. Îmi dau seama că ştii ceva. *Ce-a spus Unn?*

— Nu pot să vă spun.

— De ce nu?

— Pentru că n-a fost aşa. N-a spus *asta.* Şi n-a spus niciun cuvânt că ar vrea să se ascundă.

— Poate că nu, şi totuşi...

Ea a început să ţipe:

— Lăsaţi-mă-n pace!

S-au oprit dintr-odată. Părea prea riscant să continue cu întrebările când Siss ţipa atât de dezlănţuit.

— Du-te acasă atunci, Siss. Eşti obosită. Probabil că mama ta te aşteaptă.

— Nu sunt obosită. Mi s-a dat voie să stau. *Trebuie* să stau.

— Trebuie?

— Da, cred că trebuie.

— Nu putem să ne pierdem timpul cu asta. Păcat că nu poţi să ne spui nimic. Ar fi putut să ne fie de folos.

Nu, s-a gândit Siss. Bărbaţii au plecat de lângă ea.

Îşi simţea capul golit de gânduri, ciudat. I-ar fi fost uşor să ajungă acasă, dar trebuia să stea toată noaptea. A continuat să meargă ca mai înainte, în apropierea lanternelor, dar în întunericul care o ascundea din nou. Din nou a oprit-o cineva, un alt bărbat. Acesta nu s-a mirat văzând-o; era prea preocupat.

— Tu eşti, Siss. Voiam să te întreb ceva. Crezi că Unn ar fi vrut să meargă să se uite la grămada de gheaţă din cascadă?

— Nu ştiu.

— Nu era plănuit la şcoală să mergeţi cu toţii în excursia asta?

— Ba da.

— Şi nu cumva ţi-a zis că ar vrea să meargă acolo de una singură? Are obiceiul să stea singură, ştii şi tu.

— Nu mi-a spus asta.

Nu putea să fie ceva atât de important; bărbatul acela era excesiv de precaut, dar pentru Siss a fost picătura care a umplut paharul. A rămas acolo hohotind amarnic, sfidătoare, în ninsoarea viscolită.

— O, Doamne, a zis bărbatul. N-am vrut să te fac să plângi.

— Vă duceţi acolo? a reuşit Siss să spună.

— Da, trebuie să mergem, şi asta fără întârziere. Din moment ce aţi vorbit despre asta la şcoală. E *posibil,* a adăugat omul, ca Unn să-şi fi pus în minte să ajungă acolo şi să se fi rătăcit. O să coborâm pe malul râului din locul în care se varsă lacul.

— Dar atunci...

— Mulţumim pentru ajutor, Siss. Acum n-ar fi mai bine să te duci acasă?

— Nu, merg şi eu la râu!

— Nu ţi-e teamă! Ei, atunci trebuie să vorbeşti cu tatăl tău

despre asta. Mi se pare că-l văd acolo.

Da, tatăl ei era acolo, plin de energie şi încordat, ca şi ceilalţi.

— Vreau şi eu să vin. Ai spus că am voie.

— Nu mai departe de-aici.

— Merg la fel de bine ca oricare dintre ei! a spus ea tare, în mulţimea de oameni îngrijoraţi şi agitaţi, simţindu-şi trupul cum se încorda şi se pregătea.

— Pariez că aşa e, a spus cineva căruia îi plăcea s-o vadă printre ei, dornică să participe la căutare.

Tatăl ei n-a îndrăznit să se opună, văzând cum arăta Siss în acel moment.

— Bine, bine, se prea poate să fie adevărat că eşti rezistentă. Trebuie să intru într-o casă şi să-i dau telefon mamei tale. Stă trează acasă, aşteptându-te.

Un grup mare a luat-o pe întuneric spre râu, de-a lungul lacului, spre vărsare. S-au răsfirat în timp ce mergeau, având totuşi grijă să rămână împreună. Nu mai ningea atât de tare, dar simţeau în continuare fulgii de zăpadă căzându-le pe chipuri, neîncetat; stratul se aşternuse destul de înalt pe pământ ca să le îngreuneze mersul. Siss parcă nici nu băga de seamă; căpătase din nou curaj.

Lacul se întindea în întuneric ca o câmpie acoperită de ninsoare. Gheaţa era tare ca granitul, aşa că nu se putea întâmpla nimic acolo. Nu-şi puteau închipui că Unn traversase întinderea aceea pustie de gheaţă.

Înaintau împotmolindu-se în zăpadă. Siss mergea pe lângă tatăl ei acum, când ştia că i se dăduse voie să rămână cu grupul.

Au ajuns la vărsare şi au îndreptat luminile lanternelor spre peticul de apă întunecată care aluneca uşor de sub marginea gheţii, curgând fără zgomot. Bărbaţii s-au uitat de aproape la apa neagră; era înspăimântător. De acolo nu se vedea palatul de gheaţă. Cascada era mult mai departe dedesubt şi nu se auzea, în toată larma făcută de oameni. Apa curgea în tăcere, adânc. Oamenii s-au împărţit în două grupuri şi şi-au continuat drumul, coborând pe maluri. Ninsoarea se înteţise iarăşi. Era o pacoste zăpada care se cernea peste sticla lanternelor, unde se topea, estompându-le lumina. Un tânăr surescitat şi neliniştit de toate acestea a mârâit, iritat de ninsoare, cu dinţii sticlind albi

între buze:

— Acum gata!

Dintr-odată, ninsoarea s-a oprit. A încetat ca şi cum s-ar fi golit, brusc, un sac. Băiatul a tresărit, părând stânjenit, şi s-a uitat repede în jur să vadă dacă observase cineva. Nimeni. Acum, când aerul nu mai era plin de ninsoare, oamenii au văzut pentru prima oară cât de imensă şi de liniştită era noaptea. Siss stătea lângă curgerea de apă care aluneca fără zgomot de sub marginea gheţii. Acolo, jos, orice putea fi înghiţit şi ascuns. Nu te mai gândi la asta.

Au început să coboare de-a lungul malurilor râului, peste plaje şi peste coline. Terenul era în pantă; acum, râul curgea cu zgomot.

Repede! Mergeau repede, sărind peste bucăţi de lemn şi pietre. Dar trebuiau să privească cu atenţie în jur, în acelaşi timp.

Procesiunea săltăreaţă şi zgomotoasă a oamenilor cu lanterne mergea o dată cu râul, clipind în dantelăria de gheaţă de pe margini. Între maluri, apa era neagră. Luminile lanternelor nu ajungeau prea departe. Doar adâncul necunoscut se afla acolo. De undeva din josul pantei auzeau slab zgomotul cascadei.

Nu era nimic de-a lungul malurilor râului.

Se aşteptaseră la asta, şi totuşi... aşa se întâmplă când oamenii caută pe cineva.

S-a auzit un strigăt dinspre primul care coborâse să se uite în jos:

— Veniţi să vedeţi!

Dintr-odată, toţi au văzut. Dintr-odată Siss a văzut. Niciunul dintre bărbaţi nu avusese timp să meargă la cascada despre care se vorbise atât de mult în toamna aceea, iar palatul de gheaţă crescuse atât de mult doar în ultima vreme. Pe toată durata gerului, apa câştigase încetul cu încetul o suprafaţă şi mai mare pe care să construiască. Oamenii şi-au ridicat lanternele spre cascada sculptată, încremeniţi de ceea ce vedeau în faţa ochilor.

Siss s-a uitat la ei, a privit palatul, întunericul, lanternele – niciodată n-avea să uite expediţia asta.

Mulţimea a coborât panta pe ambele părţi ale cascadei, târându-se până la ridicăturile în gheaţă, luminând cu lanternele

în toate ungherele pe care le puteau găsi.

Palatul era de două ori mai înalt în lumina mişcătoare a lanternelor. Cascada era înaltă şi apa îngheţase de la pământ până în vârf. Oamenii au luminat cu lanternele laturile transparente, strălucitoare. Erau tari şi închise; ninsoarea nu găsise nimic pe care să se aşeze, ci se adunase la bază. Sus, în vârf, totuşi, zăpada se aşternuse şi acoperea interstiţiile dintre turnuleţe şi domuri. Lumina lanternelor ajungea să lumineze doar mici porţiuni ale laturilor; mai sus, pereţii de gheaţă erau cenuşii în întuneric. Adânc înăuntru, ca o fiară ameninţătoare, vuia râul prins în propria-i capcană.

Dar palatul era întunecat şi mort; nicio lumină nu venea dinăuntru. Oamenii nu vedeau cum arăta interiorul camerelor; luminile nu ajungea destul de departe. Cu toate astea, căutătorii erau ca vrăjiţi.

Apa vuia înăuntrul palatului, se năpustea spumegând în stâncile de pe fund şi ieşea din nou de sub turnuri şi ziduri sub formă de spumă şi picături pulverizate, adunându-se iarăşi şi devenind curentul puternic de mai înainte, curgând mai departe. În miezul de noapte atât de întunecos, părea imposibil de ghicit cât de departe.

Nu se vedea nimic, doar palatul, râul şi imensitatea.

Palatul era închis.

Siss i-a privit pe oameni, să vadă dacă erau dezamăgiţi. Nu. Nu se vedea nimic pe chipurile lor. Şi, la urma urmei, depindea de ce se aşteptase să descopere fiecare dintre ei. Totul depindea exact de asta.

Dar oamenii nu făceau decât să stea acolo.

Cum se construise, de fapt, palatul?

Nimeni nu o mai lua în seamă acum pe Siss. O lăsaseră să vină cu tatăl ei şi nu-i mai puneau întrebări. Doar îşi continuau căutarea. Nimeni n-ar fi putut să pătrundă mai adânc în masa de gheaţă decât ei. S-au adunat de pe ambele laturi în zăpada de deasupra domurilor şi strigau unii la alţii ca să acopere vuietul cascadei, dându-şi sfaturi.

S-a auzit un strigăt:

— E o deschizătură acolo, în sfârşit!

S-au grăbit spre locul acela. Era o intrare aproape ascunsă între ziduri verzi. Doi oameni dintre cei mai subţiri s-au strecurat prin ea, ţinând în sus o lanternă.

Nu era nimic nici acolo. Doar o adiere îngheţată, mult mai rece decât afară, care i-a îngheţat până în măduva spinării. Afară aerul se mai încălzise. O cameră de gheaţă şi încă şi mai multe deschizături care trebuiau descoperite. În spatele lor clocotea veşnicul vuiet orb.

Au strigat unul spre altul în încăperea plină de vuiet că nu era nimic acolo! Apoi au luminat cu lanterna încă o dată în jur şi au găsit o fisură mai mică de-o palmă, cu apă gâlgâind pe margini.

Nimic.

S-au strecurat afară, la ceilalţi.

— Nimic, le-au spus.

— Puteam să ne aşteptăm la asta.

Oamenii priveau neajutoraţi la clădirea de gheaţă care se înălţa luxuriantă în aer. Feţele lor aveau o expresie gravă în noaptea aceea. Bărbatul care-şi asumase conducerea grupului a spus:

— N-ar trebui să ne grăbim aici.

N-au înţeles prea bine ce voia să spună. Trebuie să-şi fi dat seama, fiecare dintre ei, că era o enigmă. Siss s-a uitat la tatăl ei. Nu încercase să preia conducerea. Era pur şi simplu unul dintre căutători.

Dar cineva din mulţime a venit pe neaşteptate la Siss. Era puţin obosită, da, de fapt, foarte obosită, dar era atât de încordată încât uitase de asta. L-a privit cu teamă pe bărbat: aveau să fie iarăşi întrebări.

— Ţi-a spus Unn ceva că ar vrea să vină aici?

— Nu.

Tatăl ei a venit lângă ea şi a spus cu hotărâre:

— Acum ajunge! Nu trebuie s-o mai presaţi pe Siss.

Conducătorul grupului a venit şi el şi i-a spus repede, pe un ton care nu admitea împotrivire, celui care pusese întrebarea:

— Siss ne-a spus tot ce ştie.

— Aşa cred şi eu, a spus tatăl ei.

— Îmi pare rău, a zis omul, retrăgându-se. N-am vrut să fac niciun rău.

Siss i-a privit recunoscătoare pe cei doi bărbaţi aspri.

Conducătorul expediţiei a spus:

— O să luăm totul la rând, încă o dată. Sunt atâtea abisuri în care ar fi putut să cadă dacă a ajuns aici şi s-a gândit să urce.

Nimeni nu l-a contrazis. S-au apucat de căutat din nou. Neobişnuitul palat exercita asupra lor o incredibilă fascinaţie, iar ei, în starea lor agitată, se arătau deschişi, lăsându-se copleşiţi.

Încă o dată, peste tot.

Încă o dată, Siss a stat la poale şi a privit palatul de gheaţă însufleţindu-se. Oamenii s-au apropiat de el din nou, din toate părţile. Fasciculele lanternelor scotoceau prin fisurile neregulate, peste turnuleţe, prin dantelărie. Nu era doar un palat; era un palat iluminat de sărbătoare, chiar dacă luminile erau pe dinafară.

Siss sorbea din ochi scena nocturnă, într-o stare de exaltare, pentru că i se dăduse voie să vină, şi în acelaşi timp în stare de şoc, pentru că era vorba de Unn. A plâns puţin, dar n-a văzut nimeni. Nu putuse să se abţină.

Avea să reziste, orice s-ar fi întâmplat, s-a gândit ea. De aici nu se întorceau la casele lor. De la palat aveau să urmeze cursul râului până la locul în care apa lui era înghiţită de un alt lac îngheţat. Nu era prea departe. Cascada era exact la mijlocul distanţei dintre cele două lacuri.

Oamenii au continuat să caute. Aveau de partea lor viaţa şi lumina. Vizitau o fortăreaţă necunoscută care părea o fortăreaţă a morţii. Dacă cineva lovea unui dintre pereţii de gheaţă cu bastonul, se dovedea a fi tare ca piatra. Bastonul ricoşa şi vibra în mână. Nimic nu se deschidea. Cu toate astea, oamenii loveau în pereţi.

3. Înainte de plecarea oamenilor

Nu pleacă. Aşteaptă. Nu se pot elibera din acest loc.

Clădirea de gheaţă se ridică deasupra lor, enigmatică, puternică, cu turnuleţele dispărând în întuneric şi în norii de iarnă, plutind pe cer. Palatul pare să fie pregătit să stea acolo veşnic – dar timpul lui e înşelător de scurt; se va nărui într-o zi, când va începe dezgheţul.

În seara asta, îi ţine pe oameni captivi. Rămân acolo mai mult decât ar trebui, gândindu-se la scopul pentru care veniseră. Poate că nici nu-şi dau seama că stau zadarnic. Sunt epuizaţi, dar nu pot pune capăt căutării, neavând nicio dorinţă

să se hotărască dacă au terminat sau nu. Palatul de gheaţă închis are viaţă înăuntrul lui.

Ei înşişi i-au împrumutat viaţă, lumină şi viaţă, blocului de gheaţă neînsufleţit şi timpului liniştit care urmează după miezul nopţii. Înainte să vină ei cascada vuise, nepăsătoare şi indiferentă, iar colosul de gheaţă fusese doar moarte, deplină şi mută. Nu ştiau ce aduseseră cu ei înainte să fie prinşi în capcana jocului între ceea ce a fost şi ceea ce va fi.

Dar nu e nici asta.

Aici e un secret. Oamenii scot la iveală toate suferinţele lor şi le transferă acestui joc de lumină şi intuiţie a morţii, de la miezul nopţii. Îi face să se simtă mai bine, iar ei se amăgesc singuri, vrăjindu-se. Sunt răsfiraţi pe muchii de gheaţă, lanternele trimit fascicule oblice, întâlnind lumina din alte crăpături şi prisme – noi colţuri sunt iluminate şi după aceea dispar din vedere. Recunosc primejdia atât de bine, încât se înfioară. E periculos, dar vor să facă asta, vor să participe la căutare. O intrare există doar dacă apare ca o intrare.

Oamenii sunt obligaţi să plece, dar fac asta împotriva voinţei lor.

Oamenii sunt absorbiţi în jocul de la palatul de gheaţă. Par posedaţi, căutând febril ceva preţios care a devenit un dezastru, şi totuşi îi implică şi pe ei. Sunt nişte bărbaţi obosiţi, gravi, jertfindu-se pentru o vrajă care spune: E *aici.* Stau la poalele zidurilor de gheaţă cu chipurile încordate, gata să izbucnească într-un cântec de jale în faţa palatului închis, irezistibil. Dacă unul dintre ei şi-ar fi urmat impulsul de a începe, toţi ceilalţi i s-ar fi alăturat.

Siss, fetiţa, îi priveşte cu gura căscată şi îşi dă seama că *e* ceva. Vede că sunt pregătiţi să cânte cu toţii. Îşi vede tatăl stând acolo, pregătit; şi el li s-ar fi alăturat. Siss ar fi stat acolo tremurând şi ar fi ascultat, aşteptând ca zidurile să se năruie. Siss stă acolo, îngrozită de oamenii mari.

Dar niciunul dintre oameni nu e destul de impulsiv, aşa că nimeni nu începe cântecul. Sunt nişte căutători conştiincioşi; reuşesc să-şi păstreze gândurile secrete bine încuiate.

Conducătorul expediţiei spune: „Mai căutăm peste tot încă o dată”. El însuşi este absorbit de căutare şi ar putea face lucruri neaşteptate. Oamenii ştiu că timpul e preţios. Se caţără

cu greutate pe gheaţa alunecoasă şi pe acoperişul plin de zăpadă, dar nu găsesc nimic. Apa, cu adâncurile ei ascunse, alunecă de sub palat, curgând mai departe. Iar ei trebuie să plece de acolo. Conducătorul spune: „Trebuie să plecăm”. Şi el s-ar fi alăturat cântecului sfâşietor de trist.

4. Febra

Unn stătea în pragul uşii, privind înăuntru.

Dar nu dispăruse Unn?

Nu. Unn stătea în prag, privind înăuntru.

— Siss?

— Da? De ce nu intri?

Unn a dat din cap şi a intrat.

— Ce e cu tine, Siss? a întrebat, dar cu o voce diferită. Şi s-a schimbat şi dintr-odată nu mai era Unn, ci mama ei.

Siss stătea în patul din cămăruţa ei, dar orice altceva îi era neclar. O văzuse pe Unn, apoi o văzuse pe mama ei. Se zbătea în ceaţă.

— Eşti bolnavă, Siss. Ai febră mare.

Mama vorbea cu tonul ei răbdător.

— A fost prea mult pentru tine, noaptea trecută în pădure, i-a explicat ea. Ştii, ai ajuns acasă bolnavă.

— Dar Unn?

— Unn n-a fost găsită, din câte ştiu eu. O caută încă. Şi tu te-ai întors bolnavă acasă azi-dimineaţă.

— Înseamnă că am fost cu ei toată noaptea.

— Da, ai fost, dar n-ai rezistat până la sfârşit.

— Am fost şi la grămada de gheaţă, în josul râului... dar după asta nu-mi mai amintesc nimic.

— Nu mai erai bună de nimic când te-a adus tatăl tău acasă. Măcar ai reuşit să mergi, cine ştie cum. Pe urmă a venit doctorul şi...

Siss a întrerupt-o.

— Cât e ceasul acum? E seară?

— Da, s-a făcut iar seară.

— Şi tata? Unde e?

— Afară, cu grupul care caută în continuare.

Trebuie să fie mai puternic decât mine, la urma urmei, s-a gândit Siss, mulţumită de ideea asta.

— Şi copiii din clasa ta au căutat-o azi, a continuat mama ei. Şcoala a fost închisă.

Suna ciudat. Închisă. Şcoala fusese închisă. Siss stătea acolo, întorcând ideea pe toate părţile.

— Mi s-a părut că Unn era în pragul uşii. Nu cred că e prea departe.

— Nimeni nu poate şti. Dar nu era în pragul uşii. Azi vezi o mulţime de lucruri care nu sunt. Oricum, ai vorbit despre ele.

Ce însemna asta? Dintr-odată, s-a simţit dezgolită şi a tras cuvertura mai sus peste ea.

— Ce-am făcut?

Trebuia să acopere asta cumva, să înceapă să vorbească despre altceva.

— Unn nu a murit.

Mama ei a răspuns răbdătoare:

— Nu, sunt sigură că n-a murit. Or s-o găsească în curând. Probabil că au şi găsit-o. S-a uitat nesigură la Siss. Şi dacă e ceva ce vrei...

Siss s-a prefăcut că adoarme cât de repede a putut.

Dar după un timp chiar a adormit. Când s-a trezit, îi scăzuse febra. Nu mai vedea în cameră decât ce era cu adevărat acolo. S-a ridicat puţin – şi, la primul zgomot pe care l-a făcut, mama ei a intrat din nou.

— Ai dormit mult timp. E seară târziu. Ai dormit adânc, liniştit.

— Seară târziu? Unde e tata?

— Afară, caută împreună cu ceilalţi.

— Nu s-a aflat nimic?

— Nu. N-au găsit nimic şi nimeni nu poate să le dea niciun indiciu. Mătuşa ei nu ştie nimic. Oamenii nu ştiu ce să facă, Siss.

Din nou lucrul acela care avea s-o distrugă. Era în puterea lui, fără apărare. Nu ştia nimic care ar fi putut să le fie de ajutor.

— Tatăl tău a venit în timp ce dormeai. Voia să te întrebe ceva, dar n-a vrut să te trezească. Era important, aşa a zis.

Mama ei habar nu avea cât de aproape era de limită.

— Mă auzi, Siss?

Nu avea niciun rost să adoarmă din nou. Ce am spus fără să-mi dau seama? Am spus ceva?

— Siss, încearcă să-ţi aminteşti despre ce aţi vorbit tu şi Unn. Ce ţi-a spus ea.

Siss stătea întinsă pe pat, cu mâinile încleştate pe cuvertură, simţind cum se apropia de ea ceva străin. Mama ei a continuat:

— Asta a spus tata că vrea să ştie. Nu numai tata, ci şi toţi ceilalţi care-o caută vor să ştie dacă ai putea să le dai vreun indiciu.

— Ţi-am spus, n-a zis nimic!

— Dar eşti sigură, Siss? Când aveai febră, ai spus o mulţime de lucruri care contrazic ce spui acum. Ai vorbit despre cele mai ciudate lucruri.

Siss s-a uitat la ea cu teamă.

— E mai bine să ne spui. Nu vreau să te ameninţ, dar e important. Toate astea se fac doar pentru binele lui Unn.

Siss a simţit lucrul străin chiar deasupra ei, a simţit cum punea stăpânire pe ea.

— Dar când îţi zic că nu pot să-ţi spun nimic în plus, nu pot să fac mai mult de-atât, nu-i aşa?

Dintr-odată totul a început să se întunece, părând ciudat şi sinistru. Mama ei s-a grăbit să ajungă lângă ea. Siss a ţipat:

— N-a spus nimic, încă o dată îţi zic!

S-a făcut întuneric beznă.

Mama ei s-a îngrozit şi a încercat s-o facă pe Siss să-şi vină în fire. Fetiţa zăcea ghemuită, tânguindu-se.

— Siss, nu o să-ţi facem nimic!... Mă auzi?... Siss, n-am ştiut..

5. În zăpada adâncă

Atunci, unde era Unn?

Unul dintre răspunsuri era: Ningea. Ningea orbeşte, fără noimă. Orbeşte, toată ziua. Nu mai era frig, dar ningea fără încetare. Apoi a venit seara şi, împreună cu ea, întrebarea presantă: Unde e Unn?

Ninge, a venit răspunsul dinspre câmp şi din case. Era în

toiul iernii. Şi Unn dispăruse în iarnă. În ciuda tuturor căutărilor, nu găsiseră nicio urmă a ei. Nimic, niciun indiciu, nu se vedea nimic, ca într-o furtună de zăpadă viscolită, care te orbeşte.

Oamenii nu renunţaseră: într-un fel sau în altul, continuau să caute. Dar nu mai avea rost să umble prin pădure, în troienele înalte de zăpadă. Continuau să fie atenţi şi să cerceteze în alte feluri.

În scurtă vreme toată lumea aflase despre Unn, despre Unn cea pe care n-o ştiuse nimeni. Apăruseră fotografii în ziare; oamenii văzuseră o poză a ei, făcută în vara acelui an.

Marele lac era acum o întindere tăcută, din care nu se mai auzeau detunăturile dinainte. Gura de vărsare largă, splendidă, prin care apa curgea liniştită între maluri domol rotunjite, încă era acolo, dar nu se mai ducea nimeni s-o vadă. Undeva mai departe se ridica şi palatul de gheaţă ascuns, pierzându-şi forma sub troienele care se înălţau tot mai sus. Nimeni nu s-a mai avântat până acolo, pentru că schiurile se afundau adânc în zăpadă.

Dar noaptea petrecută acolo, în faţa zidurilor de gheaţă, se fixase în amintirea oamenilor, preschimbându-se într-o legendă despre Unn: erau siguri că Unn ajunsese până acolo şi căzuse în râu, iar trupul ei fusese purtat departe de apă.

Încă mai dragau râul în jos, de la cascadă până unde ajungea iar într-o apă stătătoare. Prăjinile de dragare, acoperite de gheaţă, stăteau noaptea înfipte în troiene, cu vârfurile îndreptate în sus. Toate drumurile duceau spre casa mătuşii. Totul se aduna acolo, toate liniile de comunicaţie se întâlneau în casa femeii singuratice, singura rudă a lui Unn. Pistele false se întretăiau acolo într-un punct tăcut şi limpede.

— Înţeleg, spunea mătuşa. Mulţumesc. N-avem ce face.

Singura rudă a lui Unn.

O poză interesantă făcută în vara acelui an. Unn, o fetiţă de unsprezece ani. Era acasă la mătuşă, urcată pe o masă.

Cei cărora le venea rândul să dragheze îi spuneau ce se mai întâmplase. Prăjinile de dragare rămâneau afară în timp ce oamenii obosiţi îi povesteau cum fusese în ziua aceea mătuşii, care îi asculta mereu plină de amabilitate. Alţii aveau s-o caute încă din zori, în ziua următoare. Ninsese toată noaptea. Avea să

fie o iarnă cu foarte multă ninsoare.

Mătuşa a ascultat vorbele celor din grupul al doilea, cel mai mare, care încercau să afle dacă Unn mai era în viaţă sau nu. Nu aveau nicio veste.

— Înţeleg. E în regulă. Mulţumesc foarte mult.

A trebuit să-i primească şi pe cei care veneau să-i pună întrebări despre orice care ar fi putut să arunce un pic de lumină asupra situaţiei. Nu avea niciun fel de informaţii care să-i călăuzească. Oamenii întâlneau o femeie blândă, în vârstă. Între ea şi mama lui Unn trebuie să fi fost o mare diferenţă de vârstă. Se uitau la poza pe care o văzuseră toţi.

— A fost făcută în vara asta, da?

Mătuşa aproba din cap. Era obosită de tot.

Expresia *făcută în vara asta* făcea ca poza aceea să fie irezistibilă încă din prima clipă. Nu avea sens, dar aşa era. Era imposibil de spus ce vrajă îi împrumuta această expresie chipului fetiţei, dar era ca şi cum ar fi câştigat ceva în plus. *Făcută vara trecută.* Se uitau la poză şi n-aveau s-o mai uite.

O priveau cercetător şi pe mătuşă, care era nevoită să suporte toate astea. Nu părea a fi foarte puternică; dar îşi dădea seama că, în calmul ei, era nemaipomenit de puternică.

Trebuia să răspundă la o întrebare imposibil de evitat:

— Cum era Unn?

— Îmi era foarte dragă.

Asta era tot.

Cei care auzeau această mărturisire a mătuşii simţeau că era un răspuns cum nu se poate mai potrivit. Era ca şi cum l-ar fi rostit pentru prima dată. Oamenii simţeau nevoia să se uite la poză încă o vreme.

— Arăta ca şi cum ar fi vrut să pună o întrebare, nu-i aşa?

— Da, şi ce-i cu asta?

Ce era cu asta? Nimic.

— Şi-a pierdut mama în primăvara asta. Doar pe ea a avut-o pe lume. Sigur că avea mintea plină de întrebări, nu credeţi?

Dincolo de fereastră ningea, ştergând toate urmele.

6. Promisiunea

Promisiunea în zăpada cea mai adâncă, de la Siss către Unn:

— Îţi promit că n-am să mă gândesc decât la tine.

Să mă gândesc la tot ce ştiu despre tine. Să mă gândesc la tine acasă şi la şcoală şi pe drumul spre şcoală. Să mă gândesc la tine toată ziua şi, atunci când mă trezesc, noaptea.

Promisiune făcută noaptea.

Simt că eşti atât de aproape încât aş putea să te ating, dar nu îndrăznesc.

Simt că te uiţi la mine atunci când stau culcată aici în întuneric. Îmi amintesc totul şi promit că am să mă gândesc numai la *asta* mâine, la şcoală.

Nu mai există nimeni în afară de tine.

Am să fac asta în fiecare zi, cât timp n-ai să fii aici.

Promisiune solemnă făcută într-o dimineaţă de iarnă: Simt că stai pe culoar, aşteptându-mă atunci când ies afară. La ce te gândeşti?

Promit ca n-o să se mai întâmple ce s-a întâmplat ieri. N-a fost nimic important! Nu mai există nimeni în afară de tine.

Nimeni, nimeni în afară de tine.

Trebuie să mă crezi când îţi spun asta, Unn.

Promisiune reînnoită a lui Siss către Unn:

Nu mai există nimeni în afară de tine. N-am să uit niciodată ce ţi-am promis, cât timp n-ai să fii aici.

7. Unn nu poate fi uitată

Nu putea să şi-o scoată din minte pe Unn. Şi-a dat seama de asta în timp ce zăcea în pat în camera ei. Acolo a căpătat contur promisiunea aceea scump plătită.

După o săptămâna s-a pus pe picioare. Fusese o săptămână în care zăpada se troienise lângă ferestre, iar ea stătuse trează nenumărate ceasuri noaptea, ştiind că ningea mai tare ca niciodată – pentru că tot ce era legat de Unn trebuia să fie acoperit de zăpadă. Şters. Trebuia să fie evident pentru toată

lumea că dispăruse pentru totdeauna, că era inutil s-o mai caute.

Atunci s-a ridicat împotriva acestei idei rezistenţa lui Siss, puternică şi strălucitoare. Atunci au căpătat formă promisiunile. Alte promisiuni au prins contur atunci când ea a auzit că grupurile de căutători nu mai puteau să dea nicio veste; când toate căutările au părut inutile.

Nu, nu va dispărea. Nu trebuie să dispară. Aşa a hotărât Siss în camera ei.

Nimeni n-a mai intrat s-o piseze cu întrebări. Cineva pusese capăt oricărei încercări. O îngrozea gândul că va trebui să se ducă la mătuşa lui Unn. Avea să meargă imediat ce se făcea bine; era primul lucru pe care trebuia să-l facă.

Dacă părinţii ei se aşteptaseră ca mătuşa să vină să-i pună întrebări lui Siss, erau mulţumiţi că n-o făcuse. Ea nu dăduse niciun semn. Dar imediat ce Siss se putea scula din pat, trebuia să se ducă la casa mătuşii, i-au spus.

Imaginea radioasă din nopţile când avusese febră: Unn, care nu era nici dispărută, nici moartă, stând acolo, aşa cum stătuse în camera ei, în seara când se întâlniseră.

Apoi Siss s-a făcut bine. A doua zi avea să înceapă să meargă la şcoală din nou şi o îngrozea ideea. Iar în ziua aceea trebuia să meargă la mătuşa lui Unn, care fusese lăsată în pace de oameni, între timp. N-avea cum să evite vizita aceea. Aşa că a plecat de acasă.

O zi luminoasă de iarnă. Mama ei o întrebase cu grijă dacă trebuia s-o însoţească în vizita la mătuşă. Avea să-i fie greu să se afle acolo, din mai multe puncte de vedere. Se părea că mama ei nu era deloc sigură că ar fi trebuit s-o trimită pe Siss.

— Nu, nu trebuie să vii! a spus Siss repezit.

— De ce?

— Nu trebuie să vină nimeni cu mine.

Atunci s-a amestecat în vorbă şi tatăl ei.

— Mai bine ar veni şi mama ta cu tine azi, Siss. Nu-ţi mai aminteşti cum a fost când ţi s-au pus tot felul de întrebări?

Mama ei a zis:

— Va trebui să te întrebe despre Unn.

— Nu.

— O să te întrebe. O să te întrebe despre tot ce ţi-a spus Unn. Dar dacă mai e cineva cu tine, n-o să-ţi pună atât de multe întrebări.

— Nu trebuie să vină nimeni cu mine, a spus Siss, speriată.

— Bine, dacă insişti, au spus părinţii ei, renunţând. Faci cum vrei.

Siss ştia că ar fi trebuit să o lase pe mama ei să o însoţească. Părinţii ei se simţiseră ofensaţi. Nu ştiau că *trebuia* să fie singură cu mătuşa.

Siss a mers repede spre casa izolată a mătuşii. Copacii din curte se îndoiau sub greutatea zăpezii. Casa părea goală, dar aleea care ducea spre intrarea în casă fusese curăţată. Trebuie să fi fost un bărbat cel care dăduse zăpada. Mătuşa n-ar fi reuşit s-o facă atât de bine. Cineva căruia îi păsa de ea venise să cureţe aleea în locul ei. Poate că nici nu era singură acasă, la urma urmei? Siss a intrat în curtea, înspăimântată.

Mătuşa era singură.

— O, tu erai, a zis imediat ce Siss a deschis uşa. Ce frumos din partea ta că ai venit. Te-ai făcut bine? Am auzit că te-ai îmbolnăvit după ce aţi fost la râu.

— M-am făcut bine, da. De mâine mă duc din nou la şcoală.

Dintr-odată, lui Siss i-a trecut teama. Se simţea în siguranţă, simţea că făcuse bine venind acolo.

Mătuşa a continuat:

— Am ştiut că n-ai venit până acum fiindcă n-ai putut. Nu pentru că n-ai îndrăznit sau pentru că ai crezut că o să fie stânjenitor. Dar te-am aşteptat.

Siss n-a răspuns.

Mătuşa a mai lăsat-o puţin. Apoi a venit să se aşeze lângă ea.

— Poate că ai vrea să mă întrebi ceva despre Unn? Trebuie să mă întrebi, dacă aşa vrei.

— Poftim? a întrebat Siss, care stătea acolo pregătindu-se să reziste la întrebările mătuşii.

— Ce ai vrea cel mai mult să afli?

— Nimic, a spus Siss.

— E atât de secret? a întrebat mătuşa, iar Siss n-a înţeles.

Atunci a exclamat:

— N-or s-o găsească în curând?

— În fiecare zi sper, dar...

Oare mătuşa nu mai credea? Vocea ei sunase oarecum ciudat.

— Vrei să te uiţi în camera ei?

— Da.

Mătuşa a deschis uşa cămăruţei lui Unn. Siss s-a uitat repede să vadă dacă totul era ca mai înainte. Oglinda, scaunul, patul, albumul de fotografii de pe raft. Totul era acolo. Desigur, nu trecuseră multe zile de când...

Dar aici nu trebuie să se schimbe nimic, s-a gândit ea. Trebuie să rămână la fel până când ea se va întoarce.

— Aşază-te pe scaun, a zis mătuşa.

Siss s-a aşezat, aşa cum făcuse şi data trecută. Mătuşa a stat pe marginea patului. Era oarecum ciudat. Apoi Siss a întrebat dintr-odată:

— De ce *e* Unn aşa?

— Deci Unn nu e cum ar trebui să fie? a întrebat mătuşa, precaută.

Aveau grijă să vorbească despre Unn ca şi cum ar fi fost în viaţă.

Siss a răspuns sfidător:

— Unn e drăguţă.

— Da, şi în seara aceea nu era şi fericită?

— Nu era *numai* fericită, a spus Siss, fără să-şi dea seama.

— N-am cunoscut-o pe Unn înainte să-şi piardă mama, primăvara trecută, a zis mătuşa. Sigur că o mai văzusem, dar nu o cunoşteam. Iar tu o cunoşti chiar şi mai puţin, Siss. Nu putea să fie fericită atât de curând după ce mama ei a murit.

— Mai era şi altceva.

Siss a tresărit în timp ce spunea asta. Prea târziu. Era primejdios să se afle acolo.

— O, da? a zis mătuşa, cu gândurile în altă parte.

Siss a bătut repede în retragere.

— O, nu *ştiu* nimic. Nu mi-a spus nimic despre asta.

Iarăşi se afla în acelaşi cerc dezastruos din care nu putea să scape. Mătuşa a venit lângă ea. Siss era stânjenită şi neliniştită. Unn spusese asta doar pentru Siss, nu şi pentru blânda ei mătuşă.

Mătuşa a rămas în picioare lângă ea şi i-a vorbit:

— M-au întrebat şi m-au tot întrebat până când am obosit, Siss. M-au întrebat despre orice avea legătură cu Unn. Ştiu că au fost şi la tine. Trebuiau s-o facă. Nu exista altă cale.

A făcut o pauză. Siss era neliniştită. Ştia că aşa avea să se termine încă de când venise, dar... Trebuia să se stăpânească.

— Trebuie să mă ierţi dacă o să te întreb şi eu, dar sunt mătuşa lui Unn – şi cred că e o diferenţă între mine şi ceilalţi. Vezi, nu ştiu despre Unn decât ceea ce ştie şi a văzut oricine altcineva. Ea nu mi-a spus nimic, şi aşa a fost mereu. Ţie ţi-a spus Unn ceva special în seara aceea?

— Nu!

Mătuşa s-a uitat la ea. Siss i-a întors privirea, cu un aer sfidător. Mătuşa a dat înapoi.

— Nu, fireşte că nu ştii mai mult decât noi. Nu pare probabil ca Unn să-ţi fi spus tot felul de lucruri prima dată când v-aţi întâlnit.

— Aşa e, a spus Siss, hotărâtă să rămână pe poziţia ei. Dar dacă Unn nu se mai întoarce? a întrebat fără să se gândească, tresărind şi regretând imediat.

— N-ar trebui să întrebi aşa ceva, Siss.

— Nu.

Totuşi, a primit un răspuns la întrebarea ei.

— Pot să-ţi spun, de fapt, că şi eu m-am gândit la asta. Dacă Unn nu se întoarce, o să vând casa şi o să plec. Nu cred că pot să mai rămân aici... chiar dacă n-am stat cu Unn decât şase luni. Bine, bine... a adăugat ea. N-o să vorbim despre *asta.* Nu înseamnă că Unn n-o să se mai întoarcă doar pentru că încă nu a venit acasă. Totul o să rămână neschimbat aici. Nu-ţi face griji în privinţa asta.

De unde putea să ştie mătuşa la ce se gândise ea? s-a întrebat Siss.

— Trebuie să mă duc acasă, a spus ea, neliniştită.

— Da, sigur că da. Îţi mulţumesc că ai venit.

Crede că ştiu ceva. N-am să mai vin aici.

Mătuşa era la fel de calmă şi prietenoasă cum fusese tot timpul.

Siss s-a grăbit spre casă. Bine că se terminase cu asta.

8. La şcoală

Siss a intrat în curtea şcolii a doua zi dimineaţa. Ca de obicei, încă nu se luminase bine de ziuă.

Copiii au înconjurat-o imediat. Cei trei sau patru care sosiseră deja au venit imediat lângă ea. Siss era foarte îndrăgită.

— O, ai venit!

— Te simţi mai bine?

— A fost groaznic în noaptea în care aţi căutat-o?

— Şi când te gândeşti că n-au găsit nicio urmă a lui Unn!

Siss răspundea prin da şi nu. Copiii s-au uitat cercetător la ea câteva momente, dar n-au insistat.

Au mai venit şi alţii, şi în scurt timp Siss se afla în mijlocul unui cerc strâns. Erau şi fete şi băieţi. Aproape toţi erau de aceeaşi vârstă. Cu toată gălăgia, ar fi fost gata să facă orice le-ar fi spus Siss. Vedea în ochii lor cât erau de fericiţi că aveau s-o revadă din nou în fiecare dimineaţă. Îi făcea bine să vadă asta, dar nu şi-a uitat promisiunea solemnă nicio clipă. Acolo avea să fie supusă la prima încercare.

— Am ieşit şi noi să o căutăm, i-au spus câţiva, cu multă mândrie.

— Da, ştiu.

Ceea ce se întâmplase cu Unn le umpluse zilele de încordare şi şoc – iar Unn era în centrul atenţiei, ca o umbră întunecată. Acum era mai uşor să se gândească la asta; nu mai erau implicaţi, iar Siss stătea acolo în mijlocul lor, arătând aproape ca altădată. Erau fericiţi. A observat câţiva copii pe care înainte trebuise să-i recunoască drept egali şi care acum stăteau stingheri, dar fericiţi la fel ca restul. Nu s-a putut împiedica să nu observe asta – şi, pentru că făcuse promisiunea şi avea să stea departe de ei, şi-a amintit o mulţime de lucruri plăcute pe care le făcuseră împreună. Şi a simţit un nod în gâtlej fiindcă făcuse acea promisiune.

Atmosfera era încordată. Nu pentru grupul de copii prietenoşi, ci pentru Siss devenise dintr-odată o situaţie tensionată.

Cineva n-a putut să se abţină să pună o întrebare care plutea în mintea tuturor.

— *Ce a fost*?

Siss a tresărit ca şi cum ar fi fost împunsă cu un cuţit, dar era prea târziu să mai oprească întrebarea.

— Se zice că Unn ţi-a spus ceva ce tu nu...

Cineva a intervenit aspru:

— Sssst!

Dar era prea târziu. Faptul era consumat. Chiar în momentul în care Siss era atât de vulnerabilă, întrebările au început să plouă din nou asupra ei. S-a trezit repezindu-se la ei. Era o fetiţă plină de energie şi mai înainte ştia să se repeadă la ei ca să-i sperie, aşa că s-a năpustit la ei strigând sălbatic:

— Nu mai suport!

Apoi s-a aruncat în mormanul de zăpadă de lângă ei şi a izbucnit în plâns.

Prietenii din cercul ei erau derutaţi. Nu se aşteptaseră la aşa ceva. Era o manifestare atât de diferită de purtarea lui Siss aşa cum o cunoşteau ei. Siss zăcea în zăpadă, plângând. În cele din urmă, unul dintre băieţi a venit lângă ea şi a atins-o cu vârful ghetei pline de zăpadă. Copiii s-au uitat unul la altul ori au privit în altă parte. Viscolul era din nou în toi, părând a şuiera ca o fantomă.

Băiatul nu voia s-o sperie pe Siss.

— Siss, a zis el, foarte blând şi atingând-o din nou uşor cu gheata.

Ea s-a uitat în sus la băiat.

El era?

Băiatul era dintre cei care nu ieşiseră niciodată în faţă până atunci. Nimănui nu-i păsa de el; se ţinea mereu după cei din grup.

Siss s-a ridicat şi nimeni n-a spus nimic. I-au scuturat zăpada de pe spate cu mişcări rapide. Şi pe urmă, din fericire, a venit învăţătorul şi a început o zi obişnuită de şcoală.

Când toţi au fost la locurile lor, învăţătorul i-a adresat lui Siss un salut prietenesc, înclinând din cap:

— Te-ai făcut bine, Siss?

— Da.

— Foarte bine.

Era de ajuns. Dintr-odată, atmosfera s-a detensionat. Siss s-a gândit la băiatul care o atinsese atât de blând cu vârful ghetei. Îi vedea ceafa din banca în care stătea. Îi era recunoscătoare,

dimineaţa se dovedise mai uşoară decât se aşteptase, mult mai uşoară decât părea când începuse atât de nefericit. Totul părea acoperit cu un strat foarte, foarte subţire.

S-a uitat repede să vadă dacă locul lui Unn fusese lăsat gol. Da, aşa era, nimeni nu se mutase acolo, cu toate că era un loc bun, după cum erau aşezate băncile.

Au lăsat-o în pace pe Siss în restul zilei. Ea stătea singură lângă zid, iar ceilalţi au trebuit să accepte asta, deocamdată. Probabil că încă erau stânjeniţi de ce se întâmplase în dimineaţa aceea. Şi nimeni nu mai discuta, nici pe faţă, nici în şoaptă, despre Unn şi despre căutare: probabil că îşi spuseseră totul şi se săturaseră de subiect. Interesul li se aprinsese doar pentru un moment atunci când o revăzuseră pe Siss. La urma urmei, niciodată Unn nu fusese una de-a lor; se ţinuse în afara grupului, câştigându-le respectul, dar nimic mai mult.

Siss a observat deodată că stătea lângă zid exact aşa cum făcea Unn, în timp ce larma jocului celorlalţi se auzea la câţiva paşi distanţă, ca de obicei. Una dintre fete părea să fi luat conducerea grupului, în foarte scurt timp.

Şi am să stau aici. Am promis.

Larma continua.

Siss nu se gândea la zgomotul din jur care continua, ci la felul mai degrabă neobişnuit în care stătea ea acolo. La început i s-a părut ciudat, pe urmă a simţit un fel de uşurare.

Zilele deveneau tot mai obişnuite şi treceau repede. A venit şi Crăciunul, ca de obicei. Pentru Siss nu a fost ca mai înainte, pentru că a stat acasă şi n-a invitat pe nimeni la ea. Au lăsat-o în pace să facă ce voia; treptat, toată lumea şi-a dat seama cât de încordată era Siss. Afară, zăpada se troienea tot mai înaltă.

Zăpada se troienea tot mai înaltă, iar Unn tot nu apăruse.

Probabil că încă mai continuau căutarea într-un loc sau altul – aici, între troiene, nu se mai vedea nicio urmă. Probabil că oamenii nu se mai gândeau la asta în fiecare zi. Zăpada se cernea, acoperind totul afară şi în mintea oamenilor.

Mătuşa, rămasă singură, n-a vizitat pe nimeni în timpul sărbătorilor de iarnă, dar unii oameni veneau pe la ea. Siss n-a îndrăznit să se ducă s-o vadă. Aştepta cu teamă vestea că mătuşa îşi vânduse casa şi avea să se mute. Asta ar fi însemnat că abandonase ultima speranţă.

Mătuşa era încă acolo.

Siss ar fi vrut să se ducă la mama ei şi să-i spună:

— Nici tu nu te mai gândeşti la Unn?

Se părea că toţi o uitaseră pe Unn. Siss nu mai auzea vorbindu-se despre ea. N-a întrebat-o nimic pe mama ei, dar se simţea ca şi cum ar fi purtat singură pe umeri o povară care avea să devină prea grea. Se gândea adesea la noaptea petrecută la palatul de gheaţă. Părea că oamenii credeau că *acela* era locul în care dispăruse Unn. Când, spre primăvară, avea să fie posibil să se schieze acolo, voia să meargă să-l vadă.

Totuşi, s-a dus la mama ei şi şi-a rostit reproşul, dar într-un fel mai puţin clar.

— Oamenii nu se mai gândesc la Unn.

— Cine anume?

— Nimeni! a spus Siss, deşi nu intenţionase să spună asta. Parcă i se făcuse întuneric în minte, şi o spusese.

Mama ei i-a răspuns calmă:

— De unde ştii, fata mea?

Siss n-a spus nimic.

— Şi apoi, nimeni n-o cunoştea pe Unn. Nu e ceva raţional, dar face lucrurile să apară diferit. Ştii, oamenii au o mulţime de lucruri la care să se gândească.

Mama ei s-a uitat la Siss şi a adăugat.

— *Tu eşti singura care poate să se gândească la Unn tot timpul.*

Ca şi cum lui Siss i se dăduse un dar măreţ.

9. Darul

Acum e noapte – şi ce mai e şi asta?

E darul.

Nu înţeleg.

E noapte, şi mi s-a dat un dar măreţ.

Mi s-a dat ceva şi nu ştiu ce e. Nu înţeleg deloc. Darul mă priveşte oriunde merg.

Darul stă şi aşteaptă.

Acum nu mai ninge. Vremea e senină. Troienele sunt

imense. Au şters orice urme posibile, au umplut orice ungher în care ar fi putut să se ascundă cineva. Stelele uriaşe atârnă deasupra zăpezii şi darul meu stă şi mă aşteaptă afară sau intră şi stă aici cu mine.

Simt că mi s-a dat, şi totuşi...

Nu bate nici vântul. Dacă s-ar stârni o furtună, ninsoarea de deasupra, care n-a îngheţat, ar începe să se ridice în vârtejuri. Vântul ar vui şi ar geme pe coline – însă darul meu e înăuntru şi e pentru mine şi mă aşteaptă.

E linişte în casă; linişte până în mansarda de sus, cu fereastra ei mică, întunecată. Cred că acum darul meu stă acolo la fereastră, uitându-se pe geam – ca şi cum m-ar aştepta pe mine să-l văd.

E oriunde merg, şi ştiu că e un dar măreţ. Ce-o să fac cu el?

A fost o prostie din partea mea să mă tem. Nu pândeşte nimic la marginea drumului. Probabil că Unn o să vină înapoi când vântul călduţ o să aducă dezgheţul.

O să vină înapoi, chiar dacă vântul călduţ va trebui să sufle de o mie de ori! Ştiu că se va întoarce şi că nu trebuie să mă gândesc la nimic altceva. Mi s-a dat un dar măreţ.

10. Pasărea

Pasărea sălbatică cu gheare de oţel a trasat o linie piezişă între două piscuri, în câteva clipe. Nu s-a aşezat nicăieri, ci s-a înălţat încă o dată, despicând aerul în sus. N-avea odihnă, niciun ţel anume pentru zborul ei necontenit.

Dedesubt, se întindea peisajul de iarnă. Locurile pe unde călătorea erau pustii. Ochii păsării tăiau în fâşii întinderea de sub ea. Ochii ei păreau să trimită fulgere invizibile şi cioburi de sticlă prin aerul îngheţat, şi vedeau totul.

Aici pasărea era stăpână – şi de aceea locurile erau lipsite de viaţă. Ghearele ei solzoase erau reci ca gheaţa. Vântul îngheţat şuiera printre ele în timpul zborului.

Pasărea care despica mlaştinile pustii în spirale şi fâşii era moartea. Dacă, totuşi, mai exista ceva viu printre tufişuri şi copaci, ochiul trimitea în jos un fulger şi o fâşie de lumină oblică, lăsând în urmă totul şi mai lipsit de viaţă decât înainte.

Pasărea nu vedea nimic care să-i semene.

Plutea pe deasupra marilor mlaştini în fiecare zi, mereu în zbor, fără să obosească vreodată.

Nu va muri niciodată.

O furtună de zăpadă violentă trecuse peste mlaştini. În locurile deschise, zăpada fusese spulberată. Troienele erau presărate ici şi colo, nimic nu le adunase laolaltă. Acum erau răsucite în valuri enorme. Pe urmă s-a înseninat, a strălucit lumina rece a soarelui. Sus, în aerul de deasupra palatului de gheaţă, ochiul cu privire piezişă al păsării urmărea schimbările de contururi.

Astăzi vântul a măturat zăpada de pe palatul de gheaţă, lăsându-l să apară sub adevărata lui formă. Pasărea a observat schimbarea şi a trimis un fulger spintecând aerul în jos: mai întâi privirea străpungătoare, apoi a urmat pasărea însăşi. S-a întors brusc în mijlocul plonjării, s-a răsucit ca să încetinească, şi-a reluat drumul şi s-a lăsat iute în zbor pe lângă peretele de gheaţă. Apoi a urcat până la o înălţime ameţitoare şi s-a transformat într-un punct mic şi negru pe cer.

După câteva clipe cobora din nou. A desenat o linie în faţa palatului de gheaţă exact în acelaşi loc. Era o pasăre neînfrânată, pe care n-o ameninţa nimic, liberă să facă ce voia, să se lase oricând pradă fascinaţiei.

Nu putea să părăsească acest loc. Nu putea să ţâşnească într-un salt, nici să se aşeze – doar să treacă pe lângă zidul de gheaţă ca o rafală întunecată de vânt într-o clipă, departe la orizont sau făcând spirale deasupra; în următoarea, din nou lângă zidul de gheaţă, în acelaşi loc. Nu mai era o pasăre pe de-a-ntregul liberă, cu gheare de oţel şi însoţită de vânt. Era legată de acest loc, prizonieră a propriei sale libertăţi, incapabilă să renunţe. Ceea ce vedea o tulbura.

Avea să se taie fatal în propriile sale ţăndări – la fel de tari ca sticla acolo unde se arătau mai puţin. Dar ţăndările au sfâşiat aerul. Iar pasărea, inevitabil, a fost ea însăşi rănită.

11. Un loc liber

Zilele de şcoală şi iarna treceau ca de obicei. Siss stătea lângă zid în pauze. Ceilalţi copii se obişnuiseră cu asta. Săptămânile treceau la fel, una după alta. Se renunţase, deocamdată, la căutarea lui Unn.

Siss stătea lângă zid, respectându-şi promisiunea. O altă fetiţă devenise conducătoarea grupului.

Într-o dimineaţă de iarnă, o fetiţă pe care n-o cunoşteau a intrat în clasa lor. Era de aceeaşi vârstă cu copiii şi urma să înveţe împreună cu ei. Părinţii ei se mutaseră cu câteva zile în urmă în districtul lor.

Dintr-odată, atmosfera a devenit tensionată. Siss şi-a dat seama, tresărind de uimire, că ei nu uitaseră. Locul liber în care stătuse Unn era acum centrul atenţiei tuturor. Fetiţa cea nouă stătea în picioare, străină de toate, privind în jur. Ceilalţi s-au dus la locurile lor.

Fetiţa a văzut că era un loc liber în mijlocul clasei şi a făcut câţiva paşi spre el. Apoi s-a oprit şi a întrebat:

— E liber locul?

Toate privirile s-au îndreptat spre Siss: Siss care, în ultimul timp, nu mai era ea însăşi; Siss, după care tânjeau să se întoarcă printre ei. Acum aveau prilejul să-i arate cât de mult îi interesa. Siss a simţit simpatia lor ca un val lovindu-se de ea şi întorcându-se la ei, iar obrajii i s-au îmbujorat: o bucurie efemeră cum nu-şi putuse închipui că era posibil să simtă.

— Nu, i-a spus fetiţei, încercând să-şi revină din vârtejul atâtor senzaţii.

Fetiţa a părut surprinsă.

— N-o să fie *niciodată* liber, a spus Siss, şi copiii din toată clasa s-au îndreptat de spate în băncile lor, ca o recunoaştere comună a unui sentiment pe care nu ştiuseră că-l aveau; faptul că, dintr-odată, doreau să apere locul lui Unn. S-au uitat cu neplăcere la fetiţa nou-venită, care de fapt nu se făcuse vinovată de nimic, ca şi cum s-ar fi purtat într-un fel necuvenit.

Nu mai era niciun alt loc liber, iar fetiţa a rămas în picioare în faţa clasei până când a venit învăţătorul. Atmosfera a devenit şi mai încordată.

— Hai să vedem unde o să stai, a spus el, după ce a prezentat-o celorlalţi pe fetiţă.

S-a uitat la copii câteva clipe înainte de a lua hotărârea cea mai firească.

— Ar fi bine să te aşezi acolo. Locul e liber acum.

Fetiţa s-a uitat la Siss.

Siss s-a ridicat.

— N-nu e liber, s-a bâlbâit ea.

Învăţătorul a privit-o în ochi şi i-a spus calm:

— Trebuie să stea cineva pe locul acela, Siss. Cred că aşa ar fi cel mai bine.

— Nu!

Învăţătorul era derutat. A privit feţele copiilor şi a simţit din expresiile lor că erau de acord cu Siss.

— Sunt afară pe coridor nişte pupitre care nu sunt folosite de nimeni, a spus Siss, care stătea încă în picioare.

— Da, ştiu asta.

S-a întors spre fetiţa nou-venită.

— Locul a fost al unei fete care a dispărut astă-toamnă. Cred că ai citit despre asta în ziare.

— Da, de mai multe ori.

— Şi dacă nu-şi mai are locul ei aici, n-o să se mai întoarcă niciodată! a exclamat Siss – iar în acel moment, afirmaţia ei nestăpânită nu i s-a părut nimănui absurdă. I-au trecut fiorii pe toţi.

Învăţătorul a spus:

— Cred că exagerezi, Siss. Niciunul dintre noi n-ar trebui să spună asemenea lucruri.

— Dar poate să rămână liber locul ei?

— Apreciez felul în care gândeşti, Siss, dar nu trebuie să exagerezi. N-ar fi mai bine să stea cineva acolo, deocamdată? Ar fi ceva firesc. Nu s-ar întâmpla nimic rău dacă ar fi aşa, nu?

— Ba da, s-ar întâmpla, a spus Siss, nereuşind să gândească prea clar în tumultul acelui moment. A rămas uitându-se fix la învăţător, mirată că nu putea să o înţeleagă.

Fetiţa străină stătea în continuare în faţa clasei, fără să poată să li se alăture celorlalţi Se vedea limpede că ar fi preferat să fugă de acolo. Exista, clar, împotriva ei rea-voinţă, deşi nu se făcuse vinovată de nimic. Copiii din clasă o sprijineau pe Siss cu un fel de satisfacţie confuză.

Învăţătorul a luat, în cele din urmă, o decizie.

— Bine, a spus el. O să aduc un alt pupitru.

Siss l-a privit recunoscătoare.

— N-are rost să schimbăm lucrurile, a adăugat el.

A ieşit pe coridor.

Dintr-odată, atitudinea copiilor faţă de fetiţa străină s-a schimbat. N-o mai priveau cu ostilitate. Era binevenită printre ei.

Pentru un motiv sau altul, au întrebat-o pe Siss, care se ghemuise din nou pe locul ei:

— O să vii din nou printre noi, nu-i aşa, Siss?

Ea a clătinat din cap.

N-avea cum să le spună că făcuse o promisiune şi primise un dar măreţ. Tot ce aştepta, în acel moment, era să se întoarcă spre învăţătorul care venea trăgând după el pupitrul.

12. Vis despre poduri acoperite de zăpadă

În timp ce stăm aici, ninsoarea se îndeseşte.
Mâneca hainei tale devine albă.
Mâneca hainei mele devine albă.
Se mişcă între noi ca
nişte poduri acoperite de zăpadă.

Dar podurile acoperite de zăpadă sunt îngheţate.
În noi este o căldură vie.
Braţul tău e cald sub zăpadă, şi
îl apasă plăcut pe al meu.

Ninge şi ninge peste poduri tăcute.
Poduri neştiute de nimeni.

13. Creaturi negre pe zăpadă

Un freamăt peste vârfurile copacilor e primul semn de avertizare. Nu bate vântul, e doar o adiere printre crengile verzi ale coniferelor, seara devreme. Doar când se lasă întunericul se va transforma într-un vânt puternic, un şuvoi nocturn de aer.

A nins şi astăzi. Totul străluceşte, nou şi alb, dar cerul e încărcat, norii atârnă jos într-un strat neted.

Acum începe. Oamenii care umblă pe afară simt asta şi îşi

modifică ritmul, ca şi cum ar vrea să ajungă acasă la timp. Ce s-a încălzit vremea, îşi spun în sinea lor. Dar nu simt impulsul s-o spună cu voce tare. Acum începe.

Şuvoiul a crescut şi curge prin pădure cu mai multă putere. Acele de pin îşi scot limbile şi cântă un cântec nocturn, necunoscut. Fiecare limbă e atât de măruntă încât nu poate fi auzită; dar sunetul pe care-l scot împreună e atât de profund şi de puternic încât ar putea ridica munţii dacă ar vrea. Însă aerul e călduţ, zăpada se întinde dedesubt, nemişcată şi începând să se topească, fără să se mai ridice în vârtejuri.

Ce s-a încălzit vremea, spun oamenii care umblă pe afară seara târziu. Ies din pădure pe câmpia întinsă – şi acolo se întâlnesc cu şuvoiul de aer călduţ. Sunt emoţionaţi şi îl întâmpină ca pe un mesager prietenos. Destul de mult timp a fost frig – şi probabil că o să mai fie ger din nou, nu peste mult timp. Dar, în adierea aceasta caldă, oamenii se simt aşa cum le place să fie. Vântul umed în întunericul iernii le poate face chipurile să strălucească.

Încă nu s-a întâmplat nimic, dar urmează să se întâmple ceva; trebuie să fie aşa, din moment ce semnul de avertizare a fost dat sus, în nori. În starea aceasta, oamenii se întorc spre casele lor adormite. Nimeni nu va şti mâine că în seara asta, pentru scurt timp, chipurile lor au radiat, iar starea de spirit le-a fost schimbată.

Dimineaţa, când se luminează, aerul încă e călduţ şi copacii foşnesc şi se leagănă. Când vin zorii, pe zăpada care începe să se topească se văd presărate mici creaturi negre; pe fiecare centimetru de zăpadă, cât vezi cu ochii în toate părţile. Sunt însufleţite şi se târăsc încet; nu demult erau un nor purtat de vânt şi de noapte, o idee despre ce se petrece în univers, şi curând se vor transforma într-o dâră în stratul de zăpadă, după următoarea ninsoare.

14. Viziunea din martie

După iarna grea, a urmat luna martie cu cerul ei limpede.

Acum dimineţile veneau mai devreme, strălucitoare şi cu promoroacă. Zăpada se bătătorise şi era numai bună pentru schiat. Era vremea excursiilor pe schiuri, puteau merge la palatul de gheaţă. Era la sfârşitul lui martie.

Copiii din clasă s-au hotărât să facă o excursie pe schiuri într-o sâmbătă, înainte să se întoarcă acasă. Urmau să meargă a doua zi dimineaţa. Avea să fie o excursie foarte specială, pentru că venea şi Siss cu ei.

Se hotărâseră s-o readucă pe Siss printre ei. Trei fetiţe s-au apropiat de ea.

— Vino cu noi în excursie, Siss. Doar de data asta.

Erau cele trei fetiţe pe care le plăcea cel mai mult.

— O, nu, a zis ea.

Erau doar cele trei. Grupul ştiuse pe cine să trimită.

Cele trei fetiţe n-aveau de gând să cedeze la primul ei refuz.

— Vino cu noi, Siss. Nu poţi să continui să ne ţii la distanţă. Nu ţi-am făcut nimic.

Siss simţea un curent puternic împotriva ei. Avea de gând să meargă singură la palatul de gheaţă, şi totuşi...

Fetiţa cea mai hotărâtă dintre cele trei, după cum şi-o amintea Siss, a făcut un pas înainte şi a spus cu blândeţe:

— Siss, vrem foarte mult să vii cu noi. Siss, a repetat ea, cu şi mai multă blândeţe, transformându-şi vocea într-o armă primejdioasă a tentaţiei. Celelalte două fetiţe stăteau nemişcate, mărind prin această atitudine efectul cuvintelor ei.

Erau prea puternice. Promisiunea a fost lăsată deoparte pentru puţin timp, iar Siss a răspuns pe acelaşi ton primejdios pe care îl folosise ispititoarea ei.

— Bine, am să vin. Dar, dacă vin, mergem la palatul de gheaţă.

Cele trei radiau de bucurie.

— Ţi-ai venit în fire.

Siss s-a simţit vinovată imediat ce a rămas singură. Dar tatăl şi mama ei au fost atât de mulţumiţi când au auzit despre excursie, încât i s-a părut că atitudinea lor era cea care o durea, de fapt.

De dimineaţă grupul s-a adunat şi au pornit cu toţii, cu

strigăte şi gălăgie. Era o dimineaţă geroasă şi senină, cu un strat fin de ninsoare peste stratul bătătorit, aşa cum e cel mai bine pentru schiat. Toţi se bucurau că aveau să meargă până dincolo de cascadă şi mai ales pentru că Siss era printre ei. Siss era conştientă de prietenia lor; o susţinea la suprafaţă cu veselie, la fel cum schiurile ei o ţineau deasupra crustei de zăpadă bătătorită, acoperită de stratul fin de ninsoare.

Totul era şi nu era cum ar fi trebuit.

Au luat-o pe o cărare care ducea la râu, chiar dedesubtul cascadei. Erau ochiuri liniştite de apă care îngheţaseră şi peste care puteau traversa, dacă voiau. Cascada vuia în mijlocul liniştii. Au mers drept acolo.

Toţi veniseră să vadă palatul de gheaţă o dată sau de două ori în timpul iernii, aşa că n-au rămas cu răsuflarea tăiată văzându-l – cu toate că se înălţa deasupra lor, puternic şi misterios. Era strălucitor acum, neacoperit de zăpadă. În acea zi soarele de martie îşi găsise devreme drumul spre el, alunecând jucăuş peste formele de gheaţă.

Copiii şi-au amintit să nu pomenească nimic în faţa lui Siss despre subiectele primejdioase. Ea înţelegea asta şi se simţea în acelaşi timp stânjenită şi la adăpost. În secret, era foarte tulburată revăzând acel loc. În noaptea aceea, căutătorii cimentaseră legătura dintre ea şi palat; avea să fie nevoită să rămână în urmă, despărţindu-se de ceilalţi.

S-au delectat cu priveliştea palatului, au ascultat vuietul căderii de apă care nu peste mult timp avea să răsune mai puternic – iar acum se pregăteau de plecare.

Siss a rămas pe loc, nemişcată. Se întâmpla lucrul de care se temuseră. Le-a trecut prin minte că, la urma urmei, poate că nu o recâştigaseră. Au rămas aşteptând ca ea să spună asta.

— Auziţi, a spus ea, cred că n-o să merg mai departe. De fapt, am vrut să vin doar până aici.

— De ce? a întrebat cineva.

Dar una dintre cele trei fetiţe care o ispitiseră să vină a spus brusc:

— E alegerea lui Siss. Dacă ea nu vrea să vină mai departe, nu e treaba noastră.

— Nu, eu mă întorc aici, a spus Siss, cu expresia pe care obişnuia să o afişeze atunci când voia să prevină orice împotrivire.

— Atunci ne întoarcem şi noi, i-au spus copiii cu generozitate.

Siss era stânjenită.

— Nu, sigur că nu. Vă rog. Nu puteţi merge mai departe, cum aveaţi de gând? Aş vrea să mai stau aici puţin, de una singură.

Pe feţele copiilor s-a văzut dezamăgirea. Nu putem să stăm cu tine? parcă scria desluşit pe ele. Felul serios în care spusese că voia să rămână acolo singură le amintise cum fusese Siss toată iarna. Îi redusese la tăcere.

Siss şi-a dat seama, văzându-le chipurile, că le stricase ziua, dar din partea ei nu era nimic de făcut. Era prea târziu; promisiunea se trezise în sinea ei, înălţându-se ca un zid.

— Deci azi nu mai vrei să fii împreună cu noi?

— Nu, aş prefera să fiu singură. Ştiu că nu înţelegeţi. Am făcut o promisiune, a spus ea, făcându-i să tresară de surprindere.

Din felul în care o spusese, şi-au dat seama într-un mod nedesluşit că era vorba despre o promisiune făcută lui Unn, şi nimeni nu ştia dacă ea mai trăia sau murise. În acest caz, era ceva puternic şi primejdios. Nu mai încăpea niciun fel de discuţie.

— Ştiţi că pot să-mi găsesc singură drumul înapoi spre casă. O să mă iau după urmele pe care le-am făcut venind aici.

Din moment ce ea vorbea pe un ton atât de firesc, copiii şi-au regăsit vocea şi au putut să-i răspundă şi chiar să o contrazică.

— Da, sigur, au spus ei, dar nu e vorba de asta.

— Ai stat singură lângă zid toată iarna, a îndrăznit unul să spună.

— Şi noi am crezut că o să fie ca mai înainte.

— Am să ajung acasă înaintea voastră, a spus Siss, fără niciun chef să mai vorbească despre asta.

— Da, dar noi am crezut că totul e ca mai înainte, ştii.

— Plecaţi, nu-mi mai vorbiţi aşa, i-a rugat ea.

Au încuviinţat din cap şi apoi, unul câte unul, au pornit pe schiuri în josul pantei. S-au reunit din nou pe un platou îngust, au stat puţin acolo ca şi cum s-ar fi sfătuit între ei, apoi au plecat din nou, într-un grup strâns.

Siss, ruşinată şi nefericită, s-a grăbit pe schiurile ei care

pluteau pe zăpadă înapoi la cascadă şi la pereţii de gheaţă. Vuietul apei o atrăgea ca o voce care ar fi chemat-o.

Îşi amintea oamenii. Stătuseră acolo într-un fel atât de ciudat în noaptea aceea, ca şi cum ar fi urmat să se întâmple ceva neaşteptat. Fiindcă credeau că deja se întâmplase ceva acolo. Nu mai ai unde să te duci când eşti la capătul puterilor.

Şi-a repetat gândul: Sunt la capătul puterilor. Aşa îşi spun oamenii de mai multe ori pe zi, chiar dacă nu cred asta cu adevărat.

Ruşinată şi nefericită, a alergat departe de tovarăşii ei, spre vuiet, drept spre palatul de gheaţă.

Era la fel de ameninţător de înalt şi de straniu, din orice unghi ar fi fost privit. Lustruit şi strălucitor, fără pic de zăpadă şi înconjurat de un cerc de frig, în aerul călduţ de martie în mijlocul căruia se înălţa. Râul întunecat şi adânc ieşea de sub marginea gheţii, prinzând viteză în coborâre şi antrenând în valuri tot ce putea fi desprins din loc.

Siss a stat acolo mult timp. Îşi dorea să fie în stare să stea acolo aşa cum stătuseră bărbaţii aceia, chiar înainte de momentul în care erau gata să înceapă cântecul de jale. Ei stătuseră în lumina care pâlpâia a lanternelor ca şi cum s-ar fi aşteptat ca fetiţa dispărută să se ivească în faţa ochilor lor şi să le spună că n-aveau să găsească nimic. Siss nu putuse să creadă aşa ceva.

O pasăre mare a trecut în zbor rapid pe lângă ea, făcând-o să tresară, dar a dispărut imediat din raza privirii ei.

N-avea ce să caute acolo, nu era nimic de găsit. Şi totuşi... pentru oamenii aceia...

S-a hotărât să rămână. Şi-a scos schiurile şi a mers pe zăpada întărită de-a lungul zidului de gheaţă. Palatul de gheaţă era oricum fascinant, aşa cum se clădise singur din picături de apă prelinse sau ţâşnind din cascadă. Acum toată construcţia era compactă şi solidă. Siss a decis să se caţere în vârf, pur şi simplu ca să fie acolo.

Când a ajuns sus, a contemplat priveliştea unor forme de gheaţă învălmăşite. Toată zăpada fusese spulberată de pe ele. Cu grijă, s-a lăsat să alunece pe panta de gheaţă în jos, spre defileele adânci, pe jumătate temându-se că, la urma urmei, poate că nu era atât de puternică – şi cu gândul care nu-i dădea pace: poate că *aşa* a fost, poate că s-a întâmplat chiar aşa?

Tocmai îşi părăsise prietenii, ruşinată. Acum era ruşinată pentru că, într-un fel, trădase ceva atunci când plecase cu ei, îşi uitase promisiunea de dragul ochilor ispititori ai prietenelor ei, pentru o excursie pe schiuri. Nu, nu era vorba de excursia pe schiuri, dar conta atât de mult pentru ea să fie din nou împreună cu ei. Îi era din ce în ce mai greu să se împotrivească. Obosise de atâta împotrivire.

Siss simţea un tumult de sentimente acolo, pe domul înalt de gheaţă, cu forme complicate. S-a lăsat să alunece de-a lungul defileelor şi în fisuri şi a ajuns pe un fel de ieşitură care dădea spre soare şi spre cascadă, chiar pe margine, în partea de jos. Era adânc tulburată de locul acela. S-a târât în jos într-o scobitură în gheaţa solidă, transparentă. Soarele strălucea peste ea şi gheaţa scânteia în sute de desene diferite.

A ţipat în timp ce aluneca în jos: pentru că acolo era Unn! Chiar în faţa ei, privind-o prin peretele de gheaţă.

Într-o străfulgerare, i s-a părut că a văzut-o pe Unn, adânc în interiorul gheţii.

Soarele intens de martie strălucea chiar deasupra ei, învăluind-o într-o lumină scânteietoare, în fascicule şi raze, iar în jurul ei erau trandafiri ciudaţi, trandafiri de gheaţă şi ornamente de gheaţă, împodobind-o ca pentru o mare sărbătoare.

Siss a rămas ca paralizată, primind din plin şocul. Câteva clipe, n-a reuşit nici să se mişte, nici să mai scoată vreun sunet, după ce ţipase de uimire. Credea că avea o viziune. Auzise adesea despre oamenii care aveau viziuni; acum făcea parte dintre ei. Avea o viziune, o vedea pe Unn, în timpul scurt în care putea să suporte vederea ei.

Dar viziunea nu dispărea. Rămânea nemişcată în gheaţă – însă pentru Siss era copleşitor să o privească. Era ca şi cum ar fi fost atacată.

Unn era enormă în această viziune din spatele pereţilor de gheaţă, mult mai mare decât ar fi trebuit să fie. Doar faţa i se vedea; restul era nedesluşit.

Raze de lumină intensă traversau imaginea, venind din fisuri şi unghiuri nevăzute. În jurul lui Unn era o strălucire orbitoare, care o năucea. Siss nu putea îndura priveliştea. A reuşit să-şi mişte membrele şi s-a strecurat în alte scobituri, cu un singur gând în minte: să se ascundă. Se uitase prea mult la imaginea aceea; tremura.

Când şi-a revenit, se îndepărtase destul de mult. S-a gândit: trebuie să fi dispărut până acum. Viziunile dispar repede.

Aşadar, asta putea însemna că Unn a murit.

Desigur. Unn este moartă.

Siss a simţit că se prăbuşeşte cerul pe ea când a ajuns la concluzia asta năucitoare. Lucrul la care nu voise să se gândească, despre care nu voise să ştie nici măcar în sinea ei, oroarea care o pândise tot timpul – şi despre care oamenii din jurul ei vorbiseră atât de adesea şi atât de deschis –, acum nu mai avea cum să evite lucrul acela. Trebuia să-l creadă.

În timp ce stătea întinsă, a auzit un şuierat foarte aproape în spatele ei, a simţit o adiere neaşteptată, a văzut o dâră în aer – toate în acelaşi timp. Foarte aproape.

S-a cutremurat. Îi era frig, cum stătea aşa culcată pe gheaţă. A început să înainteze prin cavităţile alunecoase. Calea întoarsă era mult mai anevoioasă. Dedesubtul ei, în gheaţă, vedea tot timpul un joc straniu de fisuri scânteietoare şi de efecte de lumină. Uneori i se părea primejdios; aluneca în locuri în care n-avea nicio intenţie să ajungă. Dar a reuşit să se caţere din nou pe vârful palatului de gheaţă. Când a ajuns acolo, totul i s-a părut descurajator şi greu. Stătea acolo, uitându-se în jos, şi începea să se întrebe dacă într-adevăr văzuse ceva.

Desigur că văzuse.

Şi s-a gândit: într-o zi a acestei primăveri, întregul munte de gheaţă se va preface în mici fărâme. O să se crape, o să fie luat de şuvoiul de apă care o să-l izbească, o să-l sfarme în curgerea lui, o să-l spargă în fragmente şi mai mici lovindu-l de stânci şi o să-l reverse în lacul de jos – şi acesta va fi sfârşitul.

Siss şi-a imaginat că s-ar afla acolo în ziua aceea, privind cum se întâmplă. Şi-a mai închipuit, pentru o clipă, că stătea în vârful palatului de gheaţă în acel moment – dar a respins imediat gândul.

Nu.

Siss şi-a găsit schiurile acolo unde le lăsase. În loc să şi le pună în picioare, s-a aşezat pe lemnul lor cald, pe panta însorită. Încă nu-şi venise bine în fire. Era încă năucită de viziunea lui Unn, împodobită de ornamentele de gheaţă.

Un lucru era sigur: nu putea povesti nimănui despre ce

văzuse. Nimănui din toată lumea asta!

De ce trebuise să vadă asta? Uitase, oare, de Unn prea adesea?

Niciun cuvânt mamei sau tatei, niciun cuvânt mătuşii, nimănui.

Oare o văzuse cu adevărat? Nu cumva aţipise acolo, la soare, timp de câteva secunde, şi visase? Când se uita în jurul ei, cum stătea acolo aşezată pe schiuri, îi venea uşor să creadă că nu fusese decât o închipuire.

Nu, nu era aşa uşor. Tremura din tot trupul. Aşa ceva nu se întâmplă după un vis trecător.

Cu degete tremurătoare, a reuşit să-şi fixeze schiurile. A privit în sus la palatul de gheaţă şi s-a gândit: Probabil că îl văd pentru ultima oară. N-am să mai îndrăznesc să mai vin aici.

Şi a pornit pe schiuri.

Siss a ajuns acasă obosită, şiroind de sudoare de atâta efort. Părinţii ei şi-au dat seama, cu mare dezamăgire, că era ceva în neregulă cu ea.

— Ai şi venit? Te-ai simţit rău?

— Nu, n-am nimic.

— Dar ştim că ceilalţi copii mai au mult până să se întoarcă acasă. Le-am dat telefon părinţilor lor.

— M-am întors de la cascada.

— De ce?

— N-a fost nimic, a răspuns ea întrebărilor lor neliniştite. Am simţit că nu puteam să fac tot drumul, aşa că am mers cu ei doar până la râu.

— *Tu* nu puteai?

— Dar acum sunt bine. Mi s-a părut doar atunci, pentru moment, că nu puteam.

Explicaţia ei părea forţată. De obicei, nu era ea prima care să se dea bătută.

— Suntem îngrijoraţi, a spus tatăl ei.

— Da. Eram foarte mulţumiţi azi. Ne gândeam că ţi-ai revenit, în sfârşit.

I-au vorbit deschis, spunându-i adevărul despre ce aşteptau de la la ea: să-şi revină. Uşor de zis, dar cum putea să-şi revină, când viziunea aceea îi dansa în faţa ochilor? Şi-a dat seama că îi minţise degeaba; nu o crezuseră. Totuşi, reuşise să nu le

povestească nimic. Ar fi vrut să le facă pe plac în acel moment, dar nu putea minţi din nou – şi altfel cum ar fi putut să-i mulţumească? A privit-o pe mama ei, fără să spună nimic.

— Du-te şi fa o baie, spală sudoarea aia de pe tine, i-a spus mama ei. O să vorbim despre asta mai încolo.

— Despre ce să vorbim mai încolo?

— Haide, du-te. Apa e fierbinte.

Veşnicul sfat al mamei ei când ea se întorcea acasă după vreo încăierare cu copii: La baie. Du-te şi fă o baie.

Stătea în apa fierbinte, dar vedea chipul acela printre trandafiri scânteietori de gheaţă şi frânturi de lumină. Era peste tot. Oboseala şi starea de bine care ar fi trebuit să o năpădească după o asemenea excursie stăteau undeva într-un colţ, dar nu se puteau apropia de ea. Aproape de ea erau ziduri de gheaţă, având înăuntrul lor o faţă de patru ori mai mare decât o faţă obişnuită.

O povară enormă pe care trebuia să o poarte singură, care trebuia ascunsă printre gândurile ei cele mai intime, printre gândurile pe care nu îndrăznea niciodată să le spună cu voce tare.

Care spunea: Siss.

Nu, nu, nu spunea nimic.

Dar chipul acela era chiar în spatele aburilor fierbinţi.

Siss? spunea. Panica o pândea, cu toată apa fierbinte din cadă. O pândise pe tot drumul spre casă, iar acum o cuprindea. Pereţii de gheaţă, ochii...

— Mamă! a strigat ea.

Mama ei a apărut lângă ea într-o clipă, ca şi cum s-ar fi aşteptat s-o strige. Siss era mică. Dar nu a uitat să păstreze tăcerea. Cu niciun chip nu trebuia să vorbească despre ce se întâmplase.

15. Testul

Şi acum, cum rămâne cu promisiunea?

Ce-i în jurul meu? Un vânt care-mi face semn, jucându-se cu afecţiune prin părul meu. Un vânt blând – ca şi cum n-ar fi adiat

niciodată mai înainte.

Unn n-o să mai vină niciodată înapoi la mine, cum era promisiunea. Cum rămâne cu ea, dacă Unn a murit?

A doua zi, Siss a stat din nou singură la şcoală şi s-a întors acasă singură. Viziunea din palatul de gheaţă era atât de puternică în mintea ei, încât trebuia să se stăpânească tot timpul, oriunde s-ar fi aflat, ca nu cumva să vorbească despre ea. Dacă ar fi slobozit-o în faţa celorlalţi, ar fi fost cuprinsă de panică.

Era silită să stea în camera ei, citind, sau să se plimbe singură pe afară. Era prea primejdios să stea sub ochii părinţilor ei; ar fi putut să se sfarme barajul, să dea pe dinafară. Părinţii ei aşteptau ceva, ştia prea bine asta. Dar nu putea să se apropie de ei. Spuneau, cu calm, ceva de felul:

— Abia dacă te mai vedem, Siss.

— Nu-i aşa, răspundea ea.

Ei nu mai ziceau nimic, deşi o încolţiseră. O făceau să nu se simtă în largul ei.

De ce o văzuse pe Unn?

Ca să n-o uit?

Desigur.

I se părea că Unn fusese uitată. Nimeni nu mai vorbea despre ea; nici măcar nu i se mai rostea numele. Nici acasă, nici la şcoală. Ca şi cum Unn n-ar fi existat niciodată, se gândea Siss, furioasă. Eu sunt singura care îşi mai aminteşte de ea. Şi mătuşa ei, cred că şi ea şi-o mai aminteşte. Nu şi-a vândut casa şi nu a plecat.

Cine se mai gândeşte la Unn?

Întrebarea era imperioasă. Era atât de importantă încât Siss a trebuit să facă testul. L-a făcut într-o dimineaţă în clasă, chiar înainte de a începe lecţia. Erau toţi acolo, în afară de învăţător. Nu voia să-l amestece în asta. A trebuit să-şi ia inima în dinţi pentru a face ce-şi pusese în gând.

S-a forţat să se ridice în picioare. Şi-a adunat tot curajul şi a rostit tare, astfel încât s-o audă toţi, spunând numele ca şi cum ar fi anunţat ceva:

— Unn.

Doar numele, atât. Nu putea să facă altfel. Aveau să înţeleagă, probabil.

Nu s-a întâmplat nimic pe loc, dacă la asta se aştepta. Feţele copiilor s-au întors spre ea, desigur, şi au încetat cu pălăvrăgeala, dar după aceea a urmat doar tăcere.

Probabil se aşteptau şi la alte surprize. Când au văzut că nu se mai întâmplă nimic, au început să se uite unul la altul. Cu toate astea, nimeni n-a scos niciun cuvinţel. Lui Siss i s-a părut că arătau şocaţi. Se uita cu prudenţă în jur.

Înălţase un zid de ostilitate în jurul ei? Nu, nu era niciun zid. Erau pur şi simplu atinşi de perplexitate.

Şi ea era la fel de perplexă. N-ar fi trebuit nici să-i treacă prin minte aşa ceva.

În cele din urmă, a răspuns cineva. Nu era una dintre fetiţele cu care se înţelegea ea bine, ci băiatul care o atinsese uşor cu vârful ghetei. Observase că în ultimul timp băiatul ieşise în faţă în mai multe ocazii. El a fost cel care a răspuns cu o voce severă:

— N-am uitat-o.

Ca şi cum ar fi tăiat ceva.

Una dintre fete a adăugat:

— Nu, sigur că n-am uitat-o – dacă asta crezi.

Obrajii lui Siss ardeau de ruşine. Realiza că, în izolarea ei, o luase pe o pistă greşită. A bâiguit:

— Nu, doar că...

S-a ghemuit la loc în bancă, zăpăcită la gândul lucrurilor pe care le-ar fi putut spune copiilor, provocându-le suferinţă cu vorbele ei.

PARTEA A III-A

CÂNTĂREŢII LA FLAUT

1. Mătuşa

Nu sunt singura care-şi aminteşte de ea, dar e ceva despre care oamenii nu vorbesc. De ce nu vorbesc? E atât de neobişnuit pentru ei.

Din când în când, Siss tresărea când îi trecea prin minte gândul. Acum casa va fi vândută, casa mătuşii. Acum mătuşa o să plece.

A doua zi, trecea pe lângă casă când se întorcea de la şcoală. Vedea că era cineva în casă, iar pe afară erau lucruri ale mătuşii.

Din moment ce n-a vândut casa, mătuşa mai crede şi acum că Unn are să se întoarcă.

Siss a fost prinsă asupra faptului într-o zi când trecea aşa pe lângă casă. Se apropiase prea mult şi fusese văzută. Mătuşa a venit la uşă şi i-a făcut semn:

— Vino încoace, Siss!

Când a intrat în casă, încordată şi fără nicio tragere de inimă, mătuşa i-a spus:

— Cred că ţi-am promis că-ţi spun dacă o să vând casa şi o să plec.

— Da. Aţi vândut-o?

Mătuşa a dat din cap.

Deci o vânduse. Ce aflase mătuşa? Oare în acelaşi timp când am fost la palatul de gheaţă? Prostii. Spuneţi-mi mai mult, şi-a dorit în sinea ei Siss, iar mătuşa a vorbit mai departe. A spus fără să se ferească:

— Acum sunt sigură că nu mai am ce să aştept.

— *Ştiţi* asta?

— Nu *ştiu,* şi totuşi ştiu, în acelaşi timp. Aşa că am vândut casa. Şi plec.

Într-un mod destul de straniu, Siss se simţea în siguranţă. Mătuşa n-avea să spună: „Acum că plec, desigur că poţi să-mi

spui lucrurile despre care n-ai vrut să vorbeşti înainte, nu-i aşa?”. N-avea să spună asta.

— Atunci, plecaţi mâine?

— De ce spui asta? De ce mâine? Mătuşa a privit-o pătrunzător. Ai aflat deja?

— Nu. Dar în fiecare zi mi-am spus: Cred că o să plece mâine.

— Ei bine, măcar azi ai ghicit bine, din moment ce mâine plec. De-asta te-am strigat. Am avut noroc că te-am văzut trecând. Dacă nu veneai, mă gândeam să-ţi fac o vizită *acasă la voi* în seara asta.

Siss n-a răspuns. I se părea ciudat s-o audă pe mătuşă spunându-i că pleacă. Era ceva teribil de trist. Mătuşa a rămas şi ea tăcută câteva clipe, apoi şi-a amintit ceva.

— Te-am strigat şi pentru că mi-ar plăcea să merg în seara asta la o plimbare. Ultima mea seară aici. Voiam să te întreb dacă ai vrea să mă însoţeşti.

Un fior de bucurie.

— Sigur că da! Unde vreţi să mergem?

— Nicăieri anume. Vreau doar să mă plimb pe aici puţin.

— Dar ar trebui să trec pe acasă mai întâi. Vin direct de la şcoală.

— O, ai destul timp. Nu ies la plimbare până când nu se întunecă. Şi acum nu se mai înserează atât de devreme.

— Plec imediat.

— Să le spui că o să ne întoarcem târziu, a spus mătuşa, dar să nu se îngrijoreze.

Siss se simţea de-a dreptul solemnă în timp ce se îndrepta spre casa părinţilor ei. Ea şi mătuşa aveau să meargă la plimbare. N-avea să fie o plimbare obişnuită.

— O să ne întoarcem târziu, le-a spus ea părinţilor când a fost gata de plecare. Ea m-a rugat să vă spun asta.

— Da, foarte bine, au răspuns amândoi repede, cu voioşie.

Siss ştia foarte bine de ce se purtau atât de frumos. Orice îşi găsea ea de făcut era binevenit în perioada asta, chiar dacă nu era decât o plimbare cu altcineva.

S-a gândit la asta tot drumul în timp ce mergea spre casa mătuşii.

Mătuşa nu era gata.

— Nu e nicio grabă, a spus ea. N-o să plecăm înainte să se

întunece. Vrem să fim singure. Asta nu priveşte pe nimeni.

Siss era mulţumită şi entuziasmată, şi totul era amestecat cu tristeţea plecării. Mătuşa era ocupată cu împachetatul lucrurilor şi curăţatul casei. Siss a ajutat-o cât a putut, dar aproape toată treaba fusese deja făcută. Camera de zi era goală, tristă şi mult mai mare ca înainte.

Uşa spre dormitor nu fusese lăsată deschisă. Asta era bine.

— Cred că ai vrea să arunci o privire?

— Nu.

— Nu, n-are niciun rost. N-a mai rămas nimic acolo.

— Îmi pare rău, cred că o să mă uit, totuşi.

S-a uitat înăuntru. Nu rămăsese niciun lucruşor în cameră. Era o privelişte ciudată, neliniştitoare.

Acum puteau pleca; se înnoptase.

Se vedea că venise primăvara. Simţeai asta de îndată ce ieşeai din casă; aerul blând şi zăpada care începea să miroasă a primăvară. Dar peste tot zăpada era compactă încă. Pe cer norii atârnau jos, seara era blândă şi întunecată. Puteai să te plimbi oricât de încet voiai pe o asemenea vreme. Era aşa cum ar fi trebuit să fie, iar ele au mers încet o bună bucată de vreme, fără să schimbe niciun cuvânt.

Peisajul din jurul lor era nedesluşit. Era ca şi cum, pe nevăzute, casele s-ar fi dat la o parte din calea lor. Luminile se aprindeau. Siss nu scotea niciun sunet. Prin plimbarea asta, mătuşa îşi lua rămas-bun de la toate. A doua zi n-avea să mai fie acolo.

Probabil că avea să spună ceva, în scurt timp.

Seara de iarnă-primăvară preschimbase peisajul într-un desen neclar, schimbător, care defila prin faţa ochilor lor cu încetinitorul, un fel de zid care se mişca lent împreună cu ele. Lumina emanată de zăpadă le ajuta să meargă mai uşor. Peste ecranul imperfect al privirilor lor alunecau copaci înalţi ce păreau să-şi întindă braţele, ca şi cum le-ar fi certat şi stânci negre ca smoala, cu umerii încovoiaţi, venind ca nişte pumni strânşi spre frunţile lor.

Era plimbarea de adio a mătuşii. Nu vizita pe nimeni. Nu avusese prea multe relaţii cu oamenii de prin partea locului în timpul cât locuise acolo. Rămăsese o străină prietenoasă, care

nu deranjase pe nimeni, preferând să se descurce singură. Dar când o lovise nenorocirea, când dispăruse fetiţa, toţi veniseră să-i ofere ajutor. Acum Siss o privea cum îşi lua rămas-bun, în felul ei.

Au mers în tăcere mult timp. Dar nu era doar o plimbare de rămas-bun. Siss aştepta un moment care în cele din urmă a venit. Mătuşa s-a oprit pe drum şi a spus, cu o voce care părea aproape stânjenită:

— Siss, nu te-am rugat să vii *doar* ca să mă însoţeşti la plimbare.

Siss a răspuns încet:

— Nici n-am crezut asta.

— Ce-o să fie, atunci? Cât de mult aş vrea să se termine odată. Nu, nu chiar aşa, dar...

Mătuşa a început din nou să meargă pe drumul acoperit de zăpada care-i înăbuşea zgomotul paşilor. Vocea ei suna nesigură când a vorbit din nou.

— Deşi trăiesc singură, oamenii vin şi-mi mai spun una, alta. Îi întâlnesc pe ici, pe colo, a spus mătuşa. Aşa că ştiu că şi pentru tine a fost o iarnă foarte grea.

S-a oprit, ca şi cum ar fi vrut să-i lase un răgaz lui Siss.

N-am să răspund la asta, s-a gândit Siss, pregătindu-se să se apere.

— Am auzit că te-ai izolat de prietenii tăi de la şcoală şi chiar de părinţii tăi, într-un fel.

Siss a spus repede:

— Am făcut o promisiune.

— Da, mi-am închipuit că trebuie să fie vorba despre aşa ceva, şi presupun că ar trebui să-ţi fiu recunoscătoare, dat fiind că sunt singura rudă a lui Unn. Nu vreau să-mi spui mai mult despre asta. Dar nu trebuie să-ţi ţii o promisiune până ajungi să te distrugi singură, mai ales când nu mai are niciun sens.

Siss n-a răspuns, ci a încercat să înţeleagă ce voia să spună mătuşa. Ascultase cu destul de multă bunăvoinţă.

— Ai fost bolnavă, a spus mătuşa.

— M-au întrebat întruna până când n-am mai putut să suport! Despre ceva ce nu le puteam spune. Întruna, întruna...

— Da, da, ştiu. Dar trebuie să-ţi aminteşti că era chiar la început, când trebuiau să încerce orice ca să găsească vreo urmă. Eram într-o situaţie atât de dificilă încât am încercat şi eu,

ştii bine. Niciunul dintre noi nu şi-a dat seama că era prea greu pentru tine.

— Acum au încetat.

— Da, au trebuit să înceteze în cele din urmă, când situaţia a început să se deterioreze.

Siss a rămas privind fix, neînţelegând fraza neclară a mătuşii.

— Au trebuit să înceteze?

— Da. Spui că au încetat. Presupun că n-ai mai auzit pe nimeni vorbind despre nenorocire de ceva vreme. Vreau să spun, nimeni nu ţi-a mai pomenit despre asta. Doctorul care a venit să te vadă le-a spus să înceteze. S-au abţinut de la asta şi copiii de la şcoală.

Era o surpriză totală pentru Siss. Abia a reuşit să spună:

— *Poftim*?

Era bine că nu-şi puteau distinge clar feţele, s-a gândit ea. Altfel n-ar fi putut vorbi despre acest subiect. Mătuşa alesese momentul potrivit pentru a-i spune.

— Au luat totul în considerare cu multă seriozitate, după cum ştii. Erai foarte deprimată. E mai bine pentru mine să-ţi spun, din moment ce plec de aici. Cred că ar trebui să ştii.

Siss rămânea în continuare tăcută. Iată explicaţia multor lucruri care o uimiseră. Mătuşa a adăugat:

— Acum, când s-a terminat totul, ţi se poate vorbi despre asta. Acum când am încetat să mai aşteptăm.

Siss a exclamat:

— S-a terminat? Ce s-a terminat?

— Da, cred că ar fi bine să vorbim şi despre asta.

Inima lui Siss a început să bată cu putere, dar mătuşa a început să vorbească din nou despre acelaşi lucru.

— Nu trebuie să-ţi închipui că oamenii au uitat-o pe cea pe care au căutat-o. Nu au uitat-o. *Eu* ştiu asta. M-au ajutat atât de mult încât, acum când plec, nu ştiu cum să le răsplătesc ajutorul. Ar trebui să trec pe la toţi şi să le mulţumesc. Dar nu pot. Eu nu sunt aşa.

— Nu...

— Şi de aceea mă plimb pe aici în seara asta, pe întuneric. Sunt prea nefericită. Vreau să le mulţumesc, şi cu toate astea nu îndrăznesc să mă arăt în faţa lor.

Şi într-adevăr arăta nefericită aşa cum stătea acolo în seara

întunecată de aprilie.

— Hai să mergem mai departe, Siss. Aş vrea să umblu peste tot înainte să mă duc la culcare.

Drumul trecea printre case şi oameni. Încă erau ferestre luminate, din loc în loc. Siss se gândea la cât de bine se simţea plimbându-se afară cu mătuşa. Se întreba de ce nu se plimbase niciodată astfel împreună cu mama ei. N-a găsit niciun răspuns la întrebarea asta. Deşi o iubea foarte mult pe mama ei, se simţea sfioasă în preajma ei. Nu-şi putea închipui că ar fi vrut ca mama ei să fie diferită în vreun fel, dar era sfioasă cu ea. Era la fel şi cu tatăl ei – deşi avea o relaţie de prietenie cu el. Ce anume făcea din nefericita mătuşă o persoană cu care s-ar fi plimbat toată noaptea, dacă era nevoie?

Da, Siss putea s-o întrebe.

— Trebuie să-mi spuneţi ce s-a terminat.

— S-a terminat *pentru tine.*

— Oh, nu!

— Ba cred că da, să ştii. Nu mai avem ce să aşteptăm. A dispărut, nu mai trăieşte.

Era bine că erau în întuneric.

Siss a şoptit:

— Aţi aflat ceva?

— Nu ceea ce numeşti *tu* a afla, şi totuşi ştiu.

Siss ştia că era un moment decisiv. Mătuşa şi-a dres vocea, adunându-şi curajul pentru a spune ceva esenţial.

— Ascultă-mă, Siss, ce vreau să-ţi spun înainte de a pleca este că ar trebui să încerci să te întorci la tot ceea ce ai avut mai înainte. Spui că ai făcut o promisiune. Dar nu mai are niciun sens atunci când fiinţa căreia i-ai făcut-o nu mai este printre noi. Nu poţi să te legi singură de amintirea ei şi să te izolezi de ceea ce e firesc pentru tine. Ai fi doar o povară pentru tine şi pentru ceilalţi şi nimeni nu ţi-ar mulţumi pentru asta, în niciun caz. Deja îi faci nefericiţi pe părinţii tăi. Mă asculţi ce-ţi spun?

— Da, da!

— Atunci ascultă: ea n-o să se mai întoarcă, iar tu eşti eliberată de promisiune.

Un alt fior.

— Eliberată de promisiune?

— Da.

— Puteţi face asta?

— Da, cred că pot, aici şi acum.

Vocea mătuşii căpătase o notă autoritară. Siss nu mai ştia ce să creadă. O avalanşă de uşurare şi în acelaşi timp de îndoială.

Mătuşa a luat-o de braţ.

— Atunci putem să cădem la învoiala? Să facem o înţelegere?

— De unde să ştiu dacă e adevărat? a întrebat Siss.

— Dacă e adevărat? a zis mătuşa, ofensată.

— Da, dacă puteţi face asta pentru mine. Pentru că eu am fost cea care...

— Atât de mult te-a marcat asta, Siss? Dar ceea ce ţi-am spus – trebuie să te fi gândit şi tu la acelaşi lucru, din când în când, în primăvara asta, nu?

— Da, m-am gândit, dar...

— O să fie bine. Aşa că pot să fiu ceva mai mulţumită că plec.

— Sunteţi ciudată, a exclamat Siss, recunoscătoare.

Era ceva ce nu îndrăznea să creadă că era adevărat. Eliberată? Oare era cu adevărat? Era bine sau era ceva trist faptul că fusese eliberată? Sunteţi ciudată, asta era tot ce putea să spună.

— Trebuie să mergem acum, a spus mătuşa. Nu trebuie nici să ne întoarcem prea târziu acasă.

— Nu, dar să mergem cât de departe doriţi.

Pe lângă ele aluneca desenul din ce în ce mai neclar format din copaci, case şi stânci; şi, din când în când, petice negre ca funinginea. Când acestea ajungeau în raza privirii ei, i se oprea inima de spaimă – ce e *asta*! – în momentul acela insuportabil; dar îşi dădea seama că imaginaţia îi juca feste şi inima începea să-i bată din nou, iar sângele îi curgea năvalnic prin vine. Noi suntem cele care mergem; desenul rămâne nemişcat.

Vocea mătuşii:

— Îţi mai spun încă o dată, trebuie să te simţi eliberată. Nu e bine pentru tine să o duci tot aşa. Tu nu eşti aşa. Eşti altfel.

Nu era nevoie de niciun răspuns. Era ca strălucirea stelelor în apa unei fântâni. Niciun fel de explicaţie.

Îşi încheiaseră plimbarea. Era noapte târziu. Mătuşa mersese peste tot. Au ajuns mai întâi la casa lui Siss. Era doar o lampă aprinsă înăuntru, aşteptând-o. Nu se auzea niciun sunet.

— Ei bine, am ajuns, şi aş vrea să-ţi spun... a început mătuşa, dar Siss a întrerupt-o:

— Nu. Vă conduc până acasă.

— O, nu, nu trebuie să te deranjezi.

— Nu mi-e teamă de întuneric.

— Sunt sigură că nu ţi-e, dar...

— Îmi daţi voie?

— Sigur că da.

Au plecat din nou. Casa adormită cu o lampă aprinsă în aşteptare a rămas în urmă. Drumul era pustiu. Începeau să se simtă obosite.

— Nu e frig.

— Deloc, a spus mătuşa.

Siss a îndrăznit s-o întrebe:

— Ce-o să faceţi acolo unde vă duceţi?

Nu ştia unde se muta mătuşa; nu se pomenise numele acelui loc. Mătuşa era obişnuită să facă totul singură.

— O, va trebui să-mi fac de lucru cu una, cu alta. O să găsesc eu ceva de făcut, a spus ea. Am vândut şi casa. Nu-ţi face griji pentru mine nicio clipă, Siss.

— Nu.

— Nu merit nimic, a spus mătuşa după puţin timp, când se apropiau de casa ei şi de sfârşitul serii lor împreună. A adăugat Absolut nimic. Oamenii de aici au făcut tot ce-au putut pentru mine când m-a lovit nenorocirea, iar eu plec aşa, pur şi simplu, în loc să-mi iau rămas-bun aşa cum se cuvine. Ce părere ai, Siss? a întrebat, văzând că Siss nu răspunde.

— Nu ştiu ce să zic.

— Aşa că m-am gândit că, din moment ce ai fost cu mine în seara asta, oamenii or să afle că am făcut plimbarea asta de rămas-bun şi că asta a fost felul meu de a le mulţumi. Şi mai e ceva. Am contat că tu o să le spui asta, şi ţi-aş fi recunoscătoare dacă ai face aşa – deşi ştiu că doar o fiinţă care nu merită nimic s-ar putea gândi la astfel de lucruri.

Acum trebuiau să-şi ia rămas-bun.

Era ca şi cum ar fi plutit, aproape una cu întunericul, fără să reflecte lumina în niciun fel. Nu li se auzeau paşii. Dar li se auzea respiraţia şi, poate, bătăile inimii. Se amestecau cu alte zgomote nocturne aproape inaudibile, ca o vibraţie slabă în nişte corzi lungi.

Îi era teamă de întuneric? Nu. Apăruseră în jur cântăreţi la flaute strălucitoare, care o însoţeau pe marginile drumului.

2. Ca o picătură de apă pe o creangă

Cine a fost eliberat?

Nimeni, şi cu toate astea...

N-a existat nicio întoarcere dezlănţuită la ceilalţi: Iată-mă! Nimeni nu a fost eliberat, şi cu toate astea este ca şi cum ar fi sosit cântăreţii la flaute.

Precum picătura de apă în lumina zilei. Creanga dezgolită, udă, zăpada topită în care apa a săpat un orificiu, şi apa limpede picurând jos în zăpadă. Mormanul de zăpadă se topeşte – şi are înăuntru o urmă neagră, un şir de creaturi negre care ondulează o dată cu stratul de zăpadă, peste dealuri şi văi, şi se scurge în picuri. O amintire ciudată: o fojgăială de creaturi negre în întuneric, grupuri-grupuri, în noaptea ceva mai caldă dintre două geruri. Acum totul se scurge într-o apă galbenă ori stă nemişcat în băltoace galbene.

— Hei, Siss!

Un strigăt de departe. O chemare din altă lume.

Te simţi precum picătura de zăpadă şi creanga. Eşti nesigură. Nu eşti moartă, în orice caz.

Promisiunea nu mai e valabilă, dar nu te simţi eliberată. Există, totuşi, ceva care te apasă în continuare. Ştii prea puţin.

Lucrurile s-au întâmplat repede ca o flacără care se aprinde.

Mama ei o întreabă, cu însufleţire:

— Siss, poţi să faci nişte cumpărături pentru mine azi, după ore?

— Sigur că da.

De ce toate sunt diferite acum? Ce-au văzut ei? Poate că e doar în mintea mea.

Mergea să cumpere ce o rugase mama ei. Totul în jurul ei era dezgolit. Ploaie măruntă, vânt şi copacii care se legănau. Cum a fost azi la şcoală? Nu ştiu, nu prea sunt atentă la nimic. N-ar folosi la nimic să mă grăbesc spre ei. Promisiunea era o legătură puternică, dură, dar măcar ştiam unde mă aflam. Dacă

nu mai există promisiunea, nici eu nu mai ştiu unde sunt. Când în amurgul de primăvară pluteşte un parfum ciudat, ştiu cel mai puţin.

Venea cineva, intrând pe drum dinspre coasta de nord, prin vânt şi ploaie. Un băiat mare, din vecini. Îl ştia. Transpirase tare; se îmbrăcase de ploaie şi-i era prea cald. Ceva s-a destins în ea, ceva care se încordase în timp ce auzea paşii venind din spatele ei.

— Tu eşti, Siss? a întrebat băiatul, iar ei i s-a părut că se luminează la faţă. Chiar îmi pare bine că am ajuns pe drumul mare. Am urcat pe coastă, zăpada e până la genunchi acolo. E ca şi cum ai merge printr-un strat de nisip ud până la genunchi.

Siss i-a zâmbit.

— Ai fost departe?

— Da! Dar în alte părţi nu mai e zăpadă. Am fost la râu, a zis el.

— Te-ai dus direct la râu?

— Da, acum gheaţa se crapă peste tot.

Deci acum ea ştia cu certitudine: mai era cineva care căuta. L-a îndrăgit imediat din cap până-n picioare. L-a întrebat:

— Mormanul de gheaţă încă e acolo?

— Da, a răspuns scurt băiatul, ca şi cum s-ar fi oprit brusc în mijlocul a ceva şi n-ar fi vrut să meargă mai departe. Dar Siss nu s-a oprit.

— Arată la fel?

— Da, e neschimbat.

— N-o să mai reziste mult, nu-i aşa?

— Nu, apele râului s-au umflat foarte tare şi mă aştept să crească şi mai mult.

Siss simţea multă afecţiune pentru băiatul acela care făcuse o excursie istovitoare. Probabil că se vedea asta pe faţa ei. A avut o senzaţie curioasă, ca o înţepătură.

— Auzi vuietul de departe, a explicat băiatul fără motiv, renunţând la rezerva pe care o manifestase atunci când Siss începuse să-i pună întrebări. Şi gheaţa se vede de departe.

— Da? a întrebat ea.

— Da, de pe o colină care-i aproape de aici – dacă vrei s-o vezi şi tu.

— Nu, nu vreau.

S-a lăsat tăcere între ei. Ştiau foarte bine că vorbeau

despre fata dispărută.

— Auzi, Siss, a spus el pe neaşteptate, cu o voce prietenoasă.

Acum ce mai e? s-a gândit ea.

— Am tot vrut să-ţi spun ceva dacă s-ar întâmpla să dau de tine, a început el şi a ezitat dacă să continue sau nu, aşa că restul a sunat şovăitor. Nu mai e nimic de făcut, Siss.

Aşadar, a reuşit s-o spună. Vorbise fără înconjur. Siss n-a răspuns.

— Acum trebuie să te gândeşti la asta, a mai spus băiatul.

Da, vorbise fără înconjur, drept la ţintă. Atingând direct încordarea şi epuizarea ei – dar, în mod ciudat, efectul era diferit de cel de până atunci; cuvintele nu-i mai stârneau dorinţa de a sfida sau revolta. Dimpotrivă, îi făcea bine să le audă.

A spus aproape în şoaptă:

— Nu înţeleg de unde ştii tu.

— Trebuie să mă ierţi, a spus el. Tu, cu gropiţele tale cu tot, a adăugat.

Siss avea faţa îndreptată în sus şi udă de picăturile de ploaie. Stropii îi şiroiau pe obraji şi se adunau în gropiţe. Şi-a ferit repede privirea. Mai bine să nu se vadă cât de îmbujorată era. Cât de bine îi părea.

— La revedere, a zis el. Trebuie să mă duc acasă, să mă schimb.

— La revedere, a spus Siss.

El mergea în direcţie opusă, nu a trebuit să-l însoţească. Avea propriul lui cerc de prieteni, departe de al ei. Era un băiat mare.

Doar fiindcă pomenise despre gropiţele ei. Era atât de important?

Oh, da. Ştia că era cu adevărat important.

Şi iată că cineva încă se ducea de-a lungul râului, căutând, întorcându-se încă o dată acasă obosit. Mergea acolo singur. După ce mătuşa plecase. O căutare care aproape că era fără sens.

Trecuse printr-o perioadă de ninsori, de moarte, de izolare în camera ei, şi iată că acum era brusc în partea cealaltă, cu ochii înceţoşaţi de bucurie pentru că un băiat îi spusese: „Tu, cu gropiţele tale”.

Cântăreţii din flaut merg pe marginile drumului. Mergi cât de tare poţi şi în acelaşi timp îţi doreşti ca drumul să nu se mai termine niciodată.

Drumul s-a terminat, totuşi, iar ea a ajuns acasă prea devreme: încă se vedea că se întâmplase ceva.

— E bine afară? a întrebat-o maică-sa.

— Bine? Bate vântul şi plouă.

— Dar e bine, cu toate astea, nu?

Siss s-a uitat la mama ei pe furiş. Niciodată nu-i punea mai multe întrebări decât era nevoie.

Nici Siss nu-i punea întrebări.

3. Palatul se închide

Fulgere reci ca gheaţa ţâşnesc din toate fisurile palatului, dispărând în peisajul pustiu şi de acolo mai departe, în spaţiu. Trecerea zilei le modifică forma şi direcţia, dar dinăuntrul întregul palat continuă să iasă fulgere ce se îndreaptă spre soare. Pasărea al cărui zbor e strâns legat de acest loc spintecă aerul ca un tăiş de oţel ascuţit. Nu se apropie mai mult decât s-a apropiat prima oară.

Palatul de gheaţă nu caută nimic, doar trimite lumină în afară, din încăperile lui care se dezintegrează. E un spectacol pe care nu-l vede nimeni. Oamenii nu trec pe aici.

Palatul trimite în afară fulgerări de lumină, iar pasărea încă nu a fost sfâşiată de moarte.

Un spectacol pe care nu-l vede nimeni.

Nu va mai dura mult de acum înainte. Palatul se va nărui. Nimeni nu ştie ce va face pasărea. Se va înălţa în cer până când se va vedea doar cât un punct, sălbăticită de teamă, când palatul se va preface în ţăndări şi va cădea.

Soarele se înalţă repede pe cer şi razele lui devin mai calde. Apoi încep să crească şi apele râului. Apa neagră, sclipitoare, formează vârtejuri galbene şi albe, trece şi mai năvalnic peste dantelăria de pe maluri – şi când, în cele din urmă, se revarsă peste prag în jos, la temelia palatului, se prăbuşeşte într-un nor

de picături împroşcate, cu un vuiet răguşit. Înăuntrul palatului se simte primul fior al soartei necruţătoare.

Razele de soare sunt mai puternice pe zi ce trece. Zăpada de pe coasta de lângă palatul de gheaţă s-a topit. Pereţii de gheaţă încă stau în picioare în lumina soarelui, dar nu mai fac parte din peisaj; abandonaţi de zăpadă, nu vor mai rezista mult.

Încet-încet, palatul îşi schimbă culoarea. Gheaţa verde, strălucitoare, se albeşte în căldura soarelui. Încăperile şi domurile transparente devin opace, ca şi cum ar fi pline de abur, ascunzând lucrurile care ar putea fi înăuntru ca sub un văl, trăgând un acoperământ peste toate, ferindu-le de priviri. Întregul palat îşi trage peste el culoarea albă şi începe să se dizolve la suprafaţă. Înăuntru e încă solid. Gheaţa nu mai trimite fulgere peste câmpie, ci străluceşte, mai albă ca înainte, mai potolit. Uriaşul palat de gheaţă e o masă albă, solitară, într-un peisaj primăvăratic, cafeniu, de câmpuri arate; s-a acoperit şi s-a închis, pregătindu-se să se năruie.

4. Gheaţă care se topeşte

Lui Siss i se părea că stă pe un strat de gheaţă care se topeşte. În jurul ei pluteau sloiuri şi bucăţi mari de gheaţă. O crăpătură întunecată s-a ivit într-o noapte peste marele lac, iar a doua zi dimineaţa apa a ieşit la suprafaţă prin ea din adânc, şi pe loc o pasăre mică a coborât din zbor pe marginea ei, şi-a înmuiat ciocul şi a băut din apă. După puţin timp gheaţa s-a spart în mai multe locuri şi bucăţi uriaşe de gheaţă au început să se mişte, fără să poată merge mai departe. Gura de vărsare era încă închisă.

Siss se gândea la palatul de la cascadă. Ceea ce se întâmplase ultima dată când fusese acolo luase o altă formă după ce discutase cu mătuşa. Trebuie să fi fost o halucinaţie. Era atât de scoasă din fire atunci, încât trebuie să-şi fi imaginat totul.

Şi percepţia ei despre palat se schimbase după discuţia timidă cu băiatul. De fapt, se trezise în ea o nouă dorinţă de a merge acolo. Discuţia ei cu băiatul i se întipărise în minte.

Probabil că n-avea să-l cunoască niciodată mai bine, şi cu toate astea...

Băiatul făcuse palatul să fie diferit – la fel ca bărbaţii care stătuseră acolo, în întuneric. Să meargă încă o dată acolo, pentru bărbaţii din întuneric.

Apele râului au crescut, îi spusese băiatul. Palatul e alb. În curând se va nărui.

Palatul de gheaţă stătea tremurând într-un şuvoi năvalnic. Va fi sfărâmat. Asta o fascina. Simţea că trebuia să meargă acolo.

Între timp, privea cum apărea fisură după fisură în gheaţa groasă, cenuşie, de pe lac. Apa zăcea gri în peisajul pustiu, necultivat. Nu apăruse verdeaţa. În munţi era multă zăpadă; veneau inundaţii şi mai mari. Atunci palatul avea să se prăbuşească. Era ceva fascinant şi trist în acest gând: într-o zi cu miresme proaspete şi o urmă de ceaţă, căderea palatului va face pământul să se cutremure.

La şcoală copiii n-au încercat să se apropie de ea. Dar dorinţa lor de a face asta părea să plutească în aer; în curând avea să se ivească un prilej. Siss trebuia să facă primul pas, dar ea încă păstra distanţa. Într-o zi, pentru că Siss încă nu-şi făcuse curaj, un bilet a apărut pe banca ei: „N-o să fie curând la fel ca înainte, Siss?”.

N-a privit în jurul ei ca să încerce să descopere cine scrisese biletul, ci s-a ghemuit şi mai mult în bancă. Încercau să i-o ia înainte?

Siss era sub observaţie tacită. Dar a fost abordată şi în mod deschis. Băiatul care o atinsese cu vârful ghetei s-a aşezat în faţa ei într-o dimineaţă, singur. Poate că îl trimiseseră ceilalţi, sau poate că fusese ideea lui să-i vorbească.

— Siss...

Ea nu s-a arătat ostilă:

— E vreo problemă? a întrebat.

— Da. Lucrurile nu sunt ca înainte, a răspuns el, privind-o drept în ochi.

Ea simţea dorinţa de a-l atinge, sau mai degrabă ar fi vrut ca el să facă ceva de felul acesta. Dar nu s-a mişcat niciunul.

— Nu, lucrurile nu sunt ca înainte, a spus Siss, mai îndărătnică decât arăta expresia de pe chipul ei. Şi sigur ştii de

ce.

— *Poate* să fie ca înainte, a spus el insistent.

— Eşti atât de sigur?

— Nu, dar cu toate astea poate să fie ca înainte.

Ea era bucuroasă că băiatul spusese asta, şi totuşi... În obraji i-au apărut gropiţele, dar şi-a reluat repede expresia obişnuită, purtându-se ca de obicei.

— Te-a trimis cineva? l-a întrebat în mod stupid, fără să se gândească. Ar fi trebuit să-l întrebe: Ceilalţi ţi-au zis să-mi spui asta?

— Nu, a răspuns el, jignit.

— Nu, sigur că nu.

— Pot să fac şi singur atâta lucru.

— Da, ştiu.

Dar băiatul se supărase cu adevărat şi nu i-a mai spus nimic, ci i-a întors spatele şi a plecat.

Întâmplarea asta măruntă a făcut-o să se hotărască. Trebuia să facă ceva fără întârziere, să facă acest pas, să depăşească stânjeneala pe care o simţea faţă de ei, cu toate că i se părea ciudat să se simtă stânjenită. În orice caz, ea era cea care se îndepărtase de ei. Era o alinare să-şi amintească de sfatul mătuşii, acum când trebuia să se întâmple.

Palatul de la cascadă i-a oferit şansa de a le arăta limpede ceea ce simţea. Avea să aducă vorba ea însăşi despre subiectul interzis. Edificiul de gheaţă era gata să se sfarme, spusese băiatul care fusese la râu, iar ea voia să-l vadă cu ochii ei înainte să fie măturat de ape.

Sâmbătă, Siss a apărut în curtea şcolii cu o nouă atitudine şi a spus grupului care stătea în aşteptare:

— Ascultaţi, am o idee. Ce-ar fi să mergem mâine la palatul de gheaţă? O să se prăbuşească în curând, aşa am auzit.

— Vrei *tu*? a zis cineva încet, dar ceilalţi l-au înghiontit şi a tăcut.

Copiii erau uimiţi şi se uitau unul la altul. Chiar aşa, voia să meargă, dintre toate locurile, tocmai la palatul de gheaţă, care era însuşi centrul lucrului periculos despre care le era interzis să vorbească? Ce era cu Siss? întrebarea se citea pe feţele tuturor.

— Ce-o să facem acolo? a întrebat altcineva.

Siss a răspuns calmă şi sigură pe ea, pentru că acum ceea

ce era mai greu trecuse.

— Cred că ar fi interesant să-l mai vedem o dată înainte să se prăbuşească. Ar putea să cadă de pe o zi pe alta, aşa mi-a spus cineva care l-a văzut. Cred că arată şi mai ciudat acum, a încheiat ea.

Acum grupul era condus de doi copii. Într-o asemenea situaţie, ei vorbeau în numele celorlalţi. Siss a constatat cu mirare că unul era băiatul care altădată o atinsese cu vârful ghetei, apărând ca din senin şi arătându-se binevoitor faţă de ea. Şi mai era o fetiţă, cea care preluase conducerea grupului după Siss. Fetiţa a luat iniţiativa:

— Râzi de noi, Siss? a întrebat ea. E prea mult, aşa, dintr-odată!

— Sigur că nu.

— Vezi, nu ne aşteptam să spui asta, a spus băiatul, ca să fie clară şi poziţia lui.

— Ştiu.

— Nu putem să fim siguri dintr-odată că eşti din nou împreună cu noi, a spus fetiţa, dar dacă tu spui aşa, atunci...

Când s-au întors acasă, copiii au format un grup în mijlocul căruia se afla Siss. Nu erau gălăgioşi. Mergeau cu ea, înconjurând-o din toate părţile. Siss şi-a dat seama că nu-i displăcea acest lucru.

Era ciudat cât de mult putea s-o emoţioneze această întoarcere acasă în tăcere.

Acasă, părinţii ei au întrebat-o în treacăt ce mai face. Le-a povestit dintr-o răsuflare totul; emoţia întoarcerii acasă împreună cu copiii o făcuse sinceră. În seara aceea şi-a dat seama că mama şi tatăl ei stăteau de o parte şi de alta a ei. Tatăl ei a vorbit primul, spunând:

— Am aşteptat ziua în care să te întorci acasă veselă.

Mama ei a spus:

— Ştiam că o să vină ziua asta. Altfel ne-ar fi fost foarte greu iarna asta.

Siss a tresărit. Dar ei n-au mai spus nimic.

Ar fi putut să-i spună: Ştim că ai învins, şi atunci ea s-ar fi simţit foarte stânjenită.

Sigur că-i făcuse foarte nefericiţi în iarna aceea. Ştia asta prea bine şi nu avea nevoie să i se mai amintească. Acum în

casă era din nou bucurie, dar tot se simţea stingherită împreună cu părinţii ei.

5. O fereastră deschisă

Eliberarea cuiva nu poate veni doar din cuvinte. Era sâmbătă seara târziu şi simţea că scăzuse în intensitate sentimentul acela care o umpluse de bucurie în timp ce se întorcea acasă în mijlocul grupului.

Siss stătea întinsă în pat, încercând să se pregătească sufleteşte pentru a doua zi dimineaţa, şi era atât de surescitată încât nu putea să adoarmă. Încordarea, mulţumirea şi neliniştea veneau una după alta. Stătea culcată, cu ochii larg deschişi în lumina lămpii.

Era cu faţa spre fereastra acoperită de o perdea albă, subţire. Dintr-odată fereastra s-a deschis. S-a deschis în afară, spre întuneric. Ce-a fost asta? Nu s-a mai întâmplat nimic. Perdeaua s-a mişcat uşor în curentul de aer, apoi totul a rămas nemişcat. Nu bătea vântul. Dar vântul trebuie să fi fost! Poate că fereastra nu fusese fixată cu cârligul – dar parcă îşi amintea că îl văzuse la locul lui. Iar camera ei era la primul etaj.

O fereastră care se deschide singură aşa, spre întuneric – îţi vine să crezi că nu face asta în joacă, şi nici din întâmplare.

Siss a fost imediat copleşită de frică, gata să-i strige pe părinţii ei prin perete. S-a înfrânat. N-a vrut să le tulbure bucuria acelei seri. Oricum n-aveau ce să facă.

Aerul nopţii intra prin deschizătura ferestrei ca o cascadă rece. Se uita ţintă, paralizată, la spaţiul negru care se vedea prin perdea. Cine ar putea să intre? Nimeni. Nu se întâmplă asemenea lucruri. Nimeni nu intră prin asemenea spaţii. Doar se deschid.

Şi-a dat singură curaj spunându-şi: Sunt doar prostii, ştii asta foarte bine. Sigur că fereastra nu s-a deschis singură. E doar în închipuirea mea. Probabil că nu era pus cârligul şi a fost o rafală de vânt pe care n-am observat-o.

Dar e neplăcut să vezi o fereastră deschizându-se fără motiv. Nu mai ştii ce e adevărat şi ce e închipuire.

Siss stătea întinsă, încordată şi în acelaşi timp calmă. Nu

paralizată de şoc, ci pregătită de ceva mai mult, dacă avea să se întâmple; lăsând lucrul neîntâmplat s-o devasteze în prăpastia întunecată în care se afla.

Era o goană de gânduri în mintea ei. Mâine e ultima zi pentru mine, i-a străfulgerat prin creier. De asta s-a deschis fereastra. *Se va întâmpla ceva* mâine la palatul de gheaţă. Frica poate să semene cu pârâitul unei crăpături într-un şanţ îngheţat. Îşi simţea picioarele ciudat de străine de trupul ei.

Eu am pus la cale excursia asta pentru ei; nu mi-a fost greu să-i conving să vină. Dar o să se întâmple ceva îngrozitor la palatul de gheaţă.

E ultima zi. Mormanul de gheaţă tremură. Apa râului îl izbeşte cu forţă şi o să-l sfarme în bucăţi.

Vedea totul în mintea ei. Tot grupul de copii emoţionaţi, surescitaţi, alergând peste tot – deşi nu împărtăşiseră experienţele ei secrete. Se vor căţăra prin toate părţile, pe acoperiş, pe domurile de gheaţă. Ea avea să strige peste vuietul teribil al apei că e primejdios, dar fără să fie auzită. Se vor căţăra pe acoperiş, iar ea avea să fie prima, când vor începe. Îşi vor face semne dezlănţuite unul altuia, pe acoperiş, că e primejdios şi vor urca şi mai sus – şi atunci va veni clipa, aşa cum ştiuse dinainte. Asta aşteptaseră palatul de gheaţă şi râul. Ştiuse tot timpul. Acum avea să se prăbuşească. Copiii vor fi în vârful palatului, ea i-a atras pe toţi în oroarea asta. Crăpături adânci se vor căsca sub picioarele lor, palatul se va clătina şi va cădea sub presiunea apei, cu toţi copiii deasupra, în canalul spumegând, şi acesta va fi sfârşitul. Ştiuse asta tot timpul, chiar din momentul în care bărbaţii stătuseră acolo, pe cale să îngâne cântecul întunecat al nenorocirii.

În timp ce privea fix fereastra deschisă, scena a prins contururi desluşite în mintea ei. Nu-i era deloc greu să şi-o imagineze. Era acolo; ştia exact ce avea să se întâmple a doua zi. Nu era copleşită de panică, ci se simţea ca un străin care ar vedea scena, deşi făcea parte din ea.

Am să fac asta mâine?

Trebuie?

Nu, nu!

A simţit o adiere ca o respiraţie din deschizătura tăcută. Nu s-a dus să închidă fereastra. Nu-i mai era teamă de întuneric,

dar nu putea să suporte ideea de a se duce la fereastră cu mâinile întinse.

Nu mi-e teamă de întuneric, îi spusese mătuşii la despărţire, iar în clipele acelea nu se temea.

Totuşi, probabil că mi-e frică. N-am să mă duc să închid fereastra.

Avea câteva paltoane care atârnau în dulapul ei. Le-a adus şi le-a întins pe pat, acoperindu-se cu ele ca să nu răcească din cauza frigului care intra pe fereastră. Nu se putea întoarce cu spatele şi nici nu putea stinge lampa. Nu putea rămâne pe întuneric cu gândul că fereastra era deschisă. A rămas uitându-se drept la ea, până când nu şi-a mai amintit nimic.

6. Cântăreţii la flaut

Duminică de dimineaţă vremea a fost geroasă până când s-a înălţat soarele. Când Siss a plecat de acasă, s-a auzit o pocnitură uşoară din pârâiaşele îngheţate care brăzdau câmpiile cafenii. Copiii se înţeleseseră să se întâlnească foarte devreme ca să meargă la palatul de la cascadă.

Siss nu s-a întors să se uite la casa ei – noaptea de nesomn nu o afectase atât de tare. Ultima zi? Prostii. Acum era dimineaţă şi totul i se părea altfel.

Dar pentru ea era o dimineaţă plină de încordare.

Apa care îngheţase era doar podoaba fragilă şi argintie care se formează între rădăcinile ierbii în nopţile geroase de aprilie – apa părea să nu se fi oprit vreodată: îşi lăsa urmele peste toate. Umplea tot ce există, curgând în firicele subţiri – iar cântecul ei era mai limpede ca oricând în dimineaţa asta de duminică, din cine ştie ce motiv. În lacul cel mare, învăluit de ceaţă, crescuseră apele după dezgheţ, cu sloiuri mari şi mici plutind la suprafaţă între malurile negre. Dincolo de toate, neauzit de la distanţă, curgea marele râu, vuind de o putere uriaşă.

Zgomotul acesta îi era cunoscut lui Siss şi se pregătea să plece în căutarea lui, cu entuziasm.

Trebuia să facă orice, numai să nu se oprească. O tulburau seva care urca în copaci, mireasma pământului umed – îi tresărea inima în timp ce mergea pe câmpie. Apăruseră

cântăreţii la flaut cu melodiile lor blânde, ademenitoare, atrăgând-o pe Siss într-o vrajă ce alterna tristeţea cu bucuria.

Noi suntem cântăreţii la flaut, fermecaţi de lucruri cărora nu le putem rezista.

Totul e nou şi dezgolit. O stâncă iese din apa care curge. Stă nemişcată, ca un topor ridicat în aer, despărţind clipele pentru noi, astfel încât să putem ajunge acolo destul de repede. Suntem aşteptaţi. O păsăruică nesocotită se repede în zbor spre stâncă, se opreşte în ierburi, flutură din aripi şi nu mai apare.

Suntem aşteptaţi.

Ajungem printre tulpinile albe ale mestecenilor neaşteptat de repede. Eram pe drum; în clipa următoare, suntem aici. Suntem aşteptaţi. *Timpul scurt care ne-a rămas va fi petrecut aici.*

O pasăre zboară. Un promontoriu pe care cresc copaci înaintează în apa lacului. Timpul scurt care ne-a rămas.

Siss şi-a spus: Astăzi am să mă întorc la ceilalţi.

De aceea?

De aceea, ce? întrebarea părea să se lovească de un zid alb.

Nu era deloc limpede de ce.

Siss plecase de acasă atât de devreme ca să fie prima la locul stabilit pentru întâlnire. Astfel avea să fie mai simplu pentru ea. Urma să se întoarcă printre ceilalţi după ce se izolase de ei – din cauza asta voise să-i întâmpine unul câte unul, pe măsură ce soseau. I-ar fi trebuit mai mult curaj decât avea în acel moment să meargă spre întregul grup.

Dar, aşa cum a descoperit, mai era cineva care se gândise să ajungă prima, şi asta şi făcuse. Când a sosit Siss, fetiţa care preluase conducerea grupului era deja acolo. Fără un cuvânt şi fără ca nimeni să ştie de ce, preluase controlul imediat ce Siss începuse să stea de una singură la şcoală. Era o copilă hotărâtă şi plină de energie, şi imediat fusese acceptată. Siss o urmărise cu privirea toată iarna şi începuse să tânjească după tovărăşia ei, dar nu se apropiase niciodată de ea. Acum fetiţa a întâmpinat-o liniştită şi a dat din cap în semn de salut.

Siss a întrebat-o:

— Ai şi ajuns?

— Aş putea să te întreb acelaşi lucru.

— M-am gândit că va fi mai uşor să fiu aici când vor veni ceilalţi, a spus Siss cu sinceritate.

— Da, mai uşor pentru tine. Am ghicit asta. De-asta am plecat de acasă mai devreme. Am vrut să te văd înaintea celorlalţi.

— Despre ce e vorba? a întrebat Siss, deşi ştia că nu e bine să pună întrebarea.

— Oh, ştii despre ce-i vorba.

S-au uitat una la alta, ezitând. Nu cu ostilitate, pur şi simplu se observau. Siss şi-a reprimat dorinţa de a se împrieteni cu fetiţa; asta se va întâmpla mai târziu, dacă se va întâmpla. Intuia şi că situaţia nu era în favoarea ei. Dar faţa fetiţei era foarte încordată; până atunci fusese întotdeauna blândă şi senină.

— A fost plăcut să mergem ieri acasă împreună cu tine, Siss. Am văzut că tuturor li s-a părut aşa.

Siss n-a spus nimic.

— Şi ţie ţi-a plăcut.

— Da, a zis Siss încet.

— Dar nu poţi să scapi doar cu atât, a spus fetiţa, încercând să-şi adune tăria.

— Cum adică să scap?

— Oh, cred că ştii. Trebuie să vorbim despre asta înainte să vină ceilalţi.

Vocea ei suna mai încordată acum. A insistat:

— *N-a fost* plăcut în iarna asta, Siss.

Siss s-a înroşit la faţă.

Fata a continuat:

— De ce ai făcut asta?

— N-am făcut-o *împotriva* cuiva. N-a fost aşa... a şovăit Siss.

Era cât pe să-i vorbească despre promisiune, dar îşi dădea seama că fetiţa ştia asta prea bine. Toţi trebuie să fi aflat despre promisiune. Nu folosea la nimic acum. Fetiţa cea atrăgătoare i-a spus:

— Nouă ni s-a părut că ai făcut-o şi împotriva noastră. Eşti sigură că nu ai fi putut să rămâi cu noi?

Ochii fetiţei-lider erau plini de dispreţ.

Siss s-a făcut mică şi a răspuns:

— Nu cred că aş fi putut, aşa că asta e. N-am putut.

— Stăteai acolo singură, aşa cum stătea şi ea.

Siss s-a enervat:

— Să nu vorbeşti despre ea! Dacă mai spui ceva despre ea, o să...

Acum era rândul fetiţei-lider să roşească; nefericită, a bâiguit:

— Nu, nu, sigur că nu! N-am vrut să...

Dar şi-a venit în fire foarte repede. Ştia că grupul pe care îl conducea nu avea de ce să simtă stânjeneală în privinţa asta. Siss trecuse şi ea prin încercarea asta şi învăţase o lecţie. Fetiţa s-a adunat şi s-a uitat liniştită la Siss.

Siss a simţit puterea care radia dinspre ea, i-a simţit forţa. Până atunci fusese ascunsă, dar în iarna care trecuse apăruse la lumina zilei – la fel se întâmplase şi cu băiatul care o atinsese cu vârful ghetei.

— Nu trebuie să te superi fiindcă ţi-am spus asta, a zis fetiţa.

— Nu.

— Eşti sigură?

Siss a încuviinţat din cap. Trebuie să ne înţelegem, se gândea ea.

Fetiţa a întrebat-o, precaută:

— Ce vrei să ne arăţi acolo?

— La palatul de gheaţă?

— Da. Trebuie să fie ceva.

— E ceva, dar nu pot să vă spun ce, a răspuns Siss neajutorată. Trebuie să veniţi voi înşivă.

— Totul pare atât de ciudat când vorbeşti despre asta.

— N-a văzut nimeni, nu-i aşa? N-a fost nimeni acolo în noaptea aceea, nu-i aşa?

— Aşa e, a răspuns fetiţa, sfioasă.

Au rămas tăcute, stând una lângă alta. O să stăm aşa mult timp.

— Cred că or să vină în curând, a spus fetiţa.

— Da.

— Ce-i cu tine?

Siss era neliniştită şi schimbată la faţă. Se uita la fetiţa aceea care-i părea o străină de aceeaşi vârstă cu ea. O să ne privim una pe alta într-o oglindă! i-a venit un gând, la întâmplare. Ce-i cu tine? întrebase ea. O întrebare care venise

chiar în momentul în care se simţea dezorientată, ca vrăjită de tovarăşa ei, fiindcă se întâmpla din nou acelaşi lucru care se mai întâmplase. Siss a spus:

— Vezi tu...

Fetiţa aştepta.

Siss a început din nou:

— Vezi tu, se întâmplă multe lucruri imposibile.

— Da, Siss.

Nimic mai mult. Doar atât: Da, Siss. Cu toate astea, lui Siss vorbele ei i-au mers drept la inimă. Trebuie să ne înţelegem cumva.

Dintr-odată o umbră rătăcitoare a apărut între ele. A tresărit şi a spus repede, fără să se gândească:

— Dar nu trebuie să vii acasă la mine!

— Ce-ai spus?

— Şi eu nu trebuie să vin la tine!

— Ce?

— *Altfel o să se întâmple totul din nou,* a spus Siss dezlănţuită.

Fetiţa-lider a apucat-o strâns de mână pe Siss.

— Acum n-o lua razna din nou! Suntem cu tine. Nu trebuie s-o iei razna din nou.

Siss simţea doar strânsoarea care-i făcea bine.

— Mă asculţi?

— Da, a spus Siss.

Fetiţa cea puternică i-a lăsat mâna. Nu putea să o ţină aşa prea mult. Siss s-a răsucit pe jumătate, a rupt o rămurică de salcie şi i-a cules mugurii. În spatele copacilor se auzea ciripit de păsări şi, cu toate cele întâmplate, era pentru ea un fel de eliberare.

Fetiţa cealaltă a spus repede, cu aerul ei sever:

— Uite-i şi pe ceilalţi. Îmi pare bine...

— Şi mie.

Au fost înconjurate de trei sau patru copii, care veneau cu chipuri vesele.

— Bună, Siss.

— Bună.

Planul lui Siss de a-i întâlni unul câte unul eşuase. Fetiţa-lider împiedicase lucrurile să se desfăşoare astfel.

Au venit şi ceilalţi şi au plecat cu toţii.

Fetiţa nu mai spunea nimic acum, se amestecase cu grupul. Unul dintre băieţi era în fruntea copiilor. Siss trebuie să-l fi remarcat. Fără să-şi dea seama, a mers pe schiuri o vreme alături de el. El fusese cel care o atinsese cu vârful ghetei, o atingere atât de blândă, în ziua aceea nefericită. Şi de atunci fusese, el şi fetiţa cea puternică, la conducerea grupului. Se mai aflase de câteva ori în preajma lui, dar niciodată nu fusese ca atunci, în ziua când o atinsese cu gheata.

A găsit ceva să-i spună, în cele din urmă.

— Tu ştii drumul cel mai scurt?

— Da, a răspuns el sec.

— Ai fost de multe ori aici?

— Nu, a spus el stingherit, făcând-o să se simtă respinsă.

Siss a rămas în urmă.

Cum trebuie să mă port azi?

S-au răspândit prin pădure, împrăştiindu-se şi adunându-se din nou. Siss a observat că era în centrul atenţiei lor şi se simţea stânjenită. Dar nu era neplăcut. Fetiţa cea severă părea să nu mai fie acolo, pentru că nu se folosea deloc de autoritatea ei. Ceilalţi se ţineau în cea mai mare parte a timpului aproape de Siss, fără a-i vorbi prea mult, pentru că era o excursie solemnă şi voiau să demonstreze că erau conştienţi de asta.

Nimeni nu s-a dezlănţuit. Dacă începea cineva să facă gălăgie, era oprit de o tăcere ostilă şi înţelegea pe loc mesajul. Toţi ştiau că era un pelerinaj în amintirea celei dispărute.

Palatul de gheaţă era ceva special pentru Siss, ştiau asta. Siss mergea acolo şi voise ca ei s-o însoţească, dintr-un motiv sau altul. Ei acceptaseră, şi de aceea nu era o excursie obişnuită, ci o ocazie solemnă.

Acum ajunseseră în prima vale.

Aveau să meargă în linie dreaptă, trecând prin văile mici. Soarele devenise mai puternic şi încălzea buruienile şi ierburile uscate din anul care trecuse. În copilăria lor acela era mirosul unei dimineţi fermecate; acum era ca un balast greu în fiinţa lor. Tot ceea ce nu ştiau încă. Era puţin din asta în acel miros. Mergeau plini de solemnitate, dar tonurile joase ale melodiei cântăreţilor la flaut le aprindeau privirile.

Siss era mereu în mijlocul lor. Dacă încerca să se tragă

deoparte, era din nou înconjurată. Se uita spre fetiţa-lider, care stătea tăcută, şi se gândea: Nu trebuie.

În prima vale. Apoi în sus pe coastă – şi pe urmă pe culmea dealului, de unde se putea vedea cascada în depărtare. Zărind-o, s-au grăbit să coboare panta.

Şi dintr-odată l-au zărit. În depărtare, marele palat de gheaţă se înălţa alb, pe fundalul câmpiilor de culoare închisă. Încă nu fusese sfărâmat de revărsarea de apă.

Siss a simţit privirile tuturor asupra ei.

— Ar trebui să ne odihnim aici? a întrebat ea.

Nu avea nevoie de odihnă, cum nu avea nevoie niciunul dintre copiii din grup, dar s-au aşezat pentru scurtă vreme, privind palatul şi cascada.

Oare n-ar fi trebuit? Băiatul care mersese în fruntea lor stătea acum în faţa ei, întrebând-o între patru ochi:

— Să ne întoarcem aici?

Ea a izbucnit:

— Să ne întoarcem?

Oare el intuise bine? Ea ar fi vrut să evite ceva? De ce-i era teamă? Nu era sigură.

— De ce întrebi aşa ceva? Doar n-o să ne întoarcem?

— Nu, a spus el, dar, în cazul ăsta, nu putem să plecăm mai departe?

— Sigur că putem.

Grupul şi-a continuat drumul la fel de unit. Copiii au schiat împreună la fel ca mai înainte, apropiaţi de prilejul neobişnuit. Astfel, mica procesiune a coborât în cea de-a doua vale. Panta era abruptă. Nu se mai vedea nimic în zare.

De data asta făceau excursia pentru Siss.

Schiau fără zgomot şi fără să vorbească. Cuiva obişnuit să-i vadă în fiecare zi în curtea şcolii i s-ar fi părut că sunt alţi copii.

Trebuie să fie curând.

Ce să fie curând?

Siss se simţea neliniştită când au ajuns pe fundul celei de-a doua văi. Ştia care avea să fie rezultatul şi nu exista niciun mijloc să-l evite – şi ea era cea care voise să intre în capcana asta în care era acum captivă, îşi amintea clar.

A constatat în sinea ei, neliniştită, ce se întâmpla: Mă întorc la ceilalţi.

Şi în valea asta era un pârâu peste care trebuiau să sară.

Au făcut asta. N-aveau chef să mai întârzie şi au urcat repede panta spre locul din care puteau vedea din nou ţinta excursiei lor, mai de aproape.

Avuseseră de gând să înainteze solemn, dar erau atât de grăbiţi încât aproape că au alergat pe ultima bucată de drum, ca şi cum ar fi fost îndemnaţi să ajungă acolo înainte să se prăbuşească palatul de gheaţă. O goană neliniştită.

Acum, înainte să ajungă pe culmea dealului, auzeau zgomotul cascadei, înăbuşit în acel loc, dar vuind ca şi cum ar fi trecut peste vârf şi ar fi coborât în întâmpinarea lor.

Când au ajuns sus, pe culme, au văzut clar palatul alb, aflat încă la distanţă, dar enorm. Nu era din lumea aceasta, dar stătea acolo de un timp insuportabil de lung, înălţându-se în faţa ochilor lui Siss.

O priveau cu atenţie pe Siss. Priveliştea palatului îi afectase pe toţi. Fetiţa-lider s-a apropiat de ea şi a întrebat-o cu glas scăzut:

— Vrei să ne întoarcem?

Copiii trebuie să fi fost convinşi că lui Siss îi era teamă. A doua oară i se punea aceeaşi întrebare.

— Nu, de ce?

— Nu ştiu – arăţi cam ciudat.

— Ţi se pare. Nu vreţi să mergem acolo?

— E excursia *ta,* ştii.

— Da.

Siss trebuia să recunoască asta.

— Aşa că nu ne deranjează dacă ne întoarcem aici. Chiar arătai ca şi cum ai vrea asta.

— Nu, n-a fost asta, te asigur.

Siss s-a uitat neajutorată la fetiţa hotărâtă, cu mintea limpede, care nu ştia nimic despre ce amintiri avea ea despre palatul de gheaţă.

— Bine, dacă aşa vrei.

Fetiţa s-a întors spre ceilalţi şi le-a spus că aveau să meargă drept la cascadă, iar acolo vor face un picnic.

Au coborât în cea de-a treia vale. Nimeni n-a luat-o înainte. Atmosfera solemnă n-a fost risipită de nimic.

Solul era neregulat, presărat cu tufişuri şi pâlcuri de copaci, pe fundul văii. N-au avut încotro decât să se împrăştie ca să-şi

poată continua drumul. Un pârâu revărsat, cum mai întâlniseră în ziua aceea, era şi aici, cu ochiuri de apă şi vârtejuri înspumate.

Siss era singură în spatele unui tufiş – şi dintr-odată a apărut cineva lângă ea. Era băiatul care mersese până atunci în fruntea celorlalţi. S-a uitat în ochii lui şi a văzut că erau mai strălucitori ca înainte. L-a întrebat repede:

— Ce vrei?

— Nu prea ştiu, a răspuns el.

Ea îi simţea privirile. Băiatul a spus:

— Nimeni nu ne poate vedea aici.

Siss a răspuns:

— Nimeni pe lume.

— Hai să sărim peste pârâu, a spus el.

A luat-o de mână şi au sărit pârâul împreună. A fost un moment ciudat, şi pe urmă s-a terminat. El i-a reţinut degetul mic în mâna lui timp de câţiva paşi după ce au sărit. Şi asta a fost ciudat; băiatul a observat că degetul ei se strecurase uşor în mâna lui. Ca şi cum ar fi avut o minte proprie.

Şi-au desprins repede mâinile şi s-au grăbit să ocolească tufişurile, ca să ajungă lângă ceilalţi.

Erau la baza enormului palat: masa de gheaţă palidă şi cascada revărsată. Un vânt rece şi aspru răspândea în aer stropii de apă. Copiii s-au apropiat cât de mult au putut. Hainele li s-au acoperit de stropii pulverizaţi, devenind cenuşii-deschis. Norul de apă împroşcată se ridica din mijlocul palatului şi cădea la loc. Aerul vibra.

Au deschis gurile să vorbească, dar nu se auzea nimic, doar îşi vedeau unul altuia gurile deschizându-se nerăbdătoare. S-au retras într-un loc unde puteau vorbi.

Au făcut din nou un cerc în jurul lui Siss. O aduseseră până aici şi excursia fusese o reuşită – pe feţele tuturor se vedea aceeaşi expresie. Erau impresionaţi peste măsură de masa enormă şi de împrejurările care îi aduseseră aici.

Iar Siss se gândea fără să se poată stăpâni la bărbaţii care stătuseră acolo. La cântecul de jale care răsunase în vuietul cascadei. Crescuse şi se schimbase cu trecerea timpului: acum ea îşi amintea clar cântecul.

Dispăruse acum. Fusese zadarnic? Nu, nu fusese zadarnic;

niciodată nu va fi uitat de cei care stătuseră acolo în noaptea aceea.

Dar palatul de gheaţă va fi distrus în curând, şi apoi totul va arăta la fel ca înainte, doar indiferenta cascada de apă dezlănţuită care umple aerul de stropi şi face să se cutremure pământul, care nu se va sfârşi niciodată.

Totul va fi la fel ca înainte, Siss.

Unul dintre copii a tras-o de braţ în timp ce stătea acolo, copleşită de gândurile de care nu putea să scape.

— Siss, nu vrei să vii să mănânci?

— Vin.

Ca trezită din somn, s-a uitat în jur şi a văzut împrejur feţele lor prietenoase. Toţi arătaseră că voiau să fie din nou cu ei. Iar acum lăsaseră deoparte purtările solemne.

În scurtă vreme, alergau pe panta abruptă a malului, sub stropii pulverizaţi de căderea apei, vrând să ajungă sus, pe acoperişul palatului de gheaţă. De unde erau se vedea cum palatul se agăţase de pământul malului cu gheare uriaşe de gheaţă înfipte în jurul stâncilor, în adâncituri şi în jurul copacilor. Cu toate astea, cascada avea să fie destul de puternică să-l facă să cadă. Procesul de eroziune era în curs şi trebuie să fi atins deja punctul culminant, dar rămânea invizibil: avea loc, neîncetat, o luptă imposibil de imaginat.

Sus, pe acoperiş, gheaţa era la fel ca peste tot: albă, având pe ici, pe colo mici orificii, acolo unde soarele o topise puţin, dar fără niciun petic transparent.

— Putem să mergem pe ea, nu credeţi? a întrebat o voce, acoperind hărmălaia.

— Nu trebuie să facem asta. E periculos, a zis ea, dar nimeni n-a auzit-o în vuietul cascadei.

— Da, sigur că putem! a strigat băiatul care mersese în fruntea grupului şi a făcut un salt pe acoperiş, chiar în faţa ochilor lui Siss.

S-au năpustit cu toţii în urma lui. S-a dus şi Siss, înainte să-şi dea seama ce face. Imediat ce a păşit pe acoperiş, a simţit o cutremurare în uriaşul bloc de gheaţă.

— Nu simţiţi asta şi voi? a strigat cât de tare a putut.

Dar nu auzeau nimic. Strigau toţi la fel de tare. Era un vacarm de nedescris.

— Uraaa! a răsunat strigătul unui copil, un strigăt atât de

dezlănţuit încât părea că stau în vârful palatului desprins de mal, plutind în jos în spuma clocotitoare. Uraaa!

Ochii copiilor străluceau ciudat. S-au căţărat pe vârf printre domuri, s-au strecurat în adâncituri. Erau *puţin* prudenţi, nu erau orbi în faţa pericolului, ştiind foarte bine că, dacă nişte adulţi ar fi fost acolo, nu le-ar fi dat voie niciodată să facă asta. Siss a încetat să-i avertizeze; se bucura şi ea de aventura asta, cu ochii strălucitori. Şi atunci s-a auzit trosnetul.

Trosc! Explodase dedesubtul lor, în temeliile palatului; o explozie sau o lovitură puternică, orice-ar fi fost. Ar fi putut fi un ciocan care izbeşte un orologiu ca să sune ora. Dar *era* un trosnet, un trosnet care anunţa distrugerea. Din pricina stării de tensiune imposibile, structura palatului cedase undeva. Era primul avertisment al morţii.

A răsunat tare, acoperind vuietul cascadei.

Toţi copiii de pe acoperiş au pălit şi s-au grăbit să ajungă pe pământ, alergând sau târându-se în patru labe, cum îi era mai uşor fiecăruia. N-aveau nicio dorinţă să însoţească palatul în drumul lui spre distrugere; voiau să trăiască.

Nu, nu! se gândea Siss, în timp ce alerga şi ea să se pună la adăpost. Lucrurile se întâmplau aproape la fel ca în închipuirea ei din noaptea trecută.

Când au ajuns pe mal, s-au oprit să se uite dacă distrugerea începută continua. Dar nu s-a mai întâmplat nimic. Mormanul de gheaţă a rămas în picioare. Fusese doar acel zgomot dinăuntru, apoi linişte. Râul curgea revărsând mase imense de apă, iar şi iar, dar palatul rezista presiunii.

Destul de tulburaţi, copii au coborât pe malurile cascadei, simţindu-se în acelaşi timp peste măsură de curajoşi, pentru că totul mersese atât de bine. Acum aveau despre ce să vorbească mai târziu. Nu erau pregătiţi să plece. Palatul de gheaţă încă rezista. Copiilor le străluceau ochii.

O priveau pe Siss cu ochii scânteietori, dar ea nu le putea răspunde la fel. Surescitarea care o copleşise când era pe vârful palatului o părăsise. Oare nu vedeau că nu mai puteau rămâne acolo? Nu, nu vedeau, n-aveau niciun motiv să-şi dea seama de asta. Pentru ei era o aventură.

Oare copiii îi desluşiseră expresia feţei şi fuseseră dezamăgiţi de ea? Dar ar fi trebuit să-şi dea seama cât era de imposibil să mai stea acolo. Veşnicul vuiet al cascadei umplea

cerul şi pământul, dar nu putea umple un singur loc care rămăsese liber. Ceilalţi nu ştiau asta. Vedeau doar aventura şi ochii le străluceau de entuziasm.

După o vreme ea s-a ridicat şi a spus:

— Nu pot să mai rămân aici.

Nimeni n-a întrebat-o de ce.

Fetiţa-lider s-a apropiat de ea şi a întrebat-o:

— Pleci?

— Nu. Mă duc un pic mai încolo.

— În regulă, venim şi noi imediat.

Siss s-a îndepărtat încet şi s-a oprit în pâlcul de copaci pe unde trecea drumul pe care aveau să se întoarcă toţi.

Nu, n-am să plec de lângă ei acum.

M-am *întors* la ei.

A intrat în pâlcul de copaci şi tufişuri şi s-a aşezat pe o piatră. Copacii nu înfrunziseră, iar tulpinile lor subţiri se vedeau, una lângă alta, de departe. Siss stătea dincolo de o pantă abruptă, de unde vuietul cascadei se auzea doar înfundat, însă aerul tot părea să vibreze şi aici de căderea apei. Dezlănţuită, necontenită. Mereu reînnoită, mereu în mişcare.

Stând pe piatră, s-a gândit mult timp, aşteptând să audă marea prăbuşire în spatele ei, spunându-şi că se va întâmpla din clipă în clipă. N-a auzit zgomotul aşteptat; doar vuietul egal, ca de fierbere, al apei.

În orice caz, s-a terminat.

Totul s-a terminat aici. Aşa trebuie să fie.

Astăzi chiar am să-mi încalc promisiunea.

Datorită mătuşii fac asta, datorită ei reuşesc s-o fac. Încă nu ştiu dacă aşa trebuie.

Dar am s-o fac.

Mulţumesc, mătuşă.

O să-i scriu mătuşii când o să aflu unde locuieşte.

N-a fost lăsată singură prea mult. N-a venit tot grupul, dar o crenguţă uscată a trosnit pe solul moale al pădurii – şi au apărut două siluete subţiri, îndreptându-se spre ea: erau băiatul şi fata. Veneau amândoi.

Parcă i-a căzut o povară de pe umeri. S-a ridicat, iar faţa i s-a îmbujorat. Iată-i acolo, pe amândoi.

7. Palatul se năruie

Nimeni nu e de faţă când se năruie palatul de gheaţă. Prăbuşirea are loc noaptea, după ce toţi copiii s-au dus la culcare.

Nimeni nu e suficient de implicat ca să asiste la asta. Poate că o rafală de haos fără zgomot a făcut aerul să vibreze în dormitoarele îndepărtate, dar nimeni nu se trezeşte ca să întrebe: Ce-i asta?

Nimeni nu ştie.

Acum palatul, cu toate secretele lui, se prăbuşeşte în cascadă. Are loc o luptă înverşunată, apoi palatul dispare.

O zguduire puternică, sălbatică, în noaptea pustie de primăvară, pe jumătate luminoasă, pe jumătate rece. O izbucnire spre nicăieri din miezul cel mai adânc, care acum s-a desfăcut în bucăţi. Palatul de gheaţă mort răsună cu ecou în ultimul său ceas, când îşi dă drumul şi dispare. E un fel de vaier strident în lupta aceasta. Pare să spună: „Înăuntru e întuneric”.

E sfărâmat de presiunea apei şi se năpusteşte în spuma albă a cascadei. Uriaşele blocuri de gheaţă se lovesc unele de altele şi se zdrobesc în bucăţi mai mici, pe care apa le duce mai uşor la vale. Îşi construiesc singure un baraj, îl sfarmă şi se rostogolesc mai departe în jos, între malurile stâncoase ale canalului larg, plutind şi dispărând rapid după o cotitură. Întregul palat a dispărut de pe faţa pământului.

În solul malurilor au rămas urme şi cicatrice, copaci scoşi din rădăcini şi crenguţe mlădioase descojite.

Blocurile de gheaţă se revarsă talmeş-balmeş spre lacul de jos şi se răspândesc pe suprafaţa lui. Nimeni nu se trezeşte şi nu observă nimic. Acolo, gheaţa sfărâmată va mai pluti o vreme, cu muchiile tăioase ieşind din apă, va pluti şi apoi se va topi, încetând să mai existe.